

EL COMUNISTA

ÒRGAN DEL PARTIT COMUNISTA INTERNACIONAL

Abril 2022 – n°68 (Nova Edició) Preu: 2 € / 2,50\$

EL QUE DISTINGUEIX EL NOSTRE PARTIT: la línia que va de Marx a Lenin, a la fundació de la Internacional Comunista i del Partit Comunista d'Itàlia (Livorno, 1921); la lluita de l'Esquerra Comunista contra la degeneració de la Internacional, contra la teoria del "socialisme en un sol país" i la contrarevolució estalinista; el rebuig dels Fronts Populars i dels Blocs de la Resistència; la dura obra de restauració de la doctrina i de l'òrgan revolucionaris, en contacte amb la classe obrera, fora del politiqueig personal i electoralesc.

CONTRA LA GUERRA IMPERIALISTA: DERROTISME REVOLUCIONARI!

"ENRECORDA'T DE LA GUERRA IMPERIALISTA! Aquestes són les primeres paraules que la Internacional Comunista dirigeix a cada treballador, qualsevol que sigui el seu origen i la seva llengua. Recorda que, a causa de l'existència del règim capitalista, un grapat d'imperialistes va tenir durant quatre llargs anys la possibilitat d'obligar a tots els treballadors del món a degollar-se! Recorda que la guerra burgesa va sumir a Europa i al món sencer en la fam i la indigència! Recorda que **SENSE LA LIQUIDACIÓ DEL CAPITALISME, LA REPETICIÓ D'AQUESTES GUERRES CRIMINALS NO SOLS ÉS POSSIBLE SINÓ INEVITABLE!**" (Estatuts de la Internacional Comunista, II Congrés, 1920). (continua a la pàgina 26)

SUMARI

El centralisme orgànic: qüestió vital (II)	pàg. 2
Contra les mesures de control social i militarització	pàg. 5
Causes materials i històriques dels conflictes militars actuals	pàg. 7
Esubfec i espasmes de la circulació mercantil capitalista	pàg. 10
Desenvolupament de la sobreproducció de capitals	pàg. 17
Eferescència militar mundial	pàg. 21
La guerra a Ucraïna i les "sancions" econòmiques	pàg. 22
Contra la guerra imperialista: derrotisme revolucionari!	pàg. 26
La penetració de l'imperialisme xinès a l'Amèrica Llatina	pàg. 27
Reforma laboral: una cortina de fum	pàg. 33
Lluita de classe i "ofensives patronals"	pàg. 35

El centralisme orgànic: qüestió vital (II)

(pàg. 2)

"El programa del partit no té el caràcter d'una simple finalitat a aconseguir per qualsevol via, sinó el d'una perspectiva històrica de vies i fins lligats entre si. En les situacions successives, la tàctica ha d'estar en relació amb el programa; per això mateix, les normes tàctiques generals per a les successives situacions han de ser precisades dins d'uns certs límits que no són rígids, però que són cada vegada més precisos i menys oscil·lants a mesura que el moviment es reforça i s'aproxima a la victòria general." (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

Lluita de classe i "ofensives patronals"

(pàg. 35)

"El caràcter de l'acció dels comunistes és la iniciativa, no la rèplica a les denominades provocacions. L'ofensiva de classe, no la defensiva. La destrucció de les garanties, no la seva preservació. En el gran sentit històric és la classe revolucionària la que amenaça, és ella la que provoca; i per a això ha de preparar-la el partit comunista, no per al tamponament aquí i allà de suposades fuites en la barcota de l'ordre burgès, que hem d'enfonsar."

(ve de la revista "El Comunista" nº67)

Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma (1922)

Les Tesis inicien amb la reivindicació d'una direcció unitària del Partit Comunista, és a dir, del seu centralisme:

"1.- El Partit Comunista, que és el partit polític de la classe proletària, es presenta en la seva acció com una **col·lectivitat operant amb una direcció unitària**. (...)" (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

Es recorden els dos factors d'aquesta acció unitària de Partit, la consciència programàtica i la seva voluntat militant, entenent-les no com a resultat d'una suma de militants perfectes sinó com a resultat de la integració de la seva activitat en l'organisme col·lectiu unitari del Partit:

"2.- La integració de tots els impulsos elementals en una **acció unitària es manifesta a través de dos factors principals: un dels quals és la consciència crítica de la qual el partit extreu el seu programa; l'altra, de voluntat, que s'expressa en l'organització disciplinada i centralitzada del partit, que és l'instrument de la seva acció**. Seria erroni considerar aquests dos factors, de consciència i de voluntat, com a facultats que puguin obtenir-se o hagin d'exigir-se de cada individu, ja que **només es realitzen per mitjà de la integració de l'activitat de molts individus en un organisme col·lectiu unitari**." (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

L'Esquerra posa de manifest el que era de sobres conegut per tots: les consultes i eleccions democràtiques en els congressos no eren ni han estat mai la veritable font de formació i selecció de l'estructura del Partit sinó solament una coreografia formal, un engany organitzatiu, una il·lusió òptica per la qual es ratificava el que era ja un fet material consumat i havia estat determinat fora de la sala de sessions.

"4.- La proclamació d'aquestes declaracions programàtiques, com també la designació dels homes als quals se'ls confien els diferents graus de l'organització del partit, resulten formalment d'una consulta democràtica de congressos representatius del partit, però **en realitat han de ser vistes com el resultat d'un procés real que, en acumular els elements de l'experiència i en realitzar la preparació i la selecció dels dirigents, dona forma al contingut programàtic i a la constitució jeràrquica del partit**." (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

Com hem plantejat abans, i no s'ha d'oblidar mai, el Partit formal no està ni pot estar exempt de crisis en la mesura en què és producte de l'ambient circumdant abans fins i tot de poder ser factor d'aquest:

"6.- El procés de formació i de desenvolupament del partit proletari **no presenta una marxa contínua i regular**; sinó que en el pla nacional i internacional, és **susceptible de travessar fases molt complexes i períodes de crisi general**. (...)" (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

L'Esquerra planteja una qüestió fonamental, estretament vinculada a la necessitat del centralisme orgànic: la necessitat d'una estricta continuïtat de plantejaments tant de cara a l'interior del Partit com, amb igual o major raó, en la projecció exterior del mateix.

"8.- (...) No es tracta aquí simplement de produir un efecte de caràcter didàctic sobre les masses, i molt menys de la vel·leïtat d'exhibir un partit intrínsecament pur i perfecte, sinó d'obtenir

precisament el màxim rendiment en el procés real pel qual (com es veurà millor més endavant) s'efectua el desplaçament de l'acció d'un nombre cada vegada major de treballadors, des del terreny dels interessos parcials i immediats al terreny orgànic i unitari de la lluita per la revolució comunista, per mitjà del treball sistemàtic de propaganda, de proselitisme, i sobretot d'activa participació en les lluites socials. **Només quan existeix una continuïtat semblant és possible**, no solament vèncer les vacil·lants desconfiances del proletariat cap al partit, **sinó també canalitzar i enquadrar ràpida i eficaçment les noves energies adquirides tant en el terreny del pensament com de l'acció comunes, creant aquesta unitat de moviment que és una condició revolucionària indispensable**." (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

Sense aquesta continuïtat programàtica i d'actuació externa, és inútil fantasiejar sobre una veritable unitat de moviment. I no pot haver-hi continuïtat si a cada pas la majoria pot modificar els plantejaments programàtics i tàctics del Partit. Això ens porta al problema de la tàctica.

"22.- (...) En cert sentit, **el problema de la tàctica no consisteix solament en triar la bona via per a una acció eficaç, sinó també en que l'acció del partit no depassi els límits adequats**, al replegar-se en mètodes que corresponen a situacions superades, la qual cosa provocaria com a conseqüència la detenció del procés de desenvolupament del partit i un replegament en la preparació revolucionària." (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

La qüestió tàctica es remet doncs a la fixació de determinats límits ben traçats i que no han de ser creuats, sota pena de desfigurar la naturalesa del Partit.

"29.- La possessió per part del partit comunista d'un **mètode crític i d'una consciència, que condueixen a la formació del seu programa, és una condició de vida orgànica**. Per això, el partit i la Internacional Comunista **no poden limitar-se a establir la màxima llibertat i elasticitat de tàctica, confiant al judici dels centres dirigents** – previ examen de les situacions – l'execució d'aquesta. **El programa del partit no té el caràcter d'un simple fi a aconseguir per qualsevol via, sinó el d'una perspectiva històrica de vies i fins lligats entre si**. En les situacions successives, **la tàctica ha d'estar en relació amb el programa; per això mateix, les normes tàctiques generals per a les successives situacions han de ser precisades dins d'uns certs límits que no són rígids, però que són cada vegada més precisos i menys oscil·lants a mesura que el moviment es reforça i s'aproxima a la victòria general**. Per dirigir l'acció, **només aquest criteri pot permetre aproximar-se cada vegada més a la màxima centralització efectiva en els partits i en la Internacional, de manera que l'execució de les disposicions centrals sigui acceptada sense resistència, no sols en el si dels partits comunistes sinó també en el moviment de les masses que ells hagin aconseguit enquadrar**. No ha d'oblidar-se que l'acceptació de la disciplina orgànica del partit està basada en la iniciativa d'individus i grups (la qual depèn de les influències de la situació i dels seus desenvolupaments) i en el progrés continu i lògic d'experiències i de rectificacions del camí a seguir per conduir la lluita més eficaç contra les condicions de vida imposades al proletariat per

*l'actual ordre social. Per consegüent, el partit i la Internacional han d'exposar sistemàticament el **conjunt de les normes tàctiques generals, per a l'aplicació de les quals podran cridar a l'acció i al sacrifici a les formacions d'adherents i a les capes del proletariat que estan entorn d'aquestes, demostrant com aquestes normes i perspectives d'acció constitueixen la via inevitable per aconseguir la victòria. És doncs, una necessitat pràctica i organitzativa, la que condueix a establir els termes i els límits de la tàctica del partit, i no el desig de teoritzar i esquematitzar la complexitat dels moviments que el partit podrà ser cridat a emprendre. És precisament per aquestes raons molt concretes que el partit ha d'adoptar decisions que semblen restringir les seves possibilitats d'acció, però que són les úniques que garanteixen la unitat orgànica de la seva obra en la lluita proletària.***" (Tesis sobre la tàctica del Partit Comunista d'Itàlia, de Roma, 1922).

Una condició de vida orgànica és la possessió per part del Partit Comunista d'un mètode crític i d'una consciència (és a dir, de la doctrina), que condueix al programa. Però aquest programa no és un simple fi. És una perspectiva històrica de vies i fins lligats entre si. Per això la tàctica ha d'estar lligada al programa. Tenim una consciència (doctrina) que explica el curs de la història i ens fixa un objectiu (programa) al qual tenim la seguretat d'arribar a través d'una successió de situacions (previstes i explicades per la doctrina) en les quals preveiem una successió d'actuacions per part del Partit (tàctica). El programa representa **què** conforma el nostre objectiu històric, la doctrina és l'explicació del **perquè** d'aquest objectiu i de la història prèvia de la humanitat que ens porta a aquesta conclusió. La tàctica és el **com** arribarem a aquest programa sobre la base de la doctrina. Una i mil vegades s'ha verificat que, si ens limitem a una adhesió sobre la base del "què" i el "perquè" però deixem obert i indeterminat el "com", s'acaba modificant tant l'objectiu (programa) com els fonaments teòrics (doctrina): "No és la consciència el que determina el ser, sinó el ser social el que determina la consciència." (prefaci de la Contribució de la crítica de l'economia política, K. Marx). Així, la doctrina-programa-tàctica conforma una unitat que és l'única base perquè les ordres i disposicions centrals siguin acceptades sense resistència pels militants i per les masses a les quals el Partit estén la seva influència, aplicant-les en la pràctica i assumint els inevitables sacrificis inherents a l'activitat militant, amb la seguretat de que l'endemà no se'ls requerirà o se'ls farà defensar just el contrari del que defensem avui, segons el capritx del suposat geni dirigent de torn.

Enfront d'aquesta aparent restricció es van aixecar i s'aixecaran sempre els defensors de la "màxima llibertat i elasticitat de tàctica" inevitablement aparellades amb el "personalisme", el "culte a l'individu", la "democràcia interna" i el "terrorisme ideològic" de la "disciplina per la disciplina", que es van emportar per davant a la Internacional Comunista i van ser la tomba de diverses generacions de militants comunistes. La reivindicació de la llibertat de tàctica és, en realitat, la reivindicació de tenir les mans lliures per a violar els principis i el programa diverses vegades al dia; típicament, per a servir-se del moviment per a col·locar-se en les seves poltrones parlamentàries, venent després i deixant tirats els militants que – creient que lluitaven pel comunisme – han assumit tot tipus de sacrificis dels quals només s'ha beneficiat la causa de la conservació del capitalisme.

Per això, només aquest programa tàctic estrictament vinculat a la doctrina i al programa, encara que sembla restringir i

restringeix les possibilitats d'acció del Partit, assegura que l'acció del Partit obeeix als principis i fins reals del moviment comunista revolucionari, possibilitant una veritable unitat i continuïtat d'actuació del Partit.

La tàctica de la internacional comunista en el projecte de tesis presentat pel PC d'Itàlia en el IV congrés mundial – Moscou (novembre 1922)

Abans d'abordar críticament les qüestions de la "conquesta de les masses" i les tàctiques del "front únic" i de l'anomenat "govern obrer", sobre les bases del qual s'estava accelerant el procés de desvariejament tàctic de la Internacional que havia de conduir a la seva degeneració, el projecte de Tesis presentat pel PC d'Itàlia (llavors encara dirigit per l'Esquerra Comunista) al IV Congrés mundial sintetitza una part de les qüestions plantejades quant a la necessitat de la unitat de doctrina, programa i tàctica, la necessitat d'un programa tàctic clar i la seva estreta relació amb la possibilitat d'una organització centralitzada i disciplinada.

"Per poder complir amb la seva tasca d'unificació en la lluita del proletariat de tots els països cap a l'objectiu final de la revolució mundial, la Internacional Comunista ha de, abans de tot, assegurar la seva pròpia unitat de programa i d'organització. Totes les seccions i tots els militants de la Internacional Comunista han d'estar compromesos per la seva adhesió de principi al programa comú de la Internacional Comunista.

Eliminant tots els vestigis del federalisme de la vella Internacional, l'organització internacional ha d'assegurar el màxim de centralització i de disciplina. Aquest procés es desenvolupa encara a través de les dificultats que deriven de les diferents condicions dels diferents països i de les tradicions de l'oportunisme. Això no es resoldrà eficaçment amb procediments mecànics, sinó amb la realització d'una efectiva unitat de mètode que posi en evidència els caràcters comuns a l'acció dels grups d'avantguarda del proletariat en els diferents països.

No es pot admetre que un grup polític qualsevol pugui ser enquadrat en la disciplina i en l'organització revolucionària internacional en virtut de la seva simple adhesió a determinats textos i amb la promesa de respectar una sèrie de compromisos. En canvi, s'ha de tenir en compte el procés real que s'ha desenvolupat en els grups organitzats que actuen en l'arena política proletària (partits i tendències), la formació de la seva ideologia i la seva experiència d'acció per a jutjar si poden – i en quina mesura poden – formar part de la Internacional Comunista.

Les crisis disciplinàries de la Internacional Comunista deriven d'un doble aspecte que assumeix avui l'oportunisme tradicional: el d'acceptar amb entusiasme les formulacions de l'experiència tàctica de la Internacional Comunista sense comprendre la seva sòlida coordinació amb els fins revolucionaris, i reprendre les seves formes exteriors d'aplicació per retornar als vells mètodes oportunistes, despullats de tota consciència i voluntat finalista i revolucionària; i el de rebutjar aquelles formulacions de la tàctica amb una crítica superficial que les pinta com una renúncia i un replegament respecte als objectius programàtics revolucionaris. Tant en un cas com en l'altre es tracta d'una incomprensió de les relacions que existeixen entre l'ús dels mitjans i els fins comunistes.

Per a eliminar els perills oportunistes i les crisis disciplinàries la Internacional Comunista ha de basar la centralització organitzativa en la claredat i la precisió de les

resolucions tàctiques, i en l'exacta definició dels mètodes a aplicar.

Una organització política, és a dir, basada en l'adhesió voluntària de tots els seus membres, només respon a les exigències de l'acció centralitzada quan els seus components coneixen i accepten el conjunt dels mètodes que poden ser ordenats pel centre per ser aplicats en les diferents situacions.

El prestigi i l'autoritat del centre, que no disposa de sancions materials, sinó que es val de paràmetres que pertanyen al domini dels factors psicològics, exigeixen de manera absoluta claredat, decisió i continuïtat en les proclamacions programàtiques i en els mètodes de lluita. En això resideix l'única garantia de poder constituir un centre de l'efectiva acció unitària del proletariat internacional.

Una organització sòlida solament neix de l'estabilitat de les seves normes organitzatives; assegurant a cadascun la seva aplicació imparcial, aquesta redueix al mínim les rebel·lions i les desercions. Els estatuts organitzatius, tant com la ideologia i les normes tàctiques, han de donar una impressió d'unitat i de continuïtat.

Per aquestes consideracions, basades en una rica experiència, el pas del període de construcció de la Internacional dels partits comunistes al de l'acció del Partit Comunista Internacional fa necessària l'eliminació de normes organitzatives totalment anormals. És el cas de les fusions de seccions aïllades de la Internacional amb altres organismes polítics; del fet que algunes d'aquestes puguin ser constituïdes sobre el criteri de l'adhesió d'organitzacions obreres, i no sobre el de les adhesions personals; de l'existència de fraccions o de grups organitzats en tendència en el si de l'organització; de la penetració sistemàtica i el noyautage (entrisme) en altres organismes que tenen naturalesa i disciplina polítiques (el que s'aplica, amb més raó, als de tipus militar).

En la mesura en què la Internacional apliqui tals procediments, es verificaran manifestacions de federalisme i ruptures disciplinàries. Si es frenés o invertís el procés tendent a l'eliminació d'aquestes anormalitats, o si aquestes s'erigissin en sistema, es presentaria amb extrema gravetat el perill d'una recaiguda en l'oportunisme." (La tàctica de la internacional comunista en el projecte de tesis presentat pel PC d'Itàlia en el IV congrés mundial – Moscou, novembre 1922).

La Internacional no només no va posar remei a aquestes normes organitzatives anormals, sinó que va donar curs a les improvisacions i zig-zags tàctics, produint-se una multiplicació de les manifestacions federalistes i de les ruptures disciplinàries, amb l'enfonsament general de l'organització en l'oportunisme ofegada simultàniament de democratismes i autoritarismes personalista (dues cares inseparables de la mateixa moneda).

Lenin en el camí de la revolució (1924)

Aquest text recorda un punt fonamental: la tàctica influeix sobre qui l'utilitza. "Nosaltres ens neguem a fer traduir el realisme marxista de Lenin en la fórmula de que tot procediment tàctic sigui bo pels nostres fins. La tàctica influeix al seu torn sobre qui l'empra, i no es pot dir que un veritable comunista, amb el mandat de la veritable Internacional i d'un veritable Partit Comunista, pot anar a tot arreu amb seguretat de que no s'equivocarà." (Lenin en el camí de la revolució, 1924).

Tot allò exposat fins aquí no ens porta a un assemblearisme barat o a una por irracional de tipus anarcoide cap al centralisme, la disciplina o els dirigents, sinó tot el contrari:

"Existeixen els que tronen contra els dirigents, que voldrien que se'ls deixés a un costat, que descriuen, o fantasien, una revolució «sense dirigents». Lenin mateix il·lumina amb límpida crítica aquesta qüestió, buidant-la del confusionisme superficial. Existeixen, com a realitat històrica les masses, les classes, els partits i els dirigents. Les masses estan dividides en classes, les classes representades per partits polítics, aquests dirigits per dirigents: la cosa és molt simple." (Lenin en el camí de la revolució, 1924).

Ara bé, la nostra concepció dels dirigents és radicalment diferent de la versió democràtica i personalista. No podem permetre'ns abandonar el materialisme dialèctic just en el moment d'afrontar una qüestió tan crucial per al moviment revolucionari comunista:

"Des del nostre punt de vista materialista-històric, la funció dels dirigents s'estudia sortint decididament fora dels límits estrets en els quals la tanca la concepció individualista vulgar. Per a nosaltres un individu no és una entitat, una unitat consumada i separada de les altres, una màquina en si mateixa; o les funcions del qual estiguin alimentades per un fil directe que l'uneixi a la potència creadora divina o a qualsevol abstracció filosòfica que ocupi el lloc, com la immanència, l'absolut de l'esperit, i similars coses abstruses. La manifestació i la funció de l'individu estan determinades per les condicions generals de l'ambient, de la societat i de la història d'aquesta. Allò que s'elabora en el cervell d'un home ha tingut la seva preparació, en les relacions amb altres homes. (...)." (Lenin en el camí de la revolució, 1924).

L'Esquerra concep la funció del dirigent com la d'un instrument material al servei del Partit i no com un creador autònom de formulacions teòriques i normes pràctiques:

"El cervell del dirigent és un instrument material que funciona pels seus llaços amb tota la classe i el partit; les formulacions que el dirigent dicta com a teòric i les normes que prescriu com a dirigent pràctic, no són creacions seves, sinó precisions d'una consciència els materials de la qual pertanyen a la classe-partit i són producte d'una vastíssima experiència." (Lenin en el camí de la revolució, 1924).

El Partit ha de funcionar com un mecanisme unitari orientat a un mateix objectiu i les tasques han de ser distribuïdes i executades. No es tracta ni molt menys només de funcions "cerebrals" i en la seva distribució es tenen en compte les aptituds i potencialitats dels companys, distribuint les tasques de tal forma que s'aconsegueixi de manera eficaç l'objectiu, seguint un pla racional.

(continuarà en el número següent)

CONTRA LES MESURES DE MILITARITZACIÓ I CONTROL SOCIAL

Els comunistes i la vacunació

La burgesia de diferents països està imposant l'obligatorietat de les vacunes contra la Covid-19 per poder treballar (per llei o per imposició de les empreses) o limitacions per a qui no es posi la vacuna.

El descobriment al S. XVIII que els que munyien les vaques al camp anglès passaven una forma molt tènue de verola que els immunitzava davant la verola humana (mortal) va donar lloc al descobriment – cent anys després – de la vacunació. Mitjançant la vacunació s'han eliminat malalties com la verola i, de forma general, es prevenen malalties com el xarampió, la rubèola, la pòlio i la varicel·la. És un èxit al qual no tenim cap intenció de renunciar.

Temps enrere, les malalties es deia que provenien dels jueus, d'alguna bruixa o del pecat: solucionant-se en tots tres casos amb la liquidació mitjançant linxament (pogrom), forca o foguera. Històricament era en realitat un mètode de lliurar-se dels deutes amb l'usurer i d'expulsar i expropiar la població del camp, utilitzat tant pel règim feudal com pel règim burgès en conformació. El mecanisme utilitzat per manejar la població: la **POR**.

En el capitalisme, l'individu està intoxicat (de capitalisme) i la seva decisió espontània pot anar perfectament en contra del seu interès individual i de classe amb greu perjudici per a si mateix i per a la resta de la seva classe. D'això en treu un gran profit la burgesia alhora que els justifica ideològicament la seva dictadura, encoberta de paternalisme amb garlandes democràtiques o sense. Quan el proletariat hagi enderrocat el poder burgès, durant un període subsistirà aquesta contradicció entre els impulsos espontanis individuals i el propi interès individual i col·lectiu, del proletariat i de l'espècie humana.

Nosaltres com a comunistes no estem en abstracte en contra de la vacunació obligatòria, encara que és fàcil veure que en el comunisme superior – abolides les classes, la propietat privada, els diners i extingit l'estat – no hi haurà necessitat d'obligar la població a adoptar una cosa que la beneficia. En particular, el proletariat transitòriament al poder podria haver d'imposar l'obligatorietat de la vacunació i altres mesures en una situació en què una malaltia contagiosa posés en perill la vida humana i es comptés amb una vacuna efectiva. La vacuna impediria que els vacunats es contagiessin, això reduiria la velocitat dels contagis també i així, indirectament, es protegiria els no vacunats, etc.

Però el marxisme obliga a plantejar la qüestió en el context històric i no en abstracte. Parlem ara de la **situació actual, en ple capitalisme**, recordant abans que: *“Els homes han estat sempre, en política, víctimes nècies de l'engany aliè i propi, i ho continuaran sent mentre no aprenguin a descobrir darrere de totes les frases, declaracions i promeses morals, religioses, polítiques i socials, els interessos d'una classe o una altra.”* (Tres fonts i tres parts integrants del Marxisme, Lenin, 1913).

El SARS-COV-2 o la Covid-19

Any en curs 2022, dos anys després de l'inici dels confinaments amb motiu d'un nou virus (SARS-COV-2).

El SARS-COV-2 és un membre d'una família de virus coneguda des de fa temps, els coronavirus, dels quals es coneixen 45 espècies, 7 de les quals afecten a humans generant

malalties com el refredat, bronquitis o pneumònies.

Pel que fa a l'origen del virus, la Xina sosté públicament que el virus va ser produït per un laboratori nord-americà i els EEUU sostenen públicament que el virus va ser produït en un laboratori xinès. Tot i aquestes acusacions creuades de les dues principals potències capitalistes mundials, l'explicació per al consum de masses és que prové d'un animal. Pel que segueix, és indiferent l'origen.

El SARS-COV-2 **causava pneumònia vírica** i – no tant per la gravetat del virus en si sinó per la insuficiència d'Unitats de Cures Intensives (UCIs) – va generar una mortalitat important el febrer-març-abril del 2020.

Van col·laborar a aquesta mortalitat el tancament deliberat de gent gran a les residències – assassinat massiu – i l'aplicació de tractaments als hospitals que ara mateix no s'apliquen perquè és notori que són nocius al mateix temps que les respiracions assistides es feien malament i amb material insuficient.

S'ha dit també que la diferència comparativa del volum de morts amb els anys anteriors indicaria que hi ha hagut un infradiagnòstic i **així encobreix la burgesia la realitat en què ens condemnen a viure**: l'augment de morts és degut a l'aïllament, a l'escassetat de recursos de la població, a la restricció dràstica d'accés a la sanitat, a la generalització dels diagnòstics i l'atenció mèdica per telèfon, a la insuficiència de mitjans sanitaris, a l'augment de morts per suïcidi, etc. Una xifra demolidora, a l'estat espanyol: *“Cada 11 minuts mor una persona a la llista d'espera de la dependència. Un total de 43.381 persones han mort des de començament d'any (130 al dia) en aquesta situació”* (La Vanguardia, 16-12-2021). Aquestes causes reals d'increment de la mortalitat es tapen sota un mantell de silenci i només se sent un ressò: Covid, Covid, Covid...

El SARS-COV-2 va iniciar el seu camí amb una simptomatologia de pneumònia aguda i pèrdua d'olfacte, però sobre la marxa se li han anat afegint tota mena de símptomes fins a fer-lo compatible amb qualsevol i arribant a la situació actual en què la variant més difosa del mateix té **una simptomatologia completament diferent de l'original, que fa dos anys hauriem anomenat sense dubtar com a grip o refredat comú, segons el cas**.

Del SARS-COV-2 s'han dit tota mena de coses contradictòries: que durava dies suspès a l'aire o a les superfícies, que podia generar pneumònies mortals o no causar cap símptoma al mateix temps, que mutava més lentament que la grip comuna i que no para de mutar, que era hiperbòlicament contagiós però que és normal que a la mateixa casa cohabitin amb un malalt altres persones que no arribin a contagiar-se, que les màscares quirúrgiques no servien i que les de qualsevol tela són suficients, etc.

Les vacunes per a la Covid-19

Hem aclarit a l'inici la nostra posició davant de la vacunació en general. Ara estem parlant concretament d'unes **vacunes que no han seguit els protocols estàndard de la pròpia administració mèdica oficial** en la seva elaboració (admès públicament), que **s'administren o es prohibeixen segons els interessos comercials** (es prohibeix la xinesa i la russa a Europa i als EEUU i es prohibeixen les occidentals a la Xina i

Rússia, per simplificar), de les que s'afirma alhora que prevenen els contagis però que no eviten que et contagiïs ni que contagiïs a altres (!), que **davant dels ulls de tot el món ha quedat demostrat que no eviten el contagi.**

L'Església de la medicina oficial surt a la televisió a tranquil·litzar tothom: les vacunes no eviten el contagi, però fan que els símptomes siguin més lleus. Amén. Com que acabem de viure una passa general de l'última variant és fàcil comprovar per constatació directa que ni això és veritat.

La solució dels governs és: més dosis, més injeccions. Quin sentit té una vacuna que no evita que et contagiïs ni que contagiïs a altres i que - fins i tot si ho fes - es pretén que només ho fa per sis mesos, tres mesos i baixant...? El que sí que ha quedat demostrat és que la vacuna et deixa fora de joc dos dies en el millor dels casos, que pot tenir reaccions adverses, que afecta la menstruació, trombes, etc. Quantes dosis a l'any pretenen injectar-nos per acabar contagiant-nos igualment?

Però qualsevol raonament similar xoca contra un mur mediàtic i contra un mur en el propi sistema sanitari. Això no és nou. **La medicina oficial burgesa nega l'origen laboral de gairebé totes les malalties que patim com a classe obrera.** Són malalties que es deriven dels nostres treballs, però la "ciència" oficial nega que hi pugui haver cap relació: per al sistema sanitari tot són malalties degeneratives prèvies o cròniques... cosa que convé molt bé a la indústria farmacèutica que es lucra amb l'administració de les seves medicines que cronifiquen les malalties (mentre els tractaments capdavanters es tanquen amb clau mitjançant el criminal sistema de patents) i a **la burgesia en general que amaga els resultats de la seva explotació i s'estalvia pagar les indemnitzacions i les pensions que hauria de pagar.** La posició político-ideològica de la medicina oficial és una: negar costi el que costi els orígens socials de la immensa majoria de les malalties i dolències que pateix la classe obrera, el treball i les males condicions de vida i d'alimentació.

Si **reduïssim dràsticament la jornada de treball, l'estrès de no arribar a final de mes i augmentéssim la qualitat de l'alimentació (amb prou nutrients i menys productes tòxics),** es reduirien dràsticament per si soles les malalties de l'estil de què parlem. Però **això és incompatible amb el guany empresarial i amb el mateix capitalisme,** motiu pel qual els seus metges a sou han de sostenir que hi ha un altre origen que se soluciona amb les seves injeccions.

El gran negoci de la indústria farmacèutica

Però... com es pot atrevir algú a dubtar que les decisions mèdiques es prenen amb estrictes criteris mèdics?

Vegem què publica la premsa burgesa: **"Els metges espanyols, els que més cobren de les farmacèutiques.** Una quinzena va superar els 300.000 euros en tres anys a congressos i ponències. **És on les empreses analitzades gasten més: 268 milions entre el 2017 i el 2019, davant dels 204 a Alemanya, 135 a Itàlia, 95,2 al Regne Unit o 5,8 a Suècia. (...)** Les xifres no inclouen els pagaments per investigació i desenvolupament." (La Vanguardia, 28-12-2021).

El negoci és el negoci i **les empreses farmacèutiques s'estan fent d'OR:** "Les farmacèutiques elevaran un 60% els ingressos aquest any per les vacunes. La facturació conjunta dels cinc fabricants occidentals de la fórmula contra la Covid-19 superarà els 208.000 milions d'euros. Caurà lleugerament el 2022, en espera d'una altra dosi." (Expansión, 06-08-2021).

El que no és rendible ni lucratiu és multiplicar per cinc o per

deu les UCIs que és el que s'hauria d'haver fet. Dos anys després, **les infraestructures hospitalàries continuen sent deficientes i no s'han incrementat.** És més rendible imposar mesures restrictives i de control social a la població mentre se'ls van injectant les tones de vacunes que s'han produït i es produiran:

"Les farmacèutiques produeixen en un any prop de 11.200 milions de vacunes contra la Covid. La capacitat mundial de producció de tota mena de vacunes, que era de més de 4.000 milions de dosis a l'any abans de la pandèmia, s'ha triplicat només per a les que combaten aquest coronavirus." (Expansión, 14-01-2022).

Contra la militarització i el control social

El grau d'**ARBITRARIETAT** en les mesures que s'imposen i de **CONTRADICCIÓ** en les justificacions que es donen s'explica plenament com a **preparació ideològica per a la guerra,** com a preparació per a l'arbitrarietat per excel·lència: la **DISCIPLINA MILITAR.**

La **POR,** avui com ahir, és el millor mitjà de fer acceptar a la població qualsevol arbitrarietat: *"La religió és el sospir de la criatura angoixada"* (K. Marx). Per aquest motiu, fa dos anys que es bombardeja la població amb dosis insostenibles d'alarmisme i se segueixen imposant mesures que no s'hauria aconseguit ni tan sols introduir si la simptomatologia inicial hagués estat l'actual.

- Ens oposem a que s'utilitzi la massa de la classe obrera com a conillets d'índies per a l'experimentació de vacunes per part de les empreses farmacèutiques.
- Ens oposem a que s'instauri la xivatada i la delació dins de la classe obrera.
- Ens oposem als confinaments, arrestos domiciliaris i tocs de queda que són un preludi de la militarització a cara descoberta de la societat.

Mentre la Covid-19 i les seves variants actuen com a **CORTINA DE FUM,** al subsol i a la superfície de la societat capitalista es desenvolupen processos que condueixen directament al **CONFLICTE MILITAR** en què la classe obrera té l'única funció de servir de carn de canó.

La **CRISI DE SOBREPDUCCIÓ** no ha fet més que agreujar-se amb **la represa epilèptica de la circulació** de mercaderies a nivell mundial, la **GUERRA COMERCIAL** segueix aguditzant-se i els diferents imperialismes mundials es posicionen i xoquen indirecta o directament: Etiòpia, Iemen, Taiwan, Bielorrússia, Ucraïna, etc.

Davant aquesta situació només hi ha una posició internacionalista possible, el **DERROTISME REVOLUCIONARI:** *"Et donaran un fusell. Pren-lo i aprèn bé a manejar les armes. És una ciència imprescindible per als proletaris, i no per disparar contra els teus germans, els obrers d'altres països, com passa a la guerra actual, i com t'aconsellen que ho facis els traïdors al socialisme, sinó per lluitar contra la burgesia del teu propi país, per posar fi a l'explotació, a la misèria i a les guerres, no amb bons desitjos, sinó vençant la burgesia i desarmant-la."* (El programa militar de la revolució proletària, Lenin, 1916).

**PER LA REPRESA DE LA LLUITA DE CLASSE!
PER LA REVOLUCIÓ SOCIAL ANTICAPITALISTA!**

CAUSES MATERIALS I HISTÒRIQUES DELS CONFLICTES MILITARS ACTUALS

Les causes determinants dels esdeveniments

Com amb la Covid-19, ara molts malden per explicar els esdeveniments i fenòmens en el món econòmic – en la producció i circulació – per la guerra a Ucraïna i, com succeïa amb la Covid-19, aquesta explicació és esbiaixada i enganyosa.

Les mateixes causes que imposen necessàriament la guerra i la destrucció determinen les voluntats, explicacions i plans dels diferents individus i grups que executen les accions que – independentment de la seva pròpia voluntat i a través de resultats sovint contraris als buscats i que escapen al seu control – acaben realitzant les condicions imposades per les determinacions materials.

Si el fenomen A, determinant del fenomen B, determina també el fenomen C a través del qual el fenomen B s'intensifica i adquireix una forma determinada, quina sorpresa pot produir i quin dubte pot cabre que el fenomen A és la causa última de tots dos?

Quins processos històrics determinen la situació?

El centre de gravetat del capitalisme mundial s'ha anat desplaçant i es desplaça cap a Àsia (primer el productiu, després el comercial i finalment el financer), determinant una pèrdua gradual però inexorable del poder dels vencedors de la 2a matança mundial (els EEUU en primer lloc).

El repartiment del món realitzat a Ialta i Potsdam el 1945 entre les potències capitalistes vencedores de la segona matança mundial fa temps que ja no es correspon a les relacions de força reals entre els diferents imperialismes.

L'ordre mundial inaugurat amb les bombes atòmiques d'Hiroshima i Nagasaki, pels bombardejos sobre Dresden i Hamburg, sobre les cendres de la incineració en els fronts de guerra i en la rereguarda de desenes de milions d'obres a tot el món per a major glòria del capital, ha caducat.

El desenvolupament del capitalisme a tots els racons del món i el volcà de la producció a Àsia han sumit des del 2008 al capitalisme en una gran crisi de sobreproducció de la qual es van succeïnt els episodis. Aquesta crisi de sobreproducció capitalista està enfonsant la quota de guany, aguditzant la guerra comercial i imposant la necessitat de la destrucció de les forces productives com sortida capitalista a la crisi.

Tant la ruptura del repartiment del món com la crisi de sobreproducció relativa de capitals condueixen al món capitalista cap a la guerra imperialista; no es tracta de la bogeria d'un o altre titella sinó de l'essència de la solució capitalista a la crisi: ***“Com venç aquesta crisi la burgesia? D'una part, per la DESTRUCCIÓ obligada d'una massa de forces productives; d'altra, per la CONQUESTA de nous mercats i l'EXPLOTACIÓ més intensa dels antics. De quina manera ho fa, llavors? Preparant crisis més extenses i més violentes i disminuint els mitjans de prevenir-les.”*** (Manifest del Partit Comunista).

Notes sintètiques del procés de ruptura del repartiment del món i de la crisi de sobreproducció

Les potències capitalistes vencedores de la 2a matança mundial (entre elles l'imperialisme rus, falsament denominat socialista) es van repartir Europa i el Món. El període de reconstrucció postbèl·lica es va estendre fins a la dècada dels '70, en paral·lel amb el desenvolupament i culminació de les

revolucions burgeses anticolonials a Àsia (de la qual el maoisme n'és una expressió més) i a Àfrica que culminen amb la derrota dels EEUU a Vietnam el 1975. Al final d'aquest cicle, el primer dèficit comercial dels EEUU, la ruptura dels acords de Bretton Woods, l'inici de la caiguda dels tipus d'interès i l'increment de l'endeutament dels EEUU assenyalaven els primers símptomes del declivi gradual de l'imperialisme dels EEUU.

Des d'aquest moment EEUU va tractar d'alentir el desenvolupament capitalista a Àsia i a Àfrica i la seva incorporació al mercat mundial al costat d'Amèrica del Sud, lluitant per bloquejar la interconnexió i desenvolupament de noves àrees capitalistes (cops militars a Amèrica del Sud, derrocament del Xa, guerra Iraq-Iran al 1980-1988, etc.).

Però les potències capitalistes vençudes en la segona matança mundial es recuperaven més ràpidament en haver sofert una destrucció major. L'imperialisme alemany iniciava els passos de la seva recuperació amb la CEEA (1951), la CEE i la CEEA (1957), amb l'objectiu compartit amb la burgesia francesa que la tercera guerra mundial no es desenvolupés una altra vegada a Europa. Amb la caiguda del fals socialisme a Rússia (a partir de 1989) i l'enfonsament del bloc capitalista de l'Est, es van trencar les cadenes que impedièren la reunificació d'Alemanya i la recuperació imperialista del seu àmbit d'influència. L'altre vençut, el Japó, aconseguia copar els 10 primers bancs per actius el 1990 i multiplicar per 10 la robotització de la seva indústria en relació amb els EEUU i Alemanya.

La guerra de l'Iraq (1990) va ser la resposta dels EEUU per a frenar als “vençuts” que amenaçaven amb destronar-lo. Amb la imposició del pagament dels costos de guerra, amb la contingentació de la producció japonesa, es va imposar a un Japó desarmat que es cogueés en la salsa de la seva pròpia sobreproducció relativa de capitals. No va funcionar tan bé amb Alemanya, que va aconseguir imposar el desmembrament de Iugoslàvia (1991-1999), la creació de la UE (1993) i, després de superar l'atac al Sistema Monetari Europeu el 1992, va aconseguir llançar la seva moneda el 1999 en els mercats financers per a competir amb el dòlar com a moneda de atresorament i divisa mundial.

Al 2000 van punxar les “.com” i van fer fallida les aerolínies als EEUU, procedint l'imperialisme nord-americà a intentar la mateixa recepta després dels oportuns autoatemptats de l'11-S del 2001, amb la invasió de l'Afganistan. El fracàs de l'intent de presa de control de la PDVSA el 2002 determina la burgesia estatunidenca a la invasió de l'Iraq (2003) per a descarregar la guerra en la resta de competidors i posar el petroli a un preu que permetés llançar el gas del fracking i convertir-se en país netament exportador de combustibles fòssils. Però els alts preus no beneficiaven solament als EEUU, sinó que van ressuscitar a la potència imperialista russa del daltabaix sofert el 1989.

El 2008 es va iniciar de manera general la crisi de sobreproducció relativa de capitals que ha portat al capitalisme mundial a presenciar la completa inversió dels seus paràmetres i coordenades durant un període no menyspreable de temps (tipus d'interès negatius, bilions de dòlars de deute amb rendiment nominal negatiu, programes de compres i injeccions de capital, etc.).

Vint anys després del 2001, l'imperialisme estatunidenc no ha pogut mantenir les seves posicions i es retira amb la cua entre les cames de l'Iraq i l'Afganistan. Mentrestant, l'imperialisme capitalista xinès s'expandeix pel món amb la Nova Ruta de la

Seda i l'imperialisme europeu – que es crea immune – veu amb alarma com és desplaçat per Rússia i la Xina a Àfrica (retirada del Sahel) i fins i tot del seu pati posterior i àrea d'influència (Europa de l'Est i els Balcans).

És en aquest context que els diferents imperialismes capitalistes (els EEUU, UE, la Xina, Rússia, etc.) estan prenent posicions per a aquesta guerra a través dels múltiples conflictes que es desenvolupen en el món (Etiòpia, Iemen, Taiwan, Bielorússia, el Kazakhstan, Ucraïna, etc.). Qualsevol d'aquests conflictes pot incendiar l'enorme barril de pólvora de la multiplicada capacitat destructiva bèl·lica acumulada i **iniciar l'incendi de la tercera guerra mundial**.

Esquema d'exposició

Les determinants històriques i materials del període actual són la **crisi de sobreproducció relativa de capitals**, el **desplaçament del centre de gravetat del capitalisme cap a Àsia** i la **ruptura del repartiment del món**.

La **crisi de sobreproducció relativa de capitals** es manifesta de la manera més evident en l'enorme **injecció de capitals** que ha produït **tipus d'interès negatius** (fins i tot nominals, però sobretot reals, tant bancaris com en el rendiment de bons), una **inflor del deute tant estatal com corporatiu** i en particular de **deute basura**, un **excés de liquiditat** manifestació d'una plèthora de capitals, etc. que formen les premisses per a l'esclat d'un crack financer i industrial.

La **represa epilèptica de la circulació** mundial després dels confinaments ha generat una dicotomia **d'abarroaments i desproveïments** a nivell mundial. Això posa de manifest **l'anarquia de la producció** i, al seu torn, es manifesta simultàniament com una crisi de **sobreproducció de mercaderies** que s'abarroten abans d'arribar al destí juntament amb una **crisi de sobrecapacitat productiva** excedent en relació amb el subministrament que rep.

Això ha suposat la **paralització de facto d'una part de la capacitat productiva industrial** i l'augment de preus de determinats productes, inicialment alguns de caràcter secundari i després principalment de matèries primeres i auxiliars.

Paral·lelament, l'OPEP+ ha mantingut a nivell mundial **la producció de petroli per sota de la demanda** i encara **no s'ha recuperat el nivell de producció** previ als confinaments de 2020. El petroli estava en caiguda lliure abans dels confinaments i **el seu preu està condemnat a caure** per la decisió de reduir dràsticament l'ús de combustibles fòssils. No obstant això, no hi ha una capacitat energètica de reemplaçament immediat i l'inici d'aquesta transició ha produït l'efecte contrari a través d'una sèrie de convulsions: el **preu del petroli s'ha disparat** i **l'ús del carbó per a generar electricitat ha batut el seu rècord històric**.

El desproveïment ha arribat a la **mercaderia força de treball**, ja sigui per l'escassetat en sectors com el transport per carretera, ja sigui per la negativa de molts treballadors a tornar a treballar a l'oficina, ja sigui per la dificultat de desplaçar-se dels treballadors immigrants. Això ha pressionat en determinats sectors i àrees a l'alça els salaris de les categories més baixes.

Un fenomen a seguir és com i en quina mesura la burgesia ha aconseguit traslladar l'augment de preu d'aquesta part del capital constant i, en certa manera, del capital variable (salaris) als preus dels productes finals (que han vist increments substancialment menors). Un dels factors que alenteixen històricament la **caiguda tendencial de la taxa de guany** és la devaluació del capital constant, estem assistint a un

encariment substancial d'una part del capital constant que ofega el guany de tota una sèrie de sectors productius.

La burgesia estatunidenca i europea es trobaven regant amb més gasolina l'enorme barril de pólvora acumulat, injecció rere injecció, quan l'augment dels costos de l'energia i matèries primeres o auxiliars va començar a ofegar els marges de benefici de sectors cada vegada més extensos de la burgesia, al mateix temps que en determinats sectors es veia fins i tot obligada a apujar els salaris. Mentre continuava inflant-se la bombolla borsària fins a màxims històrics, una part substancial de les empreses estaven veient caure les seves accions en la borsa.

En paral·lel, el **desplaçament del centre de gravetat del capitalisme cap a Àsia** segueix el seu curs. Els abarroaments en el port de Los Angeles i en altres ports occidentals no són només producte de la represa epilèptica sinó també d'un **increment real de les importacions des d'Àsia** cap als EEUU, **situació que ha acabat d'enfonsar la balança comercial dels EEUU** i l'ha convertit en un **imperialisme exportador de... contenidors buits!** Els baixos tipus d'interès, cronificats durant més d'una dècada, han produït una tendència al **desplaçament d'una part del capital especulatiu cap als mercats financers de la Xina** on el tipus d'interès era superior. Aquest és un motiu addicional per al capitalisme estatunidenc per intentar pujar els tipus d'interès.

Però la recepta burgesa clàssica de **pujar els tipus d'interès i deixar d'ampliar les compres d'actius amplificaria l'esclat sense paliatius del crack** (no parlem ja de deixar de recomprar el deute per a mantenir els balanços acumulats): **la depreciació de tot el capital especulatiu, l'encariment del refinançament del deute** i l'eventual **fallida de tota una sèrie d'Estats i empreses** endeutades fins a les celles.

Per tant, **el món capitalista s'encaminava a pas lleuger durant l'any 2021 cap a l'esclat del crack financer i industrial**, sobre la base de la supercapacitat productiva i la sobreproducció de capitals acumulada durant anys, així com dels esbufecs i espasmes de la represa de la circulació després dels confinaments.

Això condueix a una sèrie de **pèrdues inevitables per a la classe capitalista en el seu conjunt**, però, quina part d'elles ha de suportar cada capitalista ho acaba decidint **la força i l'astúcia**: és així com es determina **quina part del capital serà destruïda o paralitzada**, quina part patirà una pèrdua relativa o transitòria (El Capital, Llibre III, Cap. XV).

Les **relacions de força entre els diferents imperialismes** no són les de 1945, a través d'un llarg procés, i la **ruptura del repartiment del món** es manifesta - sense ànim d'exhaustivitat - en la retirada militar dels EEUU de l'Iraq i l'Afganistan, en les genuflexions i disculpes cap al govern xinès de magnats estatunidencs, en les delegacions directes d'empresaris estatunidencs a la Xina a esquena del seu Govern, en l'expansió de la Xina a través de la Nova Ruta de la Seda i el seu foradament de les àrees d'influència dels imperialismes occidentals, la intervenció militar russa a nivell mundial, etc. I, no obstant això, **l'anterior repartiment del món no ha desaparegut de cop**, mantenint-se encara diversos aspectes d'aquest. **Un nou repartiment del món només pot realitzar-se a través de la guerra imperialista, comercial i militar**.

És en la **intersecció d'aquests processos necessaris** on es desenvolupen la resta de successos aparentment accidentals

a través dels quals s'acaben manifestant i imposant en la realitat material els processos de fons.

Tot això s'ha reflectit en la superfície política i militar del món capitalista en un **increment de l'efervescència militar a nivell mundial** amb Corea del Nord llançant míssils setmanalment, la Xina llançant un míssil hipersònic que va donar literalment la volta al món, l'augment de les topades i provocacions en el Golf d'Aden, en la Mar del Sud de la Xina, en el Mar Negre, l'expulsió de l'imperialisme europeu del Sahel i la recrudescència del conflicte a Etiòpia i Iemen, etc.

Seguint el **pla iniciat el 2008** - que va resultar infructuós llavors a l'efecte d'impedir l'esclat de la crisi - **EEUU ha anat acumulant un polvorí fortificat a Ucraïna**, realitzant una sèrie de cimeres i declaracions de l'imperialisme occidental en el sentit de tornar a ocupar Crimea i part del Donbàs. Això **ha empès a l'imperialisme rus a atacar primer**, sota pena de veure com Ucraïna tornava a ocupar aquests territoris. Dos altres factors han acabat d'empènyer a Rússia: **la perspectiva del seu afebliment futur vinculat al menor ús dels combustibles fòssils i l'envalentiment produït pel replegament dels EEUU** i la seva ràpida victòria al Kazakhstan.

Però no sols compta la **força** sinó també **l'astúcia** i a **l'imperialisme rus li havien tendit un parany** de manera meticulosa, estimulant la seva arrogància amb amenaces de sancions ridículament insuficients al mateix temps que armaven fins a les dents al seu rival regional.

L'OTAN i els EEUU han tret de l'equació des del principi la seva intervenció militar directa, negant-se fins i tot a declarar una zona d'exclusió aèria. Això és una mostra de la seva debilitat relativa, però també és una jugada d'espera a una situació en què el dessagnament de l'exèrcit rus els permeti actuar amb majors probabilitats d'èxit. **En cap cas podem excloure la intervenció militar de l'OTAN a Ucraïna i en la resta del món.**

Fins i tot una vegada iniciat l'atac per part de l'imperialisme rus, les sancions anunciades van ser tímides i superficials per a incitar a Rússia a comprometre's en una posició de la qual no pogués sortir fàcilment. Llavors va començar el que pot caracteritzar-se com **l'intent circumcèntric de l'imperialisme estatunidenc, europeu i japonès de descarregar les pèrdues del crack financer-industrial concentradament sobre l'imperialisme rus.**

És l'intent de l'imperialisme estatunidenc de generar una destrucció i dessagnament recíproc entre Ucraïna i Rússia com van fer amb l'Iraq-Iran del 1980 al 1988, de tornar a fer passar a Rússia per la desfeta que va seguir a 1989, de tancar-la en la seva sobreproducció relativa com van fer després amb el Japó a partir del 1992, com van intentar amb la Xina el 2020. És el pla de **tornar a fer esclatar la guerra a Europa** per realitzar allà la destrucció o bé debilitar les expectatives independents de l'imperialisme europeu, retornant-lo als braços dels EEUU i assegurant les exportacions de gas natural líquid (GNL) des dels EEUU. L'imperialisme europeu ha estat tractant d'evitar aquesta situació, nedant entre dues aigües, però la seva feblesa en el pla militar i cibernètic, el foradament del seu pati de darrera per part de la Xina amb els baixos preus de les seves mercaderies i la seva inversió en infraestructures, així com la irrupció del matón rus al costat de les seves fronteres, disminueixen dràsticament el seu marge de maniobra. Igual que un sector dins dels EEUU seria més aviat propens a intentar una aliança amb Rússia, també dins de les burgesies europees hi ha sectors que observen com es prepara el seu sacrifici en cas que el conflicte s'estengui des

d'Ucraïna a altres estats veïns.

Les repercussions **d'aquesta destrucció i paralització no es limitaran a Rússia**, sinó que reverberaran a tot el món capitalista, per la seva exposició directa en el mercat rus i pel fet que l'origen del crack no està a Rússia. Al mateix temps, aquesta situació **llança a Rússia en mans de la Xina** i seran **empreses xineses les que ompliran el buit deixat en el mercat rus** per la fugida de les empreses occidentals.

Dos grans imperialismes com **la Xina i l'Índia s'han negat a condemnar a l'imperialisme rus** i, de fet, estan comprant-li gas i petroli amb importants descomptes.

Les posicions des de les quals dispara l'imperialisme estatunidenc, europeu i japonès són el **predomini del dòlar i de l'euro en el comerç mundial**, la seva capacitat per a **congelar els fons i les transaccions** en dòlars, euros i iens inutilitzant la meitat de les reserves russes, **el seu control sobre el sistema de pagaments SWIFT** que és deu vegades major que el seu equivalent xinès.

Independentment dels efectes immediats de l'intent de l'imperialisme occidental, del seu èxit parcial o que fins i tot li surti el tret per la culata, les conseqüències a mig i llarg termini seran **l'acceleració de la pèrdua de les posicions en les quals actualment es recolza**, és a dir: **el desplaçament del dòlar i de l'euro com a monedes d'atresorament i de pagament** per altres monedes i, especialment, pel iuan; **el desplaçament dels seus sistemes de pagament** per l'alternativa xinesa; **el desplaçament del lloc de dipòsit i inversió** per les alternatives asiàtiques a aquest.

En el pla immediat, **els tipus d'interès reals continuen estant en negatiu** i la corba dels tipus d'interès als EEUU segueix entre plana i invertida, amb els marges de benefici de les empreses occidentals estrenyent-se i la inflació dels productes de primera necessitat disparada, colpejant al proletariat.

En qualsevol cas, la destrucció a Rússia i Ucraïna, fins i tot amb la paralització de part de la producció mundial per l'encariment de les matèries primeres **no és suficient per a superar la crisi de supercapacitat productiva mundial**. El volcà de la producció està a Àsia i l'imperialisme estatunidenc **només pot esperar un alleujament temporal si no fa extensiva aquesta destrucció al continent asiàtic.**

El **capitalisme avança per la senda de la guerra imperialista** cap a la **tercera guerra mundial** en la qual al proletariat li espera el paper de **carn de canó** en el front i **carn d'explotació** en la rereguarda si no sorgeix - com a reacció contra la guerra o del seu desenvolupament - la recuperació de les organitzacions de classe del proletariat, la **constitució del proletariat en classe per a sí**, en **Partit Comunista Internacional**, per a **jugular al capitalisme** responnent a la seva guerra amb el **derrotisme revolucionari**, **rebutjant qualsevol forma de solidaritat amb la pròpia burgesia i enderrocant-la.**

LA CRISIS DE SOBREPDUCCIÓ PRODUÏX LA GUERRA IMPERIALISTA

ACABEM AMB EL CAPITALISME!

ESBUFECS I ESPASMES DE LA CIRCULACIÓ MERCANTIL CAPITALISTA

En paral·lel amb la sobreproducció de capitals que descriurem en l'article següent, les artèries de la circulació capitalista s'han vist simultàniament col·lapsades i desabastides, en el dialèctic entrellaçar-se de les contradiccions del capitalisme que produeixen abarrotament i desproveïment al mateix temps.

Abarrotaments

El paradigma d'aquest abarrotament s'ha produït en el port de Los Angeles: "El temps que triguen les mercaderies procedents de Xangai en arribar a la seva destinació a través dels ports de la badia de San Pedro s'ha duplicat amb escreix fins a aconseguir els 62 dies des de gener de 2020." (Bloomberg 23-11-2021). El temps mitjà d'espera per entrar en el port s'havia disparat d'uns 7 dies a 21 dies, mentre el nombre de vaixells esperant a la badia superava els 70. Els temps de permanència dels contenidors al port havia passat de 2 dies a gairebé 8 dies de mitjana i els problemes no acaben aquí: "L'auge del comerç electrònic impulsat per la pandèmia ha suposat l'entrada de més càrrega que mai als Estats Units. Però una vegada que els estibadors descarreguen els contenidors plens de productes fabricats a Àsia, la falta d'espai als patis i magatzems per emmagatzemar-los sovint deixa les caixes metàl·liques sense cap lloc on anar. (...) els xassís també escassegen, amb molts embussats sota contenidors buits, mentre que els aranzels han dificultat la importació de nous des de l'estranger. (...) Un altre factor clau que obstrueix la cadena de subministrament fora dels ports és l'escassetat de magatzems al sud de Califòrnia, on les vacants als 2.000 milions de peus quadrats existents s'acosten a l'1% i els lloguers s'han disparat un 30%." (Bloomberg, 23-11-2021).

Alta tensió en la circulació mercantil

Els preus del transport de contenidors d'Àsia als EEUU estaven per sota dels 1.800\$ i d'Àsia a Europa entorn dels 1.000€, però s'han disparat per l'increment de la tensió en la circulació mercantil. Es va aconseguir un pic a l'agost del 2021 que ha anat descendint, estant ara en el següent nivell.

Origen	Destí	Preu
Xina/Est d'Àsia	Oest d'EEUU (via Pacífic)	15.889\$
Oest d'EEUU (via Pacífic)	Xina/Est d'Àsia	1.004\$
Xina/Est d'Àsia	Est d'EEUU (via Pacífic)	17.386\$
Est d'EEUU (via Pacífic)	Xina/Est d'Àsia	891\$
Xina/Est d'Àsia	Nord d'Europa (via Suez)	12.314\$
Nord d'Europa (via Suez)	Xina/Est d'Àsia	914\$
Nord d'Europa	Est d'EEUU (via Atlàntic)	7.623\$
Est d'EEUU (via Atlàntic)	Nord d'Europa	613\$

Font: <https://fbx.freightos.com/> (març 2022)

De la manera en què les diferències de tensió elèctrica (voltatge) permeten determinar el sentit de la circulació d'electrons, podem observar el sentit de la circulació de mercaderies a nivell internacional en les diferències de preu en un sentit i l'altre del mateix trajecte. **Els preus del transport d'Àsia als EEUU o d'Àsia a Europa són entre 13 i 16 vegades majors que en el sentit invers!** Fins i tot el preu del transport d'Europa als EEUU és més de 12 vegades superior al preu del trajecte invers...

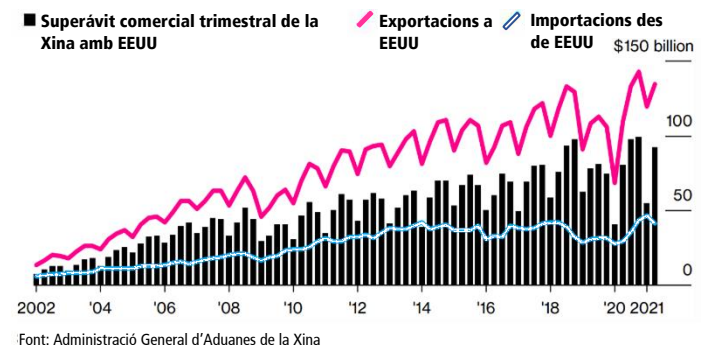
Els números del quadre anterior permeten fer-se una idea -

en aquesta societat mercantil capitalista - de què és necessari i què és superflu: "en una societat de productors que intercanvien les seves mercaderies (...) **Només la desvalorització o l'encariment excessiu dels productes mostren de manera tangible als diferents productors què i quant es necessita per la societat i què no es necessita.**" (Prefaci de 1884 de Misèria de la Filosofia, Engels).

El col·lapse descrit més amunt, doncs, no és fruit solament de la represa epilèptica de la circulació sinó el resultat d'un increment real d'importacions des d'Àsia als EEUU: "Aproximadament **quatre de cada cinc contenidors que surten del port de Los Angeles van buits**, enfront dels tres de cada cinc d'abans de la pandèmia. Els operadors els estan enviant de tornada a Àsia per poder cobrar tarifes elevades pel viatge cap als Estats Units. Només a l'octubre, més de 335.000 contenidors buits van sortir del major centre marítim del país, la qual cosa eleva a **3,3 milions el nombre de contenidors buits exportats en 2021.**" (Bloomberg, 23-11-2021).

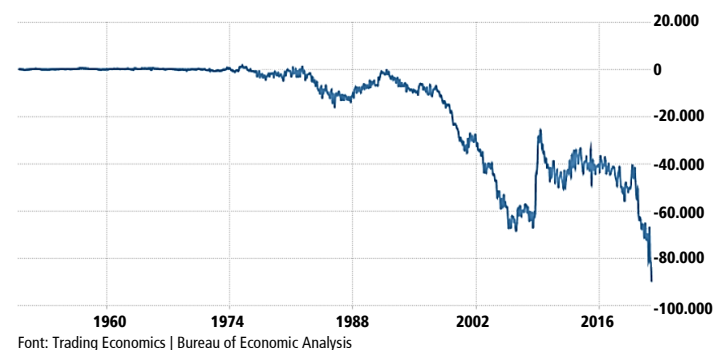
Pot haver-hi una imatge més gràfica del canvi de relacions en la producció mundial? **El capitalisme estatunidenc és un imperialisme que exporta al món... contenidors buits!!**

En el següent gràfic s'observa l'increment del superàvit d'exportació de la Xina als EUA (Bloomberg, 22-07-2021):

Les importacions als EEUU des de la Xina, Taiwan i Corea del Sud s'han multiplicat, a més de que "gairebé la meitat dels 259.000 milions de dòlars de la càrrega que entra i surt del port de Los Angeles -el major dels Estats Units- correspon a la Xina i Hong Kong." (Bloomberg, 22-07-2021).

El dèficit comercial mensual dels EEUU al gener del 2022 va ser de 89.700 milions de dòlars amb el món (U.S. Bureau of Economic Analysis), havent seguit la següent evolució històrica:

Proteccionisme dels EEUU

La projecció de tot això en les actituds dels diferents imperialismes occidentals que es troben aclaparats per l'allau de mercaderies és el proteccionisme.

EEUU ha evitat adoptar l'eliminació dels aranzels a les importacions xineses per mitigar la inflació (de la qual parlarem en breu), mentre la burgesia estatunidenca denuncia els incompliments de la Xina, com si el volcà de la producció es pogués encotillar amb meres paraules en un tros de paper: *"la Xina no va complir els objectius de compra de l'acord, en el qual es comprometia a comprar 200.000 milions de dòlars més en productes agrícoles, energètics i manufacturats dels EE.UU. respecte al nivell del 2017 en els dos anys fins a finals del 2021. (...) Les importacions de la Xina procedents dels Estats Units van ascendir a menys del 60% dels seus compromisos. (...) els Estats Units ha mantingut els aranzels sobre més de 300.000 milions de dòlars anuals d'exportacions xineses com a palanca."* (Bloomberg, 07-02-2022).

La burgesia estatunidenca no és l'única que se sent atropellada, recordem que la declaració conjunta dels EEUU i la UE al maig de 2021 va ser en els següents termes: *"l'excés de capacitat global està impulsat en major part per terceres parts", en clara al·lusió a la Xina, i van apuntar que les distorsions que aquest genera "plantegen una seriosa amenaça" tant per les indústries estatunidenques com europees.* (Expansió, 18-05-2021).

Aquesta situació va portar a l'anterior presidenta de la Fed i actual secretària del Tresor dels EEUU a expressar-se en els següents termes el desembre passat: *"És possible que siguin necessàries polítiques que la gent qualificarà de proteccionistes per crear els incentius adequats per produir coses a casa", va dir Yellen.* (Bloomberg, 07-12-2021).

Això demostra el que hem vingut explicant sobre la continuïtat de determinades polítiques imposades per la realitat material i per sobre de les voluntats i justificacions del titella de torn.

També demostra que *"la interdependència del mercat mundial jugarà una mala passada a la ideologia proteccionista que es ven amb el pla d'inversió: els alts costos de la indústria estatunidenca obliga a les seves pròpies empreses a comprar a l'exterior els productes que es fabriquen a l'interior, afavorint dialècticament als competidors estrangers als quals els hi vol treure avantatge."* (El Comunista nº66, juliol 2021).

Cal observar no obstant això que, malgrat l'augment del dèficit de la balança comercial, les exportacions des dels EEUU al món han augmentat també en números absoluts.

Els plans d'expansió dels diferents imperialismes

L'imperialisme xinès porta invertits almenys 843.000 milions de dòlars en 165 països del món en el projecte de la Nova Ruta de la Seda, iniciat ja el 2013.

Per tractar de competir amb aquesta expansió, la Unió Europea ha anunciat un projecte denominat Global Gateway, amb 300.000 milions previstos (Expansió, 02-12-2021) i el G-7 ha aprovat per iniciativa dels EEUU el programa Build Back Better World, amb quantitats encara no concretades, però amb l'enunciat altisonant de voler *"reduir la bretxa de 45 bilions de dòlars en infraestructures per als països en desenvolupament"*.

L'imperialisme europeu i estatunidenc s'han despertat tard. Aquest despertar tardà al seu torn no és casual: forma part del seu replegament forçat per l'embranchida de les forces productives a l'Àsia i al qual tracten de resistir-se.

Suposant que els imperialismes del G-7 tinguin la capacitat per portar endavant aquests plans (en un moment a més en el que estan intentant pujar els tipus), caldrà veure després a **qui acaben beneficiant, qui utilitzarà i traurà profit de les infraestructures que ajudin a finançar**. La presidenta de la

Comissió Europea ho confessava en lamentar-se en aquests termes: *"ens fem un mal servei construint carreteres impecables entre, posem, una mina de coure i un port, tots dos de titularitat xinesa."* (Discurs sobre l'estat de la Unió de 2021).

Més sobreproducció en gestació

La saturació de la circulació per abarrotament produeix en un altre pol el desproveïment. I per evitar el desproveïment cada competidor tracta d'acaparar el màxim de subministraments, portant a una espiral que continua reproduint l'abarroament i el desproveïment a cada pol: *"En una carrera per superar els colls d'ampolla en la cadena de subministrament, alguns grans minoristes, com Walmart Inc. i Target Corp. han començat a noliejar els seus propis vaixells, alimentant els inventaris nadalencs més alts de la història."* (Bloomberg, 23-11-2021). *"Els nivells d'inventari als Estats Units solen baixar al desembre, però no el 2021 (...) l'informe diu "Això podria presagiar un pròxim efecte fuet en el qual les cadenes de subministrament han demanat de més per evitar l'escassetat i ara han de bregar amb la càrrega de tenir massa d'inventari - o massa de la mena d'inventari equivocat - a la mà."* (Bloomberg, 04-01-2022).

A l'altre pol d'aquesta acumulació d'inventaris, hi ha un volum important de mercaderies produïdes a Àsia que no s'han arribat a transportar per efecte de l'elevat cost del transport i que es podran posar en circulació massivament quan baixin els preus del transport.

L'elevat nivell de preus del transport marítim, va empènyer les navilieres ja a l'agost a encarregar *"bucs amb capacitat per transportar 3,2 milions de contenidors de sis metres en el que va de 2021 (...) equivalen al 20% de la capacitat de la flota actual"* (Expansió, 24-08-2021) amb el petit problema que *"el nombre de drassanes s'ha reduït un 66% a nivell global des del 2007"* (Expansió, 24-08-2021) la qual cosa ha suposat un al·livi de comandes per als existents.

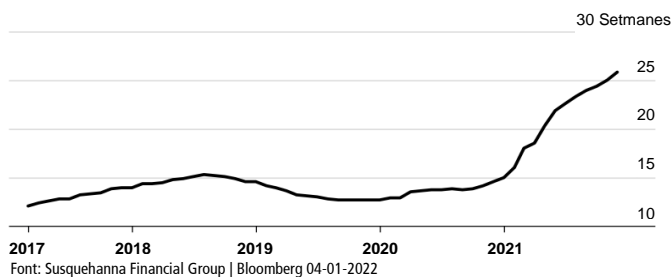
L'encariment del transport marítim desplaça una part del transport a altres mitjans, encarint-los al seu torn i augmentant també la inversió en nous mitjans de transport alternatius, avions i trens.

Com hem vist, el lloguer d'espais prop del port de Los Angeles ha pujat un 30%, per la qual cosa, *"(...) a l'est de Los Angeles, s'estan construint uns 20 milions de peus quadrats d'espai nou en un mercat que encara necessita 50 milions per satisfer la demanda."* (Bloomberg, 23-11-2021).

També a Europa s'estan multiplicant els centres logístics tant d'Amazon com d'AliExpress, amplificant la guerra comercial: *"AliExpress estrenarà aquest mes el seu primer centre de classificació de paquets a Espanya. Amb 19.000 m² de superfície (...) es rebran les comandes internacionals –en la seva gran majoria procedents de la Xina–, que es classificaran de manera automàtica. (...) coincideix amb l'obertura d'altres tres hubs similars a París (França), Alemanya (Bremen) i Itàlia (Roma) (...) ha reforçat la seva logística amb l'obertura de 5 magatzems de selecció i 9 centres de classificació automatitzats a la Xina (...) compta amb més de 20.000 punts de recollida a Europa."* (Expansió, 21-10-2021).

"[el magatzem d'Amazon podrà], enviar a partir de gener comandes a 264 codis postals de la regió i d'algunes zones properes en províncies limítrofes. "Podem preparar una comanda pel seu enviament en menys de deu minuts" (...) Aquest model logístic (...) es va llançar fa dos anys als EEUU, país en el qual des de llavors s'han obert 26 d'aquests centres híbrids que combinen capacitats de magatzem i d'estació d'última milla." (Expansió, 16-11-2021).

Una de les primeres mercaderies en patir les conseqüències de la represa de la circulació van ser els xips. El temps d'espera de la indústria per rebre xips és el següent:

Això, com anticipàvem a "El Comunista" nº66, ha deslligat una onada d'inversions: "Per exemple, Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. està gastant la xifra rècord de 100.000 milions de dòlars en un període de tres anys per augmentar la seva capacitat. L'empresa podria gastar 29.000 milions de dòlars en la seva fabricació de 2nm, segons va dir aquesta setmana l'alcalde de la ciutat central taiwanesa de Taichung.

TSMC també està construint una fàbrica a Arizona amb un preu de 12.000 milions de dòlars, però la planta no començarà a produir en massa fins el 2024. (...) L'empresa China's Semiconductor Manufacturing International Corp., malgrat estar sota les sancions dels Estats Units, està afegint nova capacitat a Shenzhen i Xangai. El Japó ha ofert a TSMC suport pel seu joint venture amb una filial de Sony Group Corp. per construir una fàbrica de 7.000 milions de dòlars al país. I Alemanya acollirà un nou centre de producció d'Intel.

Estats Units, per part seva, acollirà una nova planta de fabricació de xips de 17.000 milions de dòlars de Samsung, a més de la nova fàbrica de TSMC a Arizona. L'estat també albergarà dues noves fàbriques d'Intel que costaran 20.000 milions de dòlars. A l'Índia, el país encara manca d'un ecosistema de fabricació de xips, però està tractant de posar-se al dia oferint incentius financers." (Bloomberg, 28-12-2021).

"L'Índia espera que almenys una dotzena de fabricants de semiconductors comencin a crear fàbriques locals en els pròxims 2-3 anys (...) El govern va aprovar ajudes per valor de 760.000 milions de rupies (10.000 milions de dòlars) al llarg de sis anys per impulsar la producció local de xips" (Bloomberg, 22-12-2021).

"El govern japonès va dir que donarà un impuls agressiu per ajudar les empreses nacionals de semiconductors a expandir-se a nivell mundial, amb l'objectiu d'augmentar els seus ingressos anuals a més de 13 bilions de iens (114.000 milions de dòlars) pel 2030.

L'ambició objectiu, que triplica aproximadament el total de 2020 de 4,5 bilions de iens (...) Les autoritats japoneses esperen que el mercat mundial de xips es dupli fins aconseguir els 100 bilions de iens el 2030 respecte a 2020." (Bloomberg, 05-01-2022).

A tot això cal sumar-li el pla d'inversió europeu de 50.000 milions (denominat *European Chip Act*) per recolzar la construcció de noves plantes de producció i assemblatge de xips a Europa.

I, encara que és especialment obvi en aquest sector, la febre inversora en futura capacitat productiva no es limita a aquest: "A nivell mundial, la inversió en capital fix de les empreses, o capex, augmentarà un 13% enguany." (Bloomberg, 11-09-2021).

La següent taula mostra l'augment de la inversió en capital fix per regió i sector el 2021:

Creixement Global del Capex per Regió i Sector al 2021 (YoY%, USD)

Sector	Global	Asia-Pacífic sense Japó	Japó	Amèrica Llatina	Amèrica del Nord	Europa
	13.3	8.9	8.8	27.0	14.6	16.6
Consum	11.6	-4.8	5.2	44.6	24.8	9.2
Energia	5.5	-1.3	17.8	13.9	-2.3	17.8
Sanitat	13.6	12.9	27.5	NM	18.7	3.1
Indústria	13.6	9.3	16.2	41.0	12.4	17.9
IT	22.3	19.1	23.7	NM	27.5	18.6
Materials	17.8	15.9	14.0	36.7	12.3	23.6
Comunicacions	12.9	8.3	11.3	8.8	16.9	10.4
Serveis	16.2	20.1	-3.0	28.1	9.9	25.1

Font: S&P Global Market Intelligence, S&P Global Ratings. "Universe is Global Capex". NM—No significatiu

La mercaderia força de treball

Una certa inflació pot ser beneficiosa per la burgesia perquè el ritme ressagat de l'increment del preu de la mercaderia força de treball respecte a la resta de mercaderies permet obtenir un sobreguany i descarregar la crisi sobre la classe obrera. Ara bé, allà on la pujada dels costos del capital constant sigui superior a la del preu final i, a més, els costos salarials no es quedin estancats sinó que pugin també, el resultat serà també una reducció de la taxa de guany, malgrat la inflació de tots els preus.

D'aquí les manifestacions de la burgesia mundial en contra de la pujada de salaris, al·legant que es retroalimentaria la inflació... N'hi ha prou amb llegir "Salari, preu i guany" (1865) per descobrir l'engany i la seva refutació marxista.

Un dels sectors on s'ha manifestat l'escassetat de la mercaderia força de treball és al transport per carretera: "Als Estats Units falten actualment uns 80.000 conductors, segons la American Trucking Associations". (Bloomberg, 23-11-2021). Per què? Perquè en el capitalisme és impossible la planificació real. Aquesta professió o ofici té data de caducitat per la seva imminent substitució mitjançant drons, camions sense conductor i altres infraestructures de transport alternatives. La data de caducitat fa que no hi hagi al·licients per formar-se i treballar com a camioner i això produeix el desproveïment de força de treball qualificada. Això, al seu torn, esperona encara més la robotització del sector, la qual cosa reforça el punt de partida. El mateix fenomen (escassetat d'oferta), lògicament produeix un increment del preu de la força de treball: missatge de l'anarquia de la producció que es necessiten més conductors (veure Pròleg d'Engels de 1884 a Misèria de la Filosofia, més amunt). Però aquest augment de salari no convertirà per art de màgia un treballador no qualificat en camioner i, al mateix temps, no pot compensar la certesa de la pèrdua futura del lloc de treball reemplaçat per un camió o un dron amb pilot automàtic...

"L'any passat, el percentatge de conductors menors de 25 anys va ser del 5% a Europa i Rússia, del 6% a Mèxic i del 7% a Turquia. (...) a Europa fan falta 400.000 conductors (...) el país més afectat és Polònia, que necessita més de 120.000 professionals del transport; a Alemanya la xifra oscil·la entre els 45.000 i els 60.000, França necessita uns 43.000 i la crisi ha exposat que el Regne Unit en necessita uns 90.000." (La Vanguardia, 03-10-2021).

A això se suma l'enduriment de les condicions de treball, derivades de les actuacions conscients i inconscients de les diferents burgesies del món: "Western Shipping Pte Ltd., un operador de petrolers amb seu a Singapur, va dir que al voltant del 20% dels seus prop de 1.000 mariners no volen tornar als vaixells." (Bloomberg, 27-12-2021).

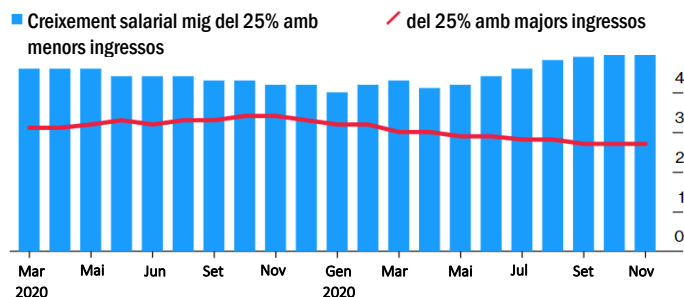
La cruesa amb la que la burgesia parla de "lots" de carn humana, ha d'ajudar-nos a arrencar el vel sentimentaloides amb el qual normalment s'encobreix que en el capitalisme la classe obrera és una mercaderia més, mercaderia sotmesa a un règim

d'exploitació i esclavitud modern: "L'empresa FGV Hòldings Bhd., que cotitza a la borsa de Malàisia, només disposa actualment del 70% de la mà d'obra que necessita en les finques, i té l'esperança que el primer lot de 7.000 treballadors estrangers que té previst contractar arribi a finals del primer trimestre." (Bloomberg, 03-12-2021).

L'exemple anterior il·lustra la situació en el sud-est asiàtic, però no és diferent a la resta del món i, en particular, a Amèrica del Nord: "(...) els fluxos migratoris nets estan caient juntament amb les taxes de natalitat nacionals. Hi ha un dèficit pandèmic de gairebé 1 milió de visats de treball." (Bloomberg, 05-01-2022). Deixem-li a la burgesia el comodí "pandèmic" per l'explicació de tot i res, però el cas és que s'ha bloquejat l'entrada d'una part de la classe obrera immigrant.

Això sumat a les (miserables) ajudes i subsidis que la burgesia es veu obligada a donar per tal de prevenir l'esclat social, han produït el següent resultat: "Un rècord de 4,5 milions d'estatunidencs van renunciar a les seves ocupacions al novembre, mentre que les vacants es van mantenir elevades." (Bloomberg, 04-01-2022).

Així s'expressa – ofès – un representant del canibalisme social estatunidenc: "Un treballador amb un salari baix, amb poca formació, pot creuar una porta i aconseguir un treball." (Bloomberg, 05-01-2022). Enorme injustícia!

Font: Atlanta Federal Reserve
Nota: promitjos de 12 mesos de la mediana de creixement salarial

I, efectivament, la llei de l'oferta i la demanda – en determinades àrees i sectors – ha imposat una tendència a l'alça dels salaris d'algunes de les categories més baixes, mentre les més altes han vist una tendència a la baixa del seu salari: "Per exemple, els treballadors del sector de l'oci i l'hostaleria (restaurants, bars i hotels) han vist augmentar el seu salari mitjà en un 15%, fins als 17,08 dòlars per hora, en els 12 mesos anteriors a gener de 2022. Els salaris també van augmentar un 9,1% entre els treballadors de transport i emmagatzematge." (CNBC, 01-02-2022).

Al Regne Unit, "el nombre de llocs de treball sense cobrir va augmentar fins a un rècord de més d'1,3 milions, ja que els salaris van caure en termes reals i la gent va continuar abandonant la força laboral." (Financial Times, 15-03-2022).

Observem ara les següents dades i declaracions: "Les comandes de robots als Estats Units van augmentar un 28 per cent el 2021 respecte de les de l'any anterior, fins gairebé 40.000 unitats, segons el grup comercial Association for Advancing Automation, i s'espera que tornin a augmentar enguany." (Bloomberg, 31-03-2022).

Les dificultats d'inversió en capital fix s'estan superant a través del lloguer dels robots: "L'empresa té robots en 27 de les seves 89 màquines d'emmotllament i planeja afegir-ne més. No pot permetre's comprar els robots, que poden costar 125.000 dòlars cadascun, diu el director general Steve Dyer. En el seu lloc, Thomson paga per les màquines instal·lades per hores (...) "Estic pagant entre 10 i 12 dòlars l'hora per un

robot que substitueix un lloc pel que estava pagant entre 15 i 18 dòlars, més les condicions addicionals" (...) Formic ofereix la instal·lació de robots i cobra des de **8 dòlars l'hora**, enfocant-se primer en les tasques més tedioses, com l'emalatge i desembalatge de productes i la introducció de materials a les màquines existents." (Bloomberg, 31-03-2022).

Aquesta acceleració de l'automatització no es dona solament i ni tan sols principalment als EEUU.

	Robots por 10.000 empleats, 2020	Canvi des de 2015
Corea del Sud	932	76%
Singapur	605	52
Japó	390	28
Alemanya	371	23
Suècia	289	36
EEUU	255	45
Taiwan	248	31
Dinamarca	246	31
Itàlia	224	40
Holanda	209	74
Austria	205	60
Espanya	203	35
Frància	194	53
Eslovènia	183	66
Suïssa	181	52

Font: Federació Internacional de Robòtica
Dades sobre la Xina no disponibles

L'anterior taula no proporciona dades sobre la Xina, però la mateixa font reconeix que: "la Xina és, amb diferència, el major mercat de robots industrials, representant el 44% dels robots instal·lats el 2020 superant quatre vegades les instal·lacions estatunidenques, segons la Federació Internacional de Robòtica (...)." (Bloomberg, 21-03-2022).

Així doncs, el mecanisme que inicialment hem il·lustrat pel cas dels transportistes, té un abast més general i d'envergadura mundial; confirmant les previsions del marxisme en el sentit de la futura sobreproducció, de la necessitat de la reducció dràstica de la jornada de treball i de la maduresa històrica per l'eliminació del règim mercantil capitalista.

L'energia i els combustibles fòssils

Una cosa similar ha succeït amb els combustibles fòssils. La disminució planificada de la demanda condueix a una disminució de la inversió en manteniment i en noves exploracions. En el cas del petroli, de la següent magnitud: "Des d'un pic d'1 bilió de dòlars de despesa de capital en explotació i producció el 2015, la total ha caigut a menys de 400.000 milions el 2021." (Financial Times, 04-11-2021). Això, al seu torn, produeix i produirà un augment del cost del petroli, així com situacions d'escassetat sobtada. Un alt preu del petroli significa un gran negoci i, així, els capitals tornen a ser invertits, però només per constatar que l'espasa de Dàmocles de l'anomenada "transició energètica" (la burgesia per tot té un cartellet) ha d'imposar-se en última instància.

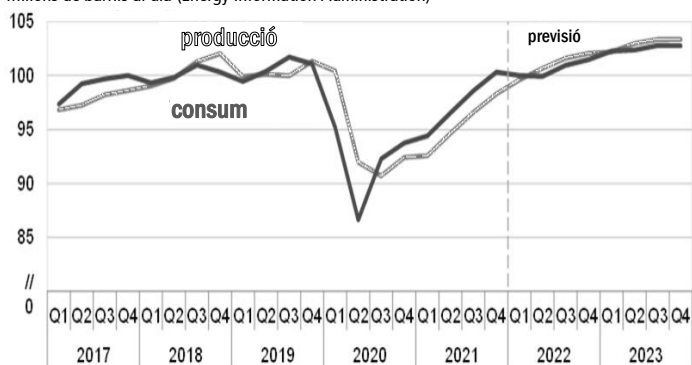
Pel camí, es produiran els corresponents espasmes compulsius dels preus en tota la cadena de subministraments, que s'intentaran descarregar i es descarregaran en gran manera sobre la classe obrera ja sigui a través de la inflació o a través de la sobreexplotació o l'atur forçós.

Recordem que el preu del petroli estava caient abans dels confinaments i va estar en caiguda lliure durant els mateixos (veure "El Comunista" n°64, pàg. 12). Des de llavors, l'OPEP+ ha mantingut a nivell mundial **la producció de petroli per sota de la demanda** i, de fet, encara **no s'ha recuperat el**

nivell de producció previ als confinaments de 2020 com es pot observar en el gràfic següent.

Producció i consum mundial de combustible líquid

Milions de barrils al dia (Energy Information Administration)

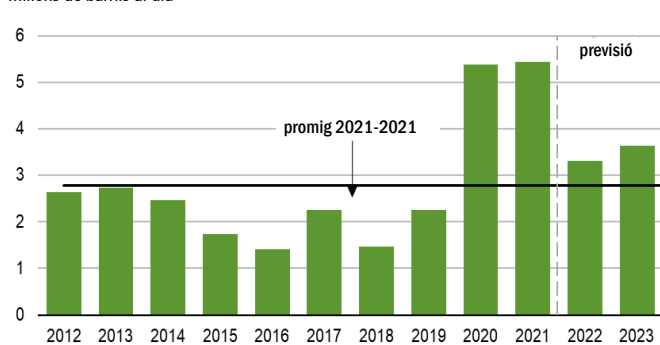

Això no ha estat sense contradiccions internes recurrents, com la que gairebé va produir la sortida dels Emirats Àrabs Units de l'OPEP l'agost de 2021: "EAU ha incrementat la seva capacitat de producció en els últims anys fins prop de 4 milions de barrils diaris i preveu un nou augment a 5 milions de barrils diaris. Segons l'acord actual de l'OPEP+, EAU està autoritzat a produir una mica més de 2,7 milions de barrils diaris al juliol. Produir la major quantitat de petroli com més de pressa millor es considera la clau per assegurar el futur d'Abu Dhabi després del petroli." (Expansión, 07-08-2021). D'aquí s'extreuen dues conclusions: 1) els països productors de petroli són conscients que té data de caducitat i 2) l'actual preu del petroli és el resultat de la infrautilització sistemàtica de la capacitat d'extracció.

En el següent gràfic s'observa l'excés de capacitat d'extracció de cru per part de l'OPEP des de 2012.

Excés de capacitat productiva de cru de l'OPEP

Milions de barrils al dia

Font: Administració d'Informació de l'Energia dels EEUU, Short-Term Energy Outlook, Març 2022

Nota: La línia negra representa el promig de 2012-2021 (2,8 milions de barrils per dia)

És evident que, si la producció de petroli es manté per sota del consum a través del monopoli de l'OPEP+ (OPEP més Rússia), necessàriament hi haurà una tendència inflacionista en el preu del petroli. No obstant això, no és l'únic motiu.

Convenientment preparada a través de tot el boom mediàtic "pel clima", sectors importants del capitalisme mundial van iniciar la seva aposta per escapolir-se dels combustibles fòssils. L'Agència de l'Energia anunciava la "fi de l'era del petroli pel 2025" especulant amb dos escenaris en els quals "el consum de petroli tocarà màxims el 2025 amb 97 milions de barrils al dia" o bé "es tocarà sostre entre 2030 i 2040, amb 104 milions de barrils al dia." (Expansión, 17-11-2021). La UE havia fixat "pel 2035 la fi de la venda de cotxes de combustió." (Expansión, 15-07-2021). Pel seu costat, el capitalisme xinès havia anunciat que seria un emissor neutre de carboni el 2060, però... quina havia de ser la conseqüència immediata de tot això en ple capitalisme?

El fre en la producció de carbó a la Xina, va produir un desproveïment de les plantes generadores d'energia amb carbó: "Els productors de carbó representen més del 70% de la generació d'electricitat del país (...) La producció de carbó de la Xina va créixer un 6% en els primers vuit mesos d'enguany, però la producció d'energia dels generadors de carbó va augmentar un 14% en el mateix període, la qual cosa va provocar una disminució de les existències.(...) la Xina va deixar de comprar l'any passat a Austràlia el carbó Newcastle, de gran eficiència energètica, enmig d'una disputa política. (...)." (Bloomberg, 27-09-2021), donant lloc al fet que "fins a 21 de les 31 províncies de la Xina continental s'han vist obligades a aplicar algun tipus de mesura de racionament de l'electricitat a les seves indústries o als consumidors." (La Vanguardia, 01-10-2021).

El resultat ha estat doncs que "La quantitat d'electricitat generada a tot el món a partir de centrals de carbó ha augmentat fins a batre un rècord històric el 2021" (Expansión, 12-01-2022), tal com indica l'Agència Internacional de l'Energia en el seu informe: "Als Estats Units i la Unió Europea, es preveu que la generació d'energia de carbó augmenti gairebé un 20% el 2021, però no aconseguirà els nivells de 2019. Per contra, el creixement estimat del 12% a l'Índia i del 9% a la Xina impulsarà la generació d'energia de carbó a nivells rècord en tots dos països. Tenint en compte el repunt de la producció industrial mundial, s'espera que la demanda global de carbó a tot el món creixi un 6% el 2021, acostant-se als nivells rècord que va aconseguir el 2013 i 2014. (...) Àsia domina el mercat mundial del carbó, ja que la Xina representa més de la meitat de la demanda mundial, o dos terços si s'afegeix l'Índia." (Agència Internacional de l'Energia, 12-01-2022).

No sols ha batut rècords la generació d'energia sobre la base del carbó, sinó que "La Comissió Europea admet com energies verdes el gas i la nuclear." (La Vanguardia, 02-01-2022).

L'increment exponencial de la demanda de GNL a Àsia va produir un desproveïment a Europa que va disparar els preus, motivant la bandada posterior cap a l'altre costat: "Fins al 30 de desembre, gairebé 50 vaixells cisterna amb GNL estatunidencs es dirigien a Europa, amb destinacions tan variades com Gibraltar, Turquia, Croàcia i Polònia, segons dades recopilades per Bloomberg. Es tracta d'un impressionant augment del 77% respecte la setmana anterior. (...) Els compradors d'ultramar van adquirir el 13% de la producció de gas estatunidenc al desembre, la qual cosa suposa un augment de set vegades respecte a cinc anys abans, quan encara no existia la major part de la infraestructura necessària per enviar el combustible fora del país." (Bloomberg, 16-01-2022).

Aquest desplaçament del GNL dels EEUU cap a Europa s'ha accentuat també per la retirada de Gazprom – ja al gener de 2022 – del mercat de vendes "spot" per a la venda del gas a Europa, encara que mantingués el subministrament relatiu als contractes de llarga durada.

Imports de gas des de Rússia el gener de 2022			
Milions de m ³		Var. mensual	Var. anual
Nordstream 1	1.113,1	-6,8%	-6,7%
Via Ucraïna	259,2	-66,5%	-73,1%
TurkStream	196,8	-38,4%	36,1%
Yamal	59,4	-84,4%	-92,5%

Font: La Vanguardia, 16-01-2022

En el següent gràfic s'observa l'augment de la producció de gas als EEUU que s'ha convertit en el primer exportador mundial de GNL per davant d'Austràlia i Qatar.

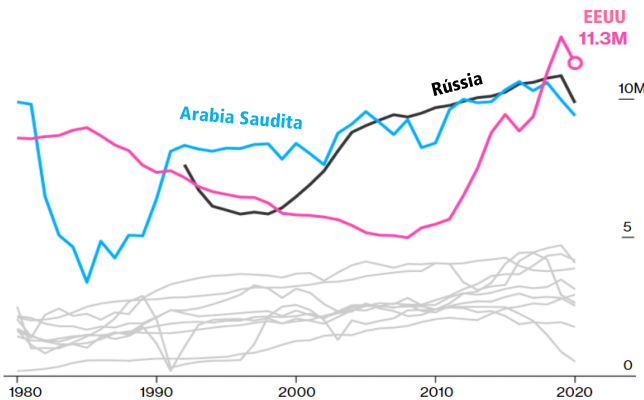
■ Producció de gas sec als EEUU

Font: Bloomberg NEF

Tingui's en compte que els EEUU és el major productor de petroli a nivell mundial des del 2018:

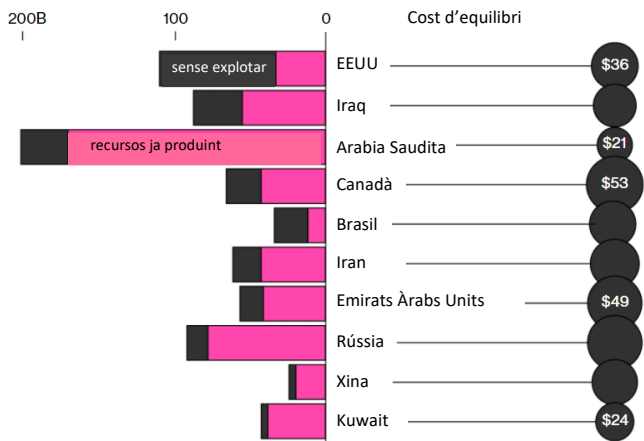
Producció de cru en milions de barrils/dia

Font: Administració d'Informació de l'Energia

La burgesia estatunidenca fa els comptes partint de les reserves no explotades de petroli i el preu per barril que faria rendible posar-les en funcionament:

Top països per recursos petrolers en total de barrils i cost d'equilibri

Nota: Països ordenats per quantitat de recursos sense explotar. Els costos d'equilibri mostren el promig de preus Brent per nous projectes
Font: Rystad Energy

És molt simptomàtic que després de desplaçar Anglaterra en la producció mundial, imposar al món el patró-dòlar i dominar les finances mundials, els EEUU es vegi obligat a recular en totes les posicions i a tenir com a paracaigudes la renda de la terra, és a dir, l'extracció i refinament de petroli o gas, destinats a anar minvant en importància.

Els alts preus de l'energia estimulen a més tot tipus de negocis alternatius com la generació d'energia solar a l'espai i posterior enviament a la Terra; amb la diferència que uns tenen el projecte a mig fer i els altres creuen que val la pena començar a mirar-s'ho: "Tant el Regne Unit com els EEUU han arribat a la conclusió que val la pena explorar aquesta tecnologia futurista. (...) la Xina té previst construir la primera estació d'energia solar a l'espai pel 2035; de moment compta amb una base terrestre

en construcció a la ciutat de Chongqing." (Expansió, 31-01-2022).

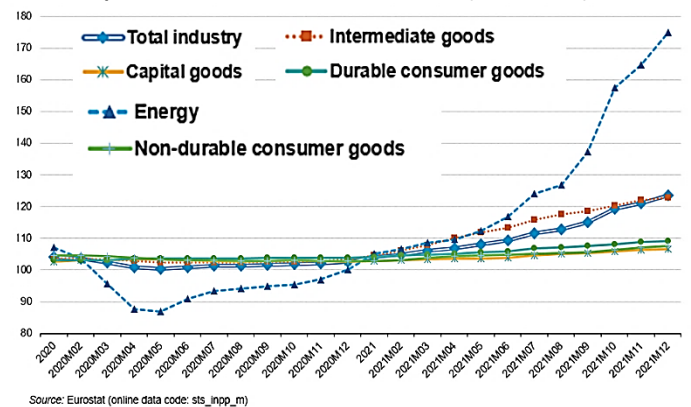
Desglossament dels preus industrials

Com hem esmentat anteriorment, una reducció de la quota de guany pot donar-se també en un context d'increment de preus, sempre que s'incrementin més els costos (capital constant i variable) que els preus de venda.

Com es pot llegir i estudiar en El Capital, Llibre III, Capítol XV (i se sintetitzava a "El Comunista" nº67, pàg. 21), una de les causes que alenteixen estructuralment la tendència decreixent de la taxa de guany és la devaluació del capital constant resultant de les mateixes causes que produeixen la caiguda de la taxa de guany. Doncs bé, estem assistint en el pla immediat a un increment generalitzat del preu d'una part del capital constant la qual cosa pot escanyar la taxa de guany si la sobreproducció impedeix traslladar el total del cost incrementat en el preu final.

Els titulars de la premsa burgesa insisteixen en l'increment dels preus industrials i, certament, s'han incrementat. Però pugem de la mateixa manera tots els "preus industrials"? Vegem les dades de l'imperialisme europeu, proporcionats per Eurostat en el següent gràfic.

Preus de producció industrials UE, 2020-2021 (2015 = 100)

Source: Eurostat (online data code: sts_inpp_m)

Es pot observar com els preus de l'energia (Energy) estan clarament disparats, la qual cosa eleva substancialment la mitjana (Total industry). I també es pot observar que els productes intermedis (Intermediate goods), és a dir el capital constant, també s'han encarat considerablement, encara que en menor mesura que l'energia; però els productes finals han vist una alça substancialment menor.

La devaluació de l'euro

Ja que estem parlant de l'imperialisme europeu, observem el desenvolupament de la relació entre l'euro i el dòlar. Hem vist abans com la intensitat de la circulació mercantil entre Europa i Amèrica del Nord va en el sentit de la primera a la segona. Per garantir l'exportació de mercaderies, l'euro ha de sostenir la seva devaluació davant el dòlar.

Relació euro-dòlar

Font: Banc Central Europeu, 08-04-2022

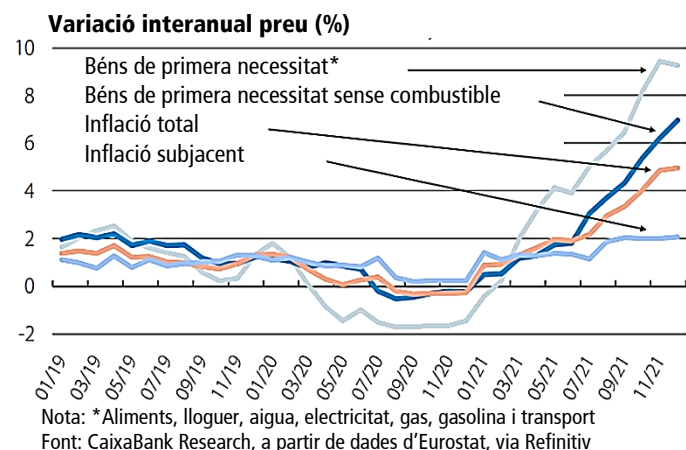
Això explica una part de la inflació a Europa en la mesura en què les mercaderies venudes en euros (als EEUU o a altres països) s'abarateixen, però per contra s'encareixen les comprades en dòlars (no necessàriament procedents dels EEUU ni molt menys).

La inflació

I arribem en aquest punt a la paraula actualment de moda: la inflació. Aquí hem de distingir dos aspectes.

El primer aspecte és el deure dels comunistes de basar-nos en les dades de l'augment dels preus dels productes de primera necessitat per a l'agitació entre les files de la classe obrera pel desenvolupament de l'organització sindical de classe i la lluita en el pla immediat; tenint sempre present la profunda relació entre la perspectiva revolucionària i les fins i tot petites reaccions i lluites contra l'abús patronal quotidià: *"(...) vol això dir que la classe obrera hagi de renunciar a defensar-se contra les usurpacions del capital i desistir en els seus esforços per aprofitar totes les possibilitats que se li ofereixin per millorar temporalment la seva situació? Si ho fes, es veuria degradada en una massa uniforme d'éssers humans desgraciats i infringits, sense salvació possible. (...) Si en els seus conflictes diaris amb el capital cedissin covardament, es desqualificarien sens dubte per emprendre moviments de major envergadura."* (Salari, preu i guany, 1865, K. Marx).

L'augment de preus que arriba a repercutir-se en els productes finals, es ceba principalment en els productes de primera necessitat, els productes que consumeix la classe obrera (dades relatives a l'imperialisme europeu):

Aquesta situació s'agreuja i es pot agreujar sobre la base del paper que juguen Ucraïna i Rússia en la producció de determinats productes com el blat, blat de moro, fertilitzants i l'oli de gira-sol a més d'altres necessaris per a la indústria com el pal·ladi, níquel, or, ferro, coure, alumini, zinc, etc.

La pujada de preu d'aquests productes pot produir-se per la destrucció real que arribi a realitzar-se (encara que no és el cas encara, atès que la guerra s'ha desenvolupat en altres zones) o per la mera especulació sobre la seva disponibilitat futura. De fet, els preus dels aliments han batut rècords a nivell històric i mundial.

El segon aspecte, al qual dedicarem més atenció en les següents pàgines, és l'estudi del desenvolupament del capitalisme i de la seva crisi, dels mecanismes pels quals tracta de sortir del pantà en el que tendeix a enfonsar-lo la sobreproducció: confinaments, aranzels, bloquejos, guerres... (veure també "El Comunista" nº66, pàg. 15).

A través d'aquests col·lapses, el sistema capitalista ha aconseguit una paralització parcial d'una sèrie de sectors productius: de manera òbvia els sectors afectats pels confinaments, però també els que han sofert tancaments o

reducció de la seva producció pels alts preus de l'energia, del transport i pel desproveïment del seu capital constant (matèries primeres, semielaborats i maquinària). Així, s'ha reduït en certa manera i per un temps una part de la sobreproducció i mitigat part de la supercapacitat productiva.

Però el desequilibri entre la demanda i l'oferta que ha motivat la pujada de preus no s'ha produït a través de la destrucció de la (super)capacitat productiva sinó, principalment, de torpedinar la circulació per mitjà de la ruptura de la cadena de subministraments. Per aquest motiu, la (super)capacitat productiva continua intacta i, al mateix temps, *"una major demanda provoca una major oferta i no una alça definitiva dels preus del mercat"* (Salari, preu i guany, K. Marx, 1865), és a dir, una major sobreproducció productiva.

Encara que amb un paper més secundari, la pujada aguda de preus no augmenta per art de màgia el poder de compra de la classe obrera (ni de la resta de classes i estrats de la població) amb el que tota una sèrie d'articles es deixaran de comprar, es comprarà la versió més barata d'aquests, es reciclaran o es vendran al mateix preu, però reduint el seu contingut.

Amb estocs sobreabastits convivint amb els desproveïments, sense haver destruït (sinó tot el contrari) la sobreproducció productiva mundial, amb l'alentiment de l'efecte comparatiu respecte la depressió del consum durant els confinaments, amb la producció de petroli i gas dirigint-se a assolir la demanda i amb l'acceleració del seu reemplaçament amb energies alternatives, etc., sense la generació de més electroxocs, espasmes i col·lapses la tendència general seria reprendre la senda de la sobreproducció i la deflació.

Tot això no descarta que al món capitalista en general i al capitalisme occidental en particular es desenvolupin - fins i tot de forma més accentuada - episodis d'inflació. Pels motius exposats o pels terratrèmols econòmics que pot produir dins i fora dels EEUU l'eventual devaluació del dòlar (o de l'euro) enfront de les altres monedes i, especialment, les asiàtiques (veure el pròxim article o "El Comunista" nº66, pàg.12). El que significa és que el capitalisme només pot tractar de sortir del pantà en el que va enfonsant-lo la sobreproducció a través d'una sèrie creixent de crisis, conflictes i espasmes.

El capitalisme no superarà la deflació i la crisi de sobreproducció venent més car l'oli de gira-sol i el pa, encara que la pujada de preu d'aquests productes i de molts altres de primera necessitat colpegi la classe obrera.

Però si que tractarà de superar-la per l'únic mitjà possible en el capitalisme, mitjançant la paralització i destrucció d'una part de les forces productives i de les mercaderies ja produïdes a través de la crisi i la guerra.

**LLEGEIX, DÓNA SUPORT I DIFÓN
LA PREMSA COMUNISTA
"EL COMUNISTA"**

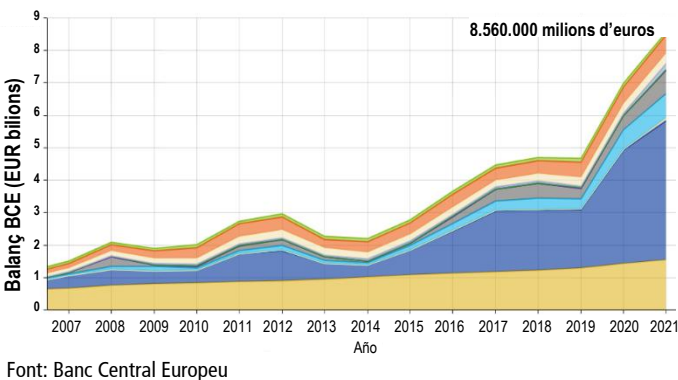
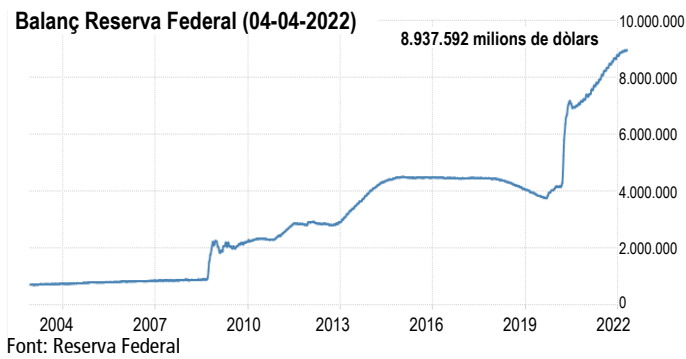
**PER CORRESPONDÈNCIA (sense més dades)
Apartat 52076 – 28080 MADRID – ESPANYA
www.pcielcomunista.org – pci@pcielcomunista.org**

DESENVOLUPAMENT DE LA SOBREPRODUCCIÓ DE CAPITALS

Volum mundial de compres i injeccions

Com a punt de partida, aquesta és l'enorme injecció de capitalisme que s'ha proporcionat el sistema capitalista a si mateix: *"Des de que va començar la pandèmia, els bancs centrals han injectat 32 bilions de dòlars als mercats de tot el món, el que, segons Bank of America, equival a comprar 800 milions de dòlars d'actius financers cada hora dels últims 20 mesos. La capitalització del mercat mundial d'accions s'ha disparat en 60 bilions de dòlars."* (Expansión, 03-01-2022).

Els dos principals – però no els únics – compradors compulsius de deute han estat el BCE i la Fed. Recordem succintament que el BCE havia reiniciat l'agost de 2019 el seu programa de compra d'actius a un ritme de 40.000 milions d'euros mensuals al que va sumar un altre programa de compra (denominat... sorpresa... d'emergència pandèmica!) amb el que va arribar a adquirir fins 80.000 milions d'euros mensuals a més de l'anterior programa. Al finalitzar el segon programa, a inicis del 2022, s'ha incrementat el primer inicialment fins tornar als 40.000 milions d'euros mensuals. La Fed després d'una primera injecció, va seguir al ritme de compra de 120.000 milions de dòlars mensuals, disminuint el ritme en l'últim semestre de 2021, fins a frenar el març de 2022. El resultat d'aquest engoliment de deute es el següent:

El balanç del BCE equival al 75% del PIB de la zona euro (8,56 bilions sobre 11,41 bilions d'euros) i el de la Fed al 37,2% del PIB d'EEUU (8,757 bilions sobre 23,54 bilions de dòlars).

La difícil digestió de l'afartament de deute

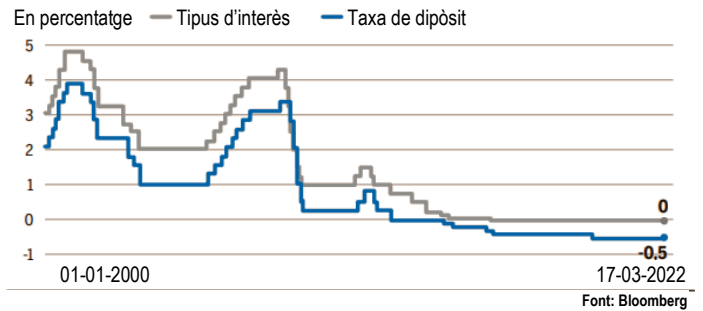
Mentre no es redueixin els balanços de deute engolits, la intervenció al mercat dels grans bancs centrals serà un fet. Els bancs centrals (Fed, BCE) han estat comprant nou deute per injectar liquiditat al mercat, però no s'han limitat a això. El deute comprat té una data de venciment i si, un cop arribada aquesta data de venciment, no recompressin deute pel mateix valor, la liquiditat injectada es veuria contrarestatada per la liquiditat extreta de la circulació pel cobrament dels deutes al seu venciment.

Quan la Fed va deixar el seu programa de compra d'actius en realitat no el va deixar. Només va deixar – temporalment – d'incrementar el seu balanç, però va seguir recomprant deute pel valor engolit fins el moment. El simple intent d'alentir aquesta recompra permanent va fer sonar totes les alarmes de les finances capitalistes mundials. Ara es repeteix la situació, però amb un punt de partida més de tres vegades superior de deute acumulat.

Tipus d'interès bancaris en negatiu

En paral·lel, els tipus d'interès tant del BCE com de la Fed han estat nominalment a zero o en negatiu.

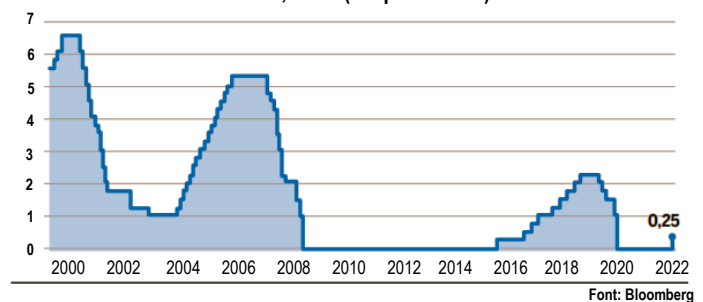
Evolució dels tipus de referència del BCE

Recordis que el BCE, a través de les injeccions de liquiditat (TLTRO), ha estat prestant als bancs amb un tipus d'interès no sols del 0% sinó en negatiu: *"Si en un primer moment oferien una taxa fins el -0,5%, pel període comprés entre el juny de 2020 i el juny de 2021 l'interès millora fins un -1%. Això deixa una mitjana del -0,66% per a les operacions al llarg dels seus tres anys de vigència. És a dir, a la banca se li paga per demanar diners prestats."* (Expansión, 09-08-2021). Això ha produït l'acumulació d'un excés de liquiditat al sistema bancari europeu de 4 bilions d'euros.

Pel seu costat, la Fed va reduir el tipus d'interès al 0% el 2008, va tractar d'apujar-lo entre el 2015 i el 2019, tornant a caure fins el terra el 2020:

Taxa de referència de la Fed, en % (forquilla baixa)

Aquestes enormes injeccions de capital són a la vegada reflex i causa de l'enorme sobreproducció de capitals que inunda el mercat especulatiu mundial. És en aquest context que l'increment del preu de l'energia, de les matèries primeres, del transport, dels productes intermedis s'ha presentat per tallar una part cada vegada més gran del guany amenaçant amb estrangular-la encara més. Però no es pot retirar la droga a l'addicte sense produir-li un col·lapse, una gran síndrome d'abstinència.

Per ponderar la magnitud del potencial explosiu acumulat a l'economia capitalista mundial, haurem de resseguir encara les manifestacions i conseqüències de la sobreproducció de capitals.

Deute amb interès negatiu

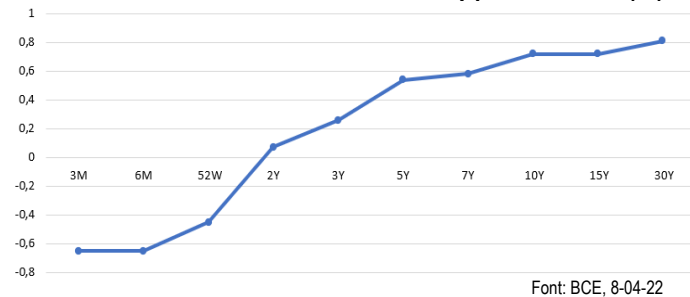
El volum de deute amb interès nominal en negatiu s'havia desbocat fins els 18 bilions a nivell mundial el 2021. El setembre de 2021, quan el total es situava en 14,84 bilions, aquest deute nominalment en negatiu es desglossava per regions així: Japó (32,67%), àrea euro sense Alemanya ni França (23,71%), Alemanya (16,21%), França (12,61%) i la resta del món (14,81%); i per tipus de deute: deute sobirà (72,54%), relacionat amb l'Estat (12,84%), assegurat (7,94%), corporatiu (6,68%) (Financial Times, 27-09-2021). Actualment, s'ha reduït en torn als 4,5 bilions.

Però el deute que cotitzava amb rendiment nominal negatiu no ha "desaparegut", ha caigut el seu valor nominal i, per això, el seu rendiment ha augmentat: "En el que portem d'any, el deute europeu ha perdut un 4% del seu valor i s'encamina cap el seu segon any consecutiu de pèrdues." (Expansión 12-03-2022).

Significa això que aquest deute ha passat a rendir realment en positiu? Als següents dos gràfics veurem els rendiments del bund alemany segons el termini de venciment i l'evolució de la inflació a la zona euro.

Rendiment del bund alemany per venciment (%)

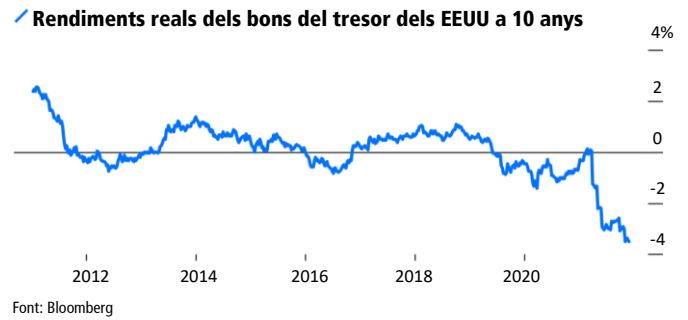
Inflació interanual febrer de 2022: 5,9%

Àrea euro

Si només la inflació interanual de febrer de 2022 és del 5,9% de mitjana a la zona euro, què significa que els capitalistes estiguin prestant nominalment en negatiu pels venciments inferiors a l'any i lleugerament per sobre del 0,7% pels venciments a 10, 15 i 30 anys? Significa que, de moment, els rendiments reals són negatius i que estan realitzant una inversió a pèrdua.

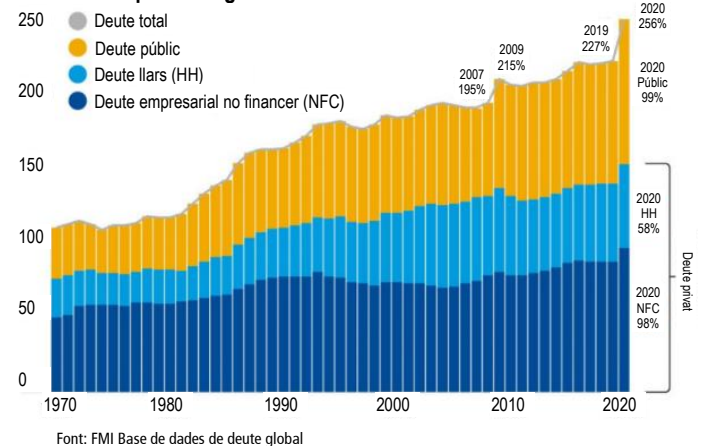
I el mateix es pot dir dels bons d'EEUU, sobre els que tornarem més endavant. Una vegada descomptada la inflació, segueixen tenint rendiments negatius.

Inflor del volum total de deute

Si prenem alhora el volum total de deute a nivell mundial, segons les dades del FMI, veurem que ha augmentat fins el 256% del PIB mundial. L'economia capitalista deu 2,5 vegades més que el que produeix anualment... (sense perjudici de les nostres reserves en quant a la correcció del còmput del PIB per part de la burgesia). Quin és l'efecte de la inflació i de la pujada dels tipus d'interès sobre aquest deute? Si es manté la inflació i no pugen els tipus d'interès, el nivell de deute real disminuiria. Però si per efecte de la inflació pugen els tipus d'interès, tot i que hagués una devaluació del deute, hauria un encariment del refinançament d'aquest deute.

Deute com a percentatge del PIB

L'endeutament estatal a la zona euro ha arribat al 100,5% del seu PIB però "La Comissió Europea seguirà inundant de deute els mercats el 2022 per finançar el Fons de Recuperació Next Generation. (...), desplegant un arsenal de fins 800.000 milions d'euros d'aquí a 2026." (Expansión, 12-12-2021). Aquestes subhastes de deute estan tenint una característica simptomàtica i és l'afluència de capitals compradors per un volum 11 (onze!) vegades superior al deute subhastat: "Brussel·les ha captat 71.000 milions d'euros en els mercats, inclosos 12.000 milions a través de la seva primera emissió de bons verds, que va rebre una demanda onze vegades superior: 135.000 milions." (Expansión, 12-12-2021). Els capitals no saben ja on ficar-se...

Inflor del volum de deute corporatiu

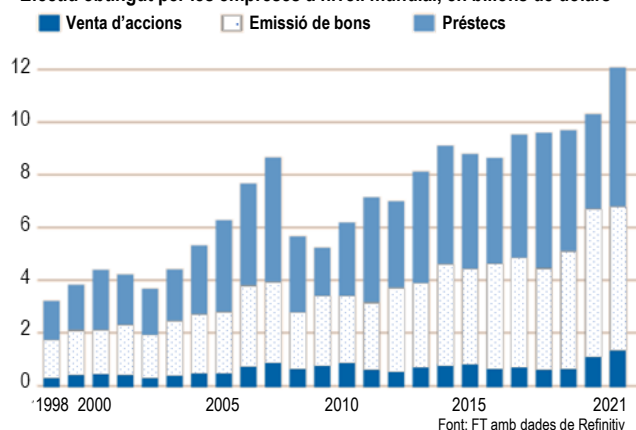
El deute corporatiu també ha continuat inflant-se, a nivell mundial, tot i que pràcticament la meitat del finançament del gràfic hagi estat obtinguda per empreses d'EEUU.

"Les empreses van captar una xifra rècord de 12,1 bilions de dòlars el 2021 mitjançant la venda d'accions, l'emissió de deute i l'obtenció de nous crèdits (...) sobretot als EEUU, on les empreses van aconseguir més de cinc bilions de dòlars." (Financial Times, 28-12-2021).

Aquesta tendència es mantenia durant la primera setmana de l'any 2022: "L'emissió mundial de bons corporatius va assolir els 101.000 milions de dòlars l'any fins el 7 de gener, i les

operacions als Estats Units van assolir un ritme rècord.” (Financial Times, 11-01-2022).

Efectiu obtingut per les empreses a nivell mundial, en bilions de dòlars

De quin tipus de deute estem parlant? *“Les vendes de bons escombraria van augmentar un 17% respecte l’any anterior, fins a una mica menys de 650.000 milions de dòlars, mentre que les noves emissions de crèdits apalancats a companyies altament endeutades es van duplicar amb escreix, fins arribar als 614.000 milions de dòlars.”* (Financial Times, 28-12-2021).

Per aquest camí, una quantitat important d’empreses han substituït el (absent) guany fruit de la seva pròpia activitat per un retorn artificial basat en l’obtenció de finançament a tipus d’interès irrisoris o inclús negatius: *“D’aquest mode, qualsevol fabricant o comerciant individual pot eludir la necessitat de disposar d’un fort fons de reserva i **sostreure’s també a la necessitat de dependre del reflux efectiu del seu capital.** Però, per una altra banda, degut en part al mecanisme de les lletres de canvi lliurades sense cessar i en part a les operacions de mercaderies realitzades amb la finalitat de tenir una base per a la simple fabricació de lletres, tot aquest procés es complica de tal manera, que **l’aparença d’una indústria molt sòlida i d’un reflux segur del capital només pot subsistir tranquil·lament una vegada que el reflux del capital s’aconsegueix, en part a costa d’estafar als prestador de diners i en part a costa d’estafar als productors. Per això és precisament a la vigília d’un crack quan els negocis semblen desenvolupar-se d’un mode quasi exageradament sòlid.**”* (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXX, K. Marx).

Inflor borsari simultani a la caiguda de les accions de la majoria d’empreses

Durant els últims mesos del 2021 sota la superfície de l’eufòria especulativa començaven a manifestar-se caigudes massives dels preus de les accions, emmascarades darrere de la pujada global.

“Les borses d’Estats Units tornen a navegar cap a màxims històrics. Però sota la superfície, una forta marea està arrastrant els preus de les accions de centenars de companyies als seus nivells més baixos dels últims 12 mesos. (...) Dies més tard, quan l’S&P 500 va assolir el seu primer preu de tancament rècord en tres setmanes i va ampliar el seu guany en el que va d’any fins el 25%, més de 210 valors de l’índex cotitzaven almenys un 10% per sota dels seus màxims de les últimes 52 setmanes. (...) A l’índex tecnològic Nasdaq Composite, les xifres són encara més sorprenents, ja que més de 1.300 valors han caigut un 50% o més des del seu màxim de l’últim any.

I aproximadament el 80% dels més de 3.000 valors de la Borsa han perdut almenys un 10%. (...) Només cinc valors –

Apple, Microsoft, Nvidia, Tesla i la matriu de Google, Alphabet – han representat més de la meitat de la rendibilitat de l’S&P 500 des de l’abril.” (Financial Times, 16-12-2021).

I si la caiguda no va manifestar-se més abruptament és per la recompra sistemàtica d’accions per part de les mateixes empreses: *“(…) les adquisicions de títols propis en els principals parquets occidentals van situar-se l’any passat en 1,17 bilions de dòlars, és a dir, una mica més d’un bilió d’euros, un rècord històric. Les recompres als Estats Units van créixer el 2021 un 25% respecte el 2020, assolint els 910.000 milions de dòlars. El salt a Europa va ser del 51%, fins 263.000 milions de dòlars. Aquestes operacions converteixen a les pròpies cotitzades en una de les principals forces compradores en el parquet. Per comparació, els fluxos de diners col·locats en Borsa pels fons d’inversió globals l’any passat van arribar a 950.000 milions de dòlars.”* (Expansión, 12-01-2022).

L’intent de la Fed d’apujar els tipus d’interès

L’allau de mercaderies des d’Àsia, l’increment dels preus del seu transport, la congestió dels punts d’entrada de la circulació, l’augment del preu de l’energia pel manteniment de la producció per sota de la demanda, l’escassetat de la mercaderia força de treball, la caiguda de preus en el període anterior, etc. Tot això, empenyia cap a dalt els índexs de la inflació i es posava sobre la taula la recepta clàssica: abandonar el programa de compra d’actius, pujar els tipus d’interès i inclús començar a pensar a reduir el balanç acumulat per la Fed. Recordem que **“el preu d’aquests títols i valors augmenta o disminueix a raó inversa al tipus d’interès.”** (El Capital, Llibre III, Secció 5ª, Capítol XXIX, K. Marx).

Per tant, la pujada dels tipus d’interès punxaria la bombolla del mercat de deute fix, colpejaria durament la Borsa, dificultaria enormement el refinançament de les empreses altament endeutades a través de bons escombraria i crèdits apalancats, afectant d’un mode especialment sagnant a les empreses estatunidenques. Pel moment, la Fed va anunciar un augment del 0,5% al febrer i l’augment realment executat va ser del 0,25%.

La inversió de la corba de rendiments

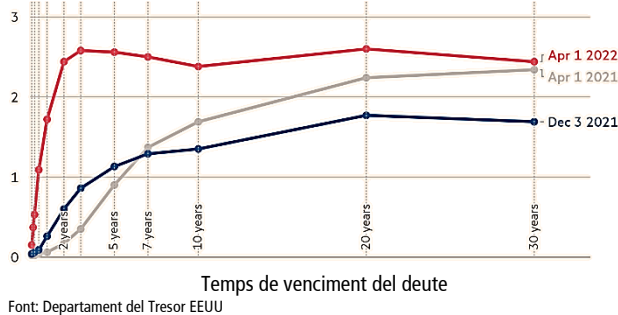
Hem vist que el sistema capitalista només aconsegueix apropiat-se a tornar a unes coordenades nominalment “normals” en el pla financer administrant-se col·lapses, convulsions, paràlisi i destruccions una a continuació de l’altre.

L’expectativa normal pels capitalistes és que els tipus d’interès a que es presten els diners a curt termini siguin menors als tipus d’interès a que es presten els diners a mig o a llarg termini. El febrer de 2000, desembre de 2005 i agost de 2019 la diferència entre el tipus d’interès dels bons de 2 anys i els de 10 anys es va invertir, el que va ser preludi respectivament del 2001, 2008 i 2020.

En “El Comunista” nº64 (pàg. 11) diem que la burgesia tenia menys confiança en el seu futur immediat a que la situació pogués millorar en un futur indeterminat. Afegim que també es pot veure que, posats a tenir una pèrdua segura, la burgesia s’estima anotar-la a 10 o 20 anys en lloc de 2.

Doncs bé, la burgesia estatunidenca va camí de veure per quarta vegada com les seves coordenades “normals” són posades del revés just en el moment que creien estar caminant cap a la normalitat.

Evolució de la corba de tipus als EEUU

Font: Departament del Tresor EEUU

Segons les previsions de Morgan Stanley "Els rendiments a dos, cinc i 10 anys terminaran l'any 2022 en el 2,75%, el 2,50% i el 2,40% respectivament, amb corbes invertides en tot l'espai del Tresor (...)" (Bloomberg, 18-03-2022). Això és el mateix que dir que l'expectativa dels especuladors estatunidencs i dels seus teòrics i representants és la d'una tendència decreixent dels seus guanys...

Desplaçament especulatiu cap a la Xina

Hi ha un altre motiu pel que la Fed sent l'impuls de pujar els tipus d'interès. La cronificació dels baixos tipus d'interès a Europa, Japó i EEUU han empès a una quantitat major de capital especulatiu a buscar sortida a la Xina comprant una quantitat creixent d'accions i bons xinesos. El diferencial entre el bon xinès a 10 anys i el seu equivalent estatunidenc va arribar a superar els 200 punts bàsics, determinant el següent desplaçament de capitals: "El resultat va ser un augment del 62% a les tinences d'accions locals a l'estranger respecte l'any anterior, fins a 3,4 bilions de yuans (520.000 milions de dòlars), un impuls del 47% en el mercat de bons, fins a 3,3 bilions de yuans, i el millor trimestre de la moneda xinesa en més d'una dècada. Els inversors estrangers van comprar uns altres 53.500 milions de dòlars nets de deute xinesa el gener i febrer d'aquest any, segons Gavekal Dragonomics (...). El mercat d'accions de 10,9 bilions de dòlars i el mercat de bons de 18 bilions de dòlars de la Xina converteix al país en un objectiu obvi." (Bloomberg, 06-04-2021).

En el pla immediat les pujades dels rendiments dels bons estatunidencs combinats amb el lleuger descens dels dels bons xinesos han reduït la diferència entre ells, motivant que "els inversors estrangers es van desfer el març d'una quantitat rècord de 51.800 milions de yuans (8.000 milions de dòlars) de deute sobirà xinesa, reduint les seves tinences a 2,43 bilions de yuans, segons càlculs de Bloomberg basats en dades de Chinabond" (Bloomberg, 08-04-2022).

Tot i així, la tendència a mig llarg termini serà la represa del procés de flux de capitals iniciat anteriorment, com demostren les reunions representants empresarials d'EEUU amb representants xinesos al marge del govern d'EEUU l'agost de 2021: "Un contingent de veterans de Wall Street i funcionaris d'alt nivell del govern xinès es preparen per establir converses de nou, ja que els líders empresarials treballen al marge de l'administració Biden per assolir un major accés al país més poblat del món (...) El que està en joc és una part del mercat de serveis financers de la Xina, que ascendeix a 54 bilions de dòlars, i fins a 30 bilions de dòlars en actius de fons globals que es gestionaran dins de tres anys." (Bloomberg, 25-08-2021).

"Mentre augmentaven les tensions entre Estats Units i la Xina l'estiu passat, el director general de JPMorgan Chase & Co. feia saber que volia anar a Hong Kong l'abans possible. (...) també va ser un recordatori del compromís de l'empresa amb el

territori, així com amb la Xina continental, on JPMorgan té una exposició d'uns 20.000 milions de dòlars, principalment per préstecs, dipòsits, comerç i inversions.

Alguns polítics estatunidencs han demanat a les empreses que s'allunyin de la Xina, per motius de seguretat nacional i drets humans. Però els bancs de Wall Street estan estrènyent els seus llaços. L'agost, JPMorgan es va fer amb el control total d'una empresa conjunta de valors amb una companyia xinesa, i alhora vol fer el mateix amb un negoci de gestió d'actius que posseeix parcialment. Morgan Stanley pretén obtenir cinc noves llicències bancàries a la Xina continental el 2022, mentre que Goldman Sachs Group Inc. ha duplicat la seva plantilla. Citigroup Inc. Va sol·licitar el desembre un permís de comerç de valors i banca d'inversió i té previst sol·licitar una llicència de futurs el 2022, afegint 100 empleats al país en total." (Bloomberg, 05-01-2022).

El banc central xinès inicia la senda que intenta deixar la Fed

Si el Banc del Japó va inaugurar la baixada de tipus d'interès i la compra massiva d'actius el 1999, la Fed va seguir els seus passos el 2008. Quan la Fed deixava aquesta senda, el BCE va començar el seu torn en el mateix sentit i ambdós s'han capbussat completament en ella durant el 2020 i 2021. Alhora que la Fed intenta tornar a sortir de la injecció continua de capital al capitalisme, el Banc Central Xinès porta uns mesos donant tímids i no tan tímids passos fent el mateix camí, passos que haurem de veure si es consoliden o s'esvaeixen.

"El dimarts, el governador del Banc de Xina, Yi Gang, va dir que el seu objectiu serà igualar l'expansió de l'oferta monetària i el creixement econòmic nominal". (Bloomberg, 24-08-2022).

"Per la seva part, el Banc Central de Xina va injectar ahir uns altres 9.200 milions d'euros al sistema bancari, amb el que el total introduït en la setmana ascendeix a 61.000 milions." (La Vanguardia, 25-09-25).

"Els rendiments de referència a 10 anys van caure al nivell més baix en més d'un any a finals del desembre, quan el BPC va injectar 650.000 milions de yuans nets en el sistema financer a través d'acords de recompra inversa en les dues últimes setmanes del mes." (Bloomberg, 03-01-2022).

Tipus d'interès del Banc de la Xina

Font: Trading Economics | Banc de la Xina

"El Banc Popular de la Xina va reduir el tipus d'interès dels préstecs a un any en 5 punts bàsics, fins el 3,80 d'abril del 2020 (...) La mesura va seguir a una decisió anticipada del banc central de reduir la ràtio de requeriment de reserves en 50 punts bàsics, que va entrar en vigor el 15 de desembre i va alliberar 1,2 bilions de yuans de liquiditat a llarg termini." (Trading Economics, 05-01-2022).

Les contradiccions exposades juntament amb els desplaçaments de les relacions de força i la ruptura del repartiment del món es reflecteixen en el pla militar, del qual farem un repàs sintètic.

Xocs imperialistes a l'Àfrica i a l'Orient Mitjà

L'imperialisme europeu ha estat expulsat del Sahel (com l'americà de l'Afganistan i l'Iraq). Diversos cops d'estat han imposat governs pròxims als imperialismes xinès, rus i fins i tot turc (Burkina Faso, Guinea Conakry, Níger, Txad, i Sudan, amb una base naval russa). Els dos últims imperialismes augmenten el seu desplegament militar, després de fer costat a bàndols oposats a Líbia. Rússia desplega la seva força paramilitar Wagner a República Centreafricana (on explota mines) i Mali. La UE va intentar sense èxit sancionar al grup Wagner, sense seu oficial.

Es van reprendre els xocs entre el Marroc (secundat pels EEUU, i ara també per l'imperialisme espanyol) i el Polisario, secundat per Algèria. Malgrat ser un competidor pel gas, Rússia manté estretes relacions històriques amb Algèria, que és un dels primers compradors d'armes russes d'Àfrica. L'efervescència militar mundial fa créixer aquest lucratiu negoci.

A Etiòpia l'imperialisme occidental intenta frenar la seva pèrdua d'influència secundant el Front del Tigray, enfrontat amb el govern central al seu torn secundat per Turquia, EAU i la Xina (el seu ministre d'exteriors va visitar Eritrea, aliat del govern etiòp, al gener). L'intent d'alentiment de la interconnexió i les inversions xineses no ha aconseguit parar, de moment, la presa del Nou Renaixement, combatuda per Sudan i Egipte.

S'han empitjorats les hostilitats a Iemen, per part de l'Àrabia Saudita contra els hutis secundats per l'Iran. Els hutis han respost segrestant un vaixell emiratí carregat d'armament i aconseguint bombardejar Abu Dhabi amb drons.

L'imperialisme iranià té presència militar directa o a través de les milícies o governs afins a Síria, Líban, Gaza, l'Iraq, Iemen, Qatar, Bahrain o fins i tot l'Afganistan. La possibilitat de l'aixecament de sancions a l'Iran si es signa el pacte nuclear, empeny a EAU i a l'Àrabia Saudita a rearmar-se comprant armament als EEUU. Aquest reacostament s'ha donat també amb Qatar, que ha signat amb els EEUU diversos contractes d'armament i avions per valor de 20.000 milions de dòlars.

Augment de la tensió militar a l'Àsia

Corea del Nord ha seguit amb llançaments de míssils de llarg abast gairebé setmanals, un advertiment al món de la capacitat tecnològica xinesa, demostrada via aquest protectorat de Pequín. La Xina va llançar un míssil hipersònic que *"va donar la volta a la Terra en una òrbita baixa (...), un avanç que "va enxampar per sorpresa" els serveis d'intel·ligència estatunidencs"* (Financial Times, 16-10-2021) i Rússia va llançar un altre a l'octubre des d'un submarí (El País, 05-10-2021). Els països de l'OTAN estan ressagats en la tecnologia de míssils hipersònics però França va tractar de compensar-ho llançant un míssil amb capacitat nuclear (La Vanguardia, 26-03-2022).

Al juliol de 2021, l'imperialisme capitalista xinès amenaçava amb un *"bany de sang"* a qualsevol força estrangera que *"ens assetgi, oprimeixi o subjugui"*. Rússia i la Xina van signar el 4 de febrer de 2022 un manifest on *"denunciaven la influència americana a Europa i Àsia, reclamaven la contenció de l'OTAN i la dissolució del Aukus i consideraven els EEUU un factor desestabilitzador al món."* (La Vanguardia, 05-02-2022). Rússia recolzava la reclamació sobre Taiwan i la Xina reconeixia les

"legítimes preocupacions de seguretat" de Rússia, i que no hi hauria *"àrees de cooperació prohibides"*. Recentment Taiwan va aprovar destinar 7.700 milions d'euros a comprar armament, mentre els vols de caces xineses sobre l'illa se succeeixen, arribant als 150 en tres dies durant la setmana de la festa nacional xinesa.

L'imperialisme occidental dona suport a la guerra civil larvada de l'oposició birmana contra el govern militar, que té el suport explícit de Rússia i la Xina. El març de 2022 els EEUU han iniciat maniobres militars conjuntes amb Filipines, mentre la Xina ha anunciat un "acord de seguretat" amb les Illes Salomó, per a establir una base a només 2.000 km d' Austràlia.

Augment de la tensió militar a l'Europa de l'Est

A "El Comunista" núm. 65 vam exposar com el suport europeu a l'oposició bielorrussa per frenar la penetració de la Xina, va llançar Bielorrússia en mans de Rússia, augmentant la seva integració militar (també amb Crimea, el Donbàs i Transnístria).

Especialment des de juny de 2021 s'ha anat acumulant el potencial explosiu entorn d'Ucraïna. Mentrestant, Ucraïna reclamava accedir a l'OTAN i Moldàvia triava un govern proeuropeu. Això ha estat l'excusa perfecta per ressuscitar l'OTAN (que Macron considerava fa uns mesos en "mort cerebral") i anar escalant les provocacions mútues:

Vaixells de l'OTAN fan maniobres militars al Mar Negre amb salves d'advertiment (juny de 2021). Caces russos sobrevolen els països bàltics (juliol de 2021). Maniobres militars de l'exèrcit ucraïnès amb països de l'OTAN (juliol de 2021). Címera de l'OTAN a Kíev amb 47 països exigint que Rússia abandoni Crimea. Arrest mutu d'espies (agost de 2021). Intents russos d'evitar el pas per Ucraïna per proveir de gas a Europa, forçar l'obertura definitiva del Nord Stream 2 i la negociació de contractes a llarg termini amb Alemanya (setembre de 2021). Acumulació de tropes russes a la frontera amb Ucraïna. Expulsió mútua de diplomàtics entre UE i Rússia (octubre de 2021). Maniobres rus-bielorusses (amb caçabombarders) i de l'OTAN (novembre de 2021). Crides a Rússia perquè retirés les seves tropes de les fronteres d'Ucraïna. Sancions i exigències mútues (desembre de 2021). Declaracions diàries dels EEUU sobre les intencions d'invasió russes. Reunions i crides mútues. Enviament d'armament i tropes de l'OTAN a Bulgària i Romania. Anunci de més maniobres (gener de 2022). Ciberatacs, tancament mutu de mitjans (febrer de 2022). Cop d'estat prooccidental al Kazakhstan (gener 2022) i reeixida intervenció russa enviant 2.000 soldats gairebé immediatament, sense haver-ne de desplaçar altres ni d'Ucraïna, ni de Síria, ni d'Àfrica.

Tot aquest potencial acumulat s'ha desencadenat el 24 de febrer de 2022 amb l'ofensiva de Rússia sobre Ucraïna, després de reconèixer les repúbliques del Donbàs i escenificar la fugida de refugiats. De moment, la guerra s'allarga mentre la UE i els EEUU proporcionen mitjans econòmics i armament a Ucraïna perquè es prolongui el bany de sang. **Rússia ha posat en alerta la seva capacitat nuclear (4.447 caps).**

LA GUERRA A UCRAÏNA I LES "SANCIONS" ECONÒMIQUES

Recordatori d'Engels

Després de l'anàlisi desenvolupada fins aquí i abans de prosseguir ens sembla important recordar, en línia amb el que vam dir a "El Comunista" n°66 (pàg. 19), la següent consideració d'Engels: *"Quan s'aprecien successos i sèries de successos de la història diària, mai no podem remuntar-nos fins a les últimes causes econòmiques. Ni tan sols avui, quan la premsa especialitzada subministra materials tan abundants, es podria, ni tan sols a Anglaterra, seguir dia a dia la marxa de la indústria i del comerç al mercat mundial i els canvis operats en els mètodes de producció, fins al punt de poder, en qualsevol moment, fer el balanç general d'aquests factors, múltiples i complexos i constantment canviant; sobretot quan els més importants actuen, en la majoria dels casos, amagats durant molt de temps abans de sortir sobtadament i d'una manera violenta a la superfície. Una visió clara de conjunt sobre la història econòmica d'un període donat no es pot aconseguir mai en el mateix moment, sinó només amb posterioritat, després d'haver reunit i tamisat els materials. L'estadística és un mitjà auxiliar necessari per a això, i l'estadística va sempre a la saga, ranquejant."* (Introducció a Les lluites de classes a França, F. Engels, 1895) i la no menys important consideració que segueix unes línies més avall: *"Però totes les condicions d'una exposició sintètica de la història diària impliquen inevitablement fonts d'errors, sense que per això ningú no desisteixi d'escriure la història diària."* (ibidem). En el que segueix, cal distingir doncs entre els successos immediats, susceptibles de variats girs a curt termini, i les tendències generals que podem observar en períodes prolongats de temps i que formen el marc general de l'anàlisi marxista.

La força i l'astúcia

Com hem vist als articles precedents, el món capitalista avançava el 2021 a marxes forçades cap a l'esclat del crac i el repartiment de les pèrdues, la paralització o la destrucció dels capitals ho decideix la **força i l'astúcia**:

"De qualsevol manera que sigui, sempre quedarà ociosa necessàriament una part de l'antic capital, ocios en la seva funció de capital, en la mesura que ha de funcionar com a capital i valoritzar-se. Quina part concreta quedarà ociosa, és el que ha de decidir la lluita de la concurrència. (...) Les pèrdues són inevitables per a la classe en conjunt. Però, quina part ha de suportar cada capitalista? Això ho decideix la FORÇA i l'ASTÚCIA; en arribar aquí, la concurrència es converteix en una lluita entre germans enemics. (...) les pèrdues es reparteixen d'una manera molt desigual i de manera molt diferent, fent que uns capitals es paralitzin, que altres es DESTRUEIXIN, que altres experimentin una pèrdua simplement relativa o una depreciació purament transitòria, etcètera.

Però, en tot cas, l'equilibri es restablirà mitjançant la immobilització i fins i tot la DESTRUCCIÓ de capital en més o menys proporció. I això es farà extensiu en part a la substància material del capital." (El Capital, Llibre III, Capítol XV, K. Marx).

Des del punt de vista de la **força**, la retirada dels EUA de l'Afganistan va ser el termòmetre clar d'un punt d'inflexió en la relació de forces. Seguint el **pla iniciat el 2008** - que va resultar infructuós llavors als efectes d'impedir l'esclat de la crisi - **els EUA han anat acumulant un polvori fortificat a Ucraïna,**

fent una sèrie de cimeres i declaracions de l'imperialisme occidental en el sentit de tornar a ocupar Crimea i part del Donbàs. Això **ha empès l'imperialisme rus a atacar primer**, sota pena de veure com Ucraïna tornava a ocupar aquests territoris. Dos factors més han acabat d'empènyer Rússia: la perspectiva del seu **debilitament futur vinculat al menor ús dels combustibles fòssils i l'encoratjament produït pel replegament dels EUA** i la seva ràpida victòria al Kazakhstan.

L'imperialisme nord-americà ha fet gala d'una certa **astúcia** combinant l'armament fins a les dents d'Ucraïna amb l'anunci de sancions més aviat tímides i superficials per incitar Rússia a comprometre's en una posició de la qual no pogués sortir fàcilment. Després ha començat la bateria de sancions de més envergadura.

Els elements principals del pla dels EUA són: 1) aprofitar les posicions que els queden de preponderància del dòlar (i de l'euro) en els intercanvis comercials i com a moneda de reserva; 2) descarregar en la major mesura possible les conseqüències del crac sobre el capitalisme rus, 3) guanyar quota de mercat i consolidar-se com a país exportador de gas i petroli, 4) impulsar un front contra la Xina i Rússia, i 5) fer esclatar la guerra a Europa per descarregar una part de les pèrdues sobre el seu aliat-competidor, per debilitar-lo i obligar-lo a entrar al front contra la Xina-Rússia i, en última instància, perquè la destrucció militar es doni a Europa per tornar a repetir el seu paper a la primera i segona guerres mundials.

L'intent d'aïllar econòmicament Rússia

Els EUA necessitaven una excusa i l'excusa és l'atac militar de Rússia a Ucraïna. Per això, l'intent de l'imperialisme nord-americà va més enllà de fer que Rússia es retiri d'Ucraïna. De fet, als EUA ni tan sols li interessa que Rússia es retiri, sinó que seria molt més profitosa una guerra llarga a Ucraïna.

Per desplegar aquest pla, s'han engegat tota una sèrie de sancions: 1) la sortida massiva d'empreses de Rússia, 2) la congelació d'actius d'empreses i bancs, 3) la prohibició de comprar i vendre amb empreses estatals russes, 4) el tancament de l'espai aeri a aerolínes russes, 5) l'expulsió d'alguns bancs russos del sistema de pagaments SWIFT, 6) la suspensió de cotització de les empreses russes a les borses occidentals, 7) el veto de les empreses russes al Mobile World Congress, 8) la prohibició de comprar gas i petroli rus als EUA, 9) la negativa dels bancs nord-americans a pagar els cupons del deute rus, etc.

Vet aquí una petita il·lustració del que s'ha descrit. Han anunciat la seva marxa PwC, KPMG, EY i Deloitte i Accenture *"petrolieres BP, Shell i Equinor, companyies tecnològiques com Samsung i Apple, empreses de pagaments com American Express, Visa i Mastercard, els fabricants de vehicles Volkswagen, Ford, HarleyDavidson, General Motors, Volvo i Daimler i les firmes de roba i complements esportius Nike i Adidas"*.

"MSC i Maersk, les dues companyies més grans del món de transport marítim de contenidors, s'han sumat al boicot i han suspès el servei amb Rússia" (Expansión, 02-03-2022).

"La Borsa de Londres va anunciar ahir la suspensió de cotització de 27 companyies russes o amb vincles de propietat amb el país com a resposta a la invasió d'Ucraïna." (Expansión, 04-03-2022) i *"La Borsa de Moscou ha estat suspesa per la World Federation of Exchanges (Federació Mundial de Borses), la principal associació internacional que aglutina els mercats*

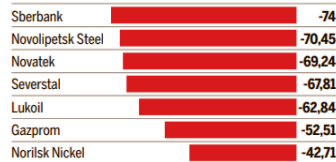
borsaris més grans del planeta.” (Expansión, 05-03-2022).

“el Mobile World Congress no va dubtar ahir a vetar la presència de Rússia. En total, s’esperava l’arribada de 20 empreses russes (...) SoftMediaLab, IPTV, Sigma Messaging o Trueconf. També figuraven a la llista d’expositors la signatura de ciberseguretat Kaspersky i l’operador Russian Satellite Communication Company.” (Expansión, 26-02-2022), encara que en realitat el que veritablement es va fer palès al MWC és el predomini de les empreses xineses.

L’impacte inicial d’aquestes sancions ha estat dur per a l’economia russa, amb caigudes grans en les cotitzacions i el tancament temporal de la borsa.

HUNDIMIENTO DE LAS ACCIONES RUSAS

Cotizadas en mercados extranjeros a través de ADR. Caída, en porcentaje.

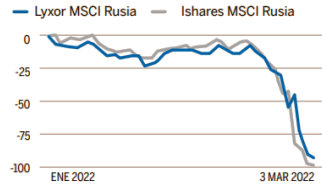

Expansión

Fuente: Bloomberg

DESPLOME EN EL MERCADO

Rentabilidad de los ETF en lo que va de año

Expansión

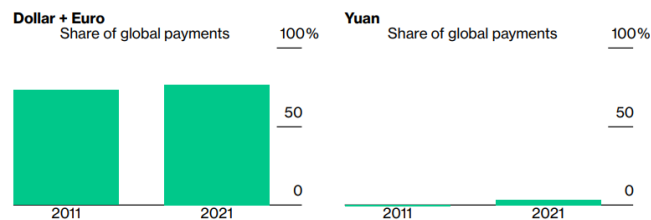
Fuente: Las gestoras

Les posicions des de les que dispara EUA

Els EUA mantenen a través del dòlar una part de les seves posicions en el pla financer corresponents a l’anterior repartiment del món. Aquestes posicions són una mica més robustes si se li sumen les del seu aliat-rival, l’euro de la UE.

La predominança del dòlar a l’intercanvi mundial i com a moneda de reserva va ser imposada com a resultat de la 2ª guerra mundial, però en el transcurs posterior ha estat fins i tot una conveniència per a la resta d’imperialismes que s’han anat desenvolupant guanyant terreny als EUA en la producció mundial. Una conveniència una mica inconvenient si es vol, però que no evitava que guanyessin posicions en mantenir les seves monedes devaluades i afavorir l’exportació de les seves mercaderies.

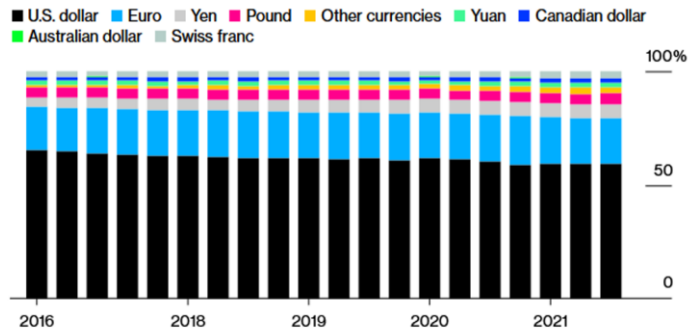
En contrastar els gràfics següents, cal tenir en compte que no es corresponen a una situació sòlida i consolidada sinó a una situació que llangueix. Són el retrat d’una situació de predomini financer a què falten les bases materials en la producció per sustentar-se. Són una foto del present que reflecteix més una situació passada que la situació que s’està gestant i s’ha gestat.

Source: SWIFT, International Monetary Fund

Aquesta desproporció actual dona una posició de força o, com a mínim un punt de suport, a l’imperialisme occidental i tampoc no és menyspreable el predomini del sistema SWIFT que “es va crear el 1973, quan es va establir a Brussel·les amb més de 200 entitats. Actualment supera els 9.000 membres a nivell mundial i el fan servir 11.000 bancs a 200 països o territoris.” (Expansión, 28-02-2022). El sistema SWIFT és – avui – molt més gran que l’alternativa russa SPFS o xinesa CIPS: “l’SPFS, on només hi ha 20 bancs estrangers. Això contrasta amb les més de 1.200 entitats de 100 països, inclosos grans bancs globals, actives a Cips.” (Expansión, 01-03-2022).

Percentatge de participació en les reserves de divises

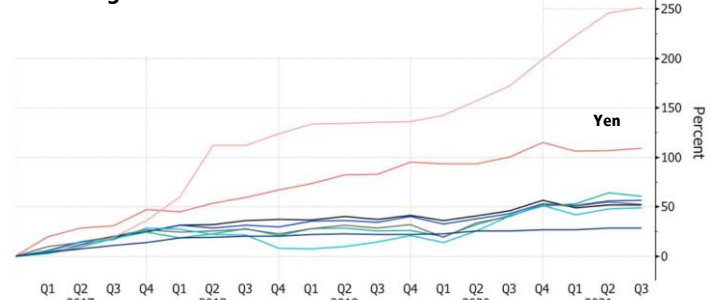

Fonts: FMI, Bloomberg, 20-03-2022

Si no només veiem la comparació en un instant donat, s’observa clarament una tendència a la disminució del percentatge de reserves en dòlars, encara que segueixin suposant més de la meitat del total. A “El Comunista” nº66 (pàg.12) es pot veure amb quina rapidesa el dòlar va desplaçar a la lliura esterlina en el seu paper de moneda de reserva. Per tant, el punt de partida no és tan important com el ritme d’erosió de la posició de predomini inicial, ritme que es pot accelerar dramàticament després de la jugada actual de l’imperialisme occidental.

Al següent gràfic veiem una altra tendència, poc apreciable al gràfic anterior: un ritme de creixement molt superior del iuan com a reserva de divisa que la resta de monedes.

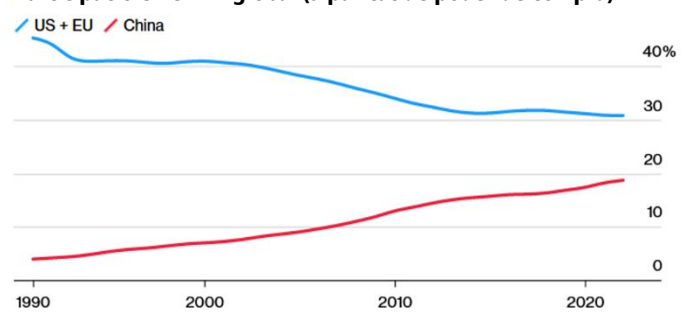
Percentatge d’increment en les reserves de divises

Fonts: FMI, Bloomberg, 20-03-2022

Aquesta anàlisi no es pot deslligar del que hem exposat en aquesta revista a l’article “Esbufecs i espasmes de la circulació mercantil capitalista” ni tampoc de les dades aportades a “El Comunista” nº67 (pàg. 6) quant al desplaçament dels EUA per part de la Xina en la participació entre les 500 empreses amb més facturació a nivell mundial o en el fet que els 4 primers bancs per actius (Tier 1) a nivell mundial siguin xinesos, etc. Al següent gràfic, se sumen els PIB (a paritat de poder de compra) dels EUA i la UE perquè no quedin empetitits per l’augment de la Xina però el concepte queda igualment molt ben il·lustrat: fins i tot sumant els EUA i la UE, la seva tendència és descendent mentre que la participació de la Xina al PIB mundial és clarament ascendent.

Participació en el PIB global (a paritat de poder de compra)

Fonts: FMI, Bloomberg, 03-03-2022

Les sancions també colpegen bancs i empreses occidentals

En aquesta guerra financer-comercial, l'atac contra el capitalisme rus també arriba a les mateixes empreses occidentals. Aquest "foc amic" té atrapat una part dels especuladors occidentals a Rússia:

"A finals del 2021, els inversors estrangers posseïen 20.000 milions de dòlars de deute rus, i bons sobirans denominats en rubles per valor de 41.000 milions de dòlars, segons dades del Banc Central rus. Les inversions en accions russes ascendien a 86.000 milions de dòlars, segons dades de la Borsa de Moscou." (Expansión, 02-03-2022).

"Els bancs estrangers es juguen 121.500 milions de dòlars (uns 109.500 milions d'euros) a Rússia." (Expansión, 02-03-2022), encara que es pot veure que els que tenen més exposició són bancs europeus (UniCredit, Raiffeisen, Société Générale) i no nord-americans: els 25.000 milions d'Itàlia o França més els 17.500 milions d'Àustria i 8.000 milions d'Alemanya sumen 75.500 milions dels bancs europeus contra els 14.600 milions dels Estats Units o els 9.500 milions del Japó.

La reacció de l'imperialisme rus

En el pla econòmic, el Banc Central rus ha pujat ràpidament els tipus d'interès, *"va prohibir dilluns a les institucions estrangeres vendre valors locals a la Borsa de Moscou, i va suspendre la negociació d'accions i derivats"*. (Expansión, 02-03-2022) i va començar a exigir que es comprés el seu gas en rubles i pagar els cupons en rubles.

En el pla militar, Rússia ha activat el sistema d'armes atòmiques. El filisteïsm petitburgès es nodreix de la il·lusió que contra les sancions econòmiques l'altre contendent podrà respondre només amb altres sancions. Però les sancions són un acte de guerra i, en cas que fossin realment efectives per estrangular Rússia, aquesta respondria com si li haguessin llançat un míssil.

No podem cultivar cap il·lusió que el conflicte militar es quedi tancat a Ucraïna mentre que a la resta del món es ventila amb "civilitzades" sancions econòmiques: **la guerra comercial i la guerra militar són dos moments d'un mateix conflicte** per la conquesta de mercats i repartiment del món. El volcà de la producció és a Àsia i **el capitalisme necessita fer extensiva al continent asiàtic la destrucció de forces productives.**

La reacció dels imperialismes xinès i indi

Tant la Xina com l'Índia s'han negat a condemnar l'actuació militar de Rússia.

Tot i que una part de les empreses i bancs xinesos asseguruen complir amb les sancions imposades pels EUA, la posició oficial del Govern xinès no les reconeix. Els llaços econòmics entre la Xina i Rússia són coneguts: *"Rússia és, amb diferència, el receptor de préstecs d'institucions més gran del sector oficial de Pequín, amb un total de 151.000 milions de dòlars (135.400 milions d'euros) entre el 2000 i el 2017. (...) aquest mes, la russa Gazprom i la xinesa CNPC van signar un acord de 25 anys sobre una nova ruta de subministrament de gas, el gasoducte Power of Siberia, que es posarà en marxa el 2019 i que s'espera que assoleixi la seva plena capacitat a 2025. Rosneft, el major productor de cru de Rússia i el seu principal exportador de petroli a la Xina, que representa el 7% de la demanda anual total del país, va acordar aquest mes amb CNPC subministrar 100 milions de tones de petroli a la Xina a través de Kazakhstan durant 10 anys. Rússia i la Xina també estan treballant en un tercer projecte per construir un gasoducte a través de Mongòlia. (...) La*

setmana passada, Gazprom Neft va anunciar que començaria a pagar tots els repostatges d'avions russos a aeroports de la Xina a iuans, convertint-se en la primera empresa russa a fer-ho. (...) Durant els primers nou mesos del 2021, Rússia i la Xina van realitzar el 8,7% del seu comerç en rubles i el 7,1% en altres divises, segons les dades del Banc Central rus. El dòlar i l'euro van suposar el 36,6% i el 47,6% del comerç entre Rússia i la Xina, respectivament." (Financial Times, 24-02-2022).

La Xina ha bloquejat l'expulsió de Rússia del G-20 proposada pels Estats Units i proporcionarà alternatives a les empreses russes a més de comptar amb l'oportunitat d'ocupar el mercat abandonat per les empreses occidentals: *"Els bancs russos Sberbank, Alfa Bank i Tinkoff van anunciar ahir que acudirán a l'operador xinès UnionPay com a alternativa per eludir l'aïllament."* (Expansión, 07-03-2022).

"El principal enviat de la Xina a Rússia va instar igualment els executius xinesos a Moscou a "omplir el buit" creat per la guerra, sense esmentar les sancions." (Bloomberg, 25-03-2022).

L'Índia té una gran dependència de la compra d'armes a Rússia. Però no és només aquest aspecte el que en determina l'actuació. La seva confrontació amb la Xina a la frontera de l'Himàlaia és un dels punts en què els EUA podria intentar desencadenar el conflicte a Àsia, acostant-se al focus de la sobreproducció que no pot contenir. No per casualitat, la primera reacció de la Xina i l'Índia ha estat reprendre les converses per desactivar la tensió a les fronteres.

En aquesta àrea, els EUA estan molt lluny d'haver aconseguit aïllar Rússia: *"Lavrov participarà en una reunió de ministres d'Afers exteriors dels països fronterers amb l'Afganistan (...). També està previst que visiti l'Índia dijous per discutir la venda de cru rus al país i la possibilitat d'un mètode de pagament anomenat rupies i rubles que podria funcionar fora del sistema de missatgeria SWIFT"* (Bloomberg, 29-03-2022).

El paper de l'imperialisme europeu

L'imperialisme europeu ha estat tractant d'evitar aquesta situació, nedant entre dues aigües, però la seva debilitat en el pla militar i cibernètic, el perforament del pati del darrere per part de la Xina amb els baixos preus de les seves mercaderies i la seva inversió en infraestructures, així com la irrupció del "matón" rus a la vora de les fronteres, disminueixen dràsticament el seu marge de maniobra.

Igual que un sector dins dels EUA seria més aviat propens a intentar una aliança amb Rússia, també dins de les burgesies europees hi ha sectors que observen com se'n prepara el sacrifici en cas que el conflicte s'estengui des d'Ucraïna a altres estats veïns. En aquest sentit, recordem les declaracions de l'almirall alemany a favor d'una aliança amb Rússia, per les quals el van obligar a dimitir.

La situació ha empès la burgesia europea als braços dels Estats Units i a reforçar el seu paper a l'OTAN. Alemanya, així com la resta de països de la UE, incrementarà la despesa militar i ha enviat armes a Ucraïna (i no només cascos, com al gener). Això, però, no s'ha desenvolupat linealment i sense contradiccions: recordem que Hongria va prohibir el pas d'armes a través del seu territori, Polònia s'ha negat a proporcionar els seus MIG a Ucraïna, per por de les represàlies de Rússia, i França va aturar a soldats ucraïnesos de la seva legió estrangera que intentaven arribar a Ucraïna.

El gas i el petroli

La dependència de la UE del gas i del petroli rus no és una cosa que pugui desaparèixer en un instant: *"La CE estima en 5 anys el termini per no dependre del gas rus"* (Expansión, 11-03-

2022). Els EUA s'han anunciat pomposament com a alternativa, però el GNL nord-americà pot substituir ben aviat el gas rus?

"Rússia exporta actualment 155.000 milions de metres cúbics anuals de gas a la UE. Encara que la base dels 15.000 milions promesos no és clara, els EUA van enviar uns 22.000 milions de metres cúbics de gas a Europa el 2021 i ja n'ha destinat 10.000 milions el primer trimestre d'aquest any, segons Refinitiv." (Expansión, 30-03-2022).

Els EUA han vetat les importacions de gas i cru des de Rússia, cosa que l'ha obligat a reconsiderar les relacions amb Veneçuela i a intentar accelerar l'acord nuclear amb l'Iran, cosa que permetria aixecar l'embargament i afegir 1,3 milions de barrils de petroli al dia a curt termini. Aquesta necessitat dels Estats Units d'aixecar les sancions posa l'Iran en una posició de força i exigeix la retirada dels Cossos de la Guàrdia Islàmica Revolucionària –amb què l'Iran intervé al món– de la llista d'organitzacions terroristes.

Àrabia Saudita i EAU s'han oposat a expulsar Rússia de l'OPEP+, al·legant que *"cal separar entre política i energia..."* i també a incrementar el ritme de subministrament, limitant-se al ja previst de 400.000 barrils diaris.

Els EUA viuen en el conflicte intern permanent de buscar un preu alt del petroli com a país exportador i els col·lapses a la seva indústria que aquest augment de preus produeix. Alhora, sacseja el món fent pujar el preu del petroli, ha anunciat que *"la producció de petroli dels EUA s'incrementarà en 180 milions de barrils procedents de les seves reserves estratègiques (...) un milió més de barrils al dia durant els propers sis mesos (...) representa el 25% del petroli emmagatzemat a la reserva energètica (...) representen actualment al voltant d'un 5% de la demanda del país"* (Expansión, 01-04-2022). Mentrestant, el petroli rus es ven a Àsia amb importants descomptes: *"El cru rus dels Urals està sent adquirit per les refineries de petroli índies després de caure amb un fort descompte"* (Bloomberg, 21-03-2022) que es quantifica en *"descomptes de 30\$ i 25\$ per barril"* (CNBC, 28-03-2022). *"La veritat és que el petroli rus s'ha continuat venent, encara que a través de la Xina i amb un descompte de més de 20 dòlars per barril sobre el preu del Brent. Dit d'una altra manera, s'ha produït un gir en el comerç de petroli on part del cru que abans es dirigia a Europa va ara cap a Àsia, amb descompte, i part del petroli del Pròxim Orient que abans es dirigia cap a Àsia circula ara cap a Europa, però el mercat global es troba igualment proveït."* (Expansión, 16-03-2022).

Conseqüències a mitjà-llarg termini

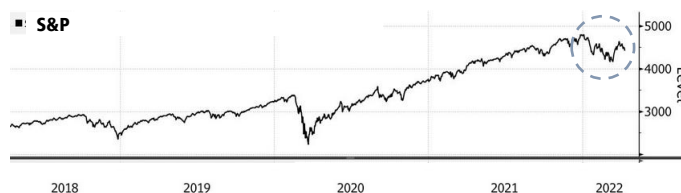
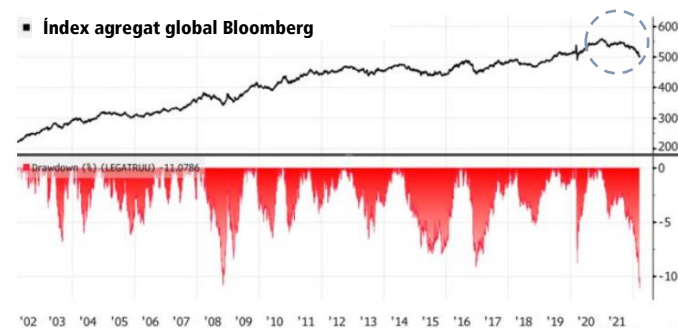
Independentment dels plans de cada contrincant i els seus resultats immediats, les conseqüències a mitjà llarg termini que s'acabaran imposant d'acord amb els fets econòmics i materials que hem mostrat en aquest número són: 1) un augment de la dependència econòmica i política de Rússia en relació a la Xina, 2) l'obertura del mercat rus a les empreses xineses, en retirar-se les europees i nord-americanes, 3) el dòlar – i l'euro – es veurà debilitat com a moneda de reserva (atresorament) i d'intercanvi, en demostrar-se que qualsevol Estat pot perdre l'accés a aquests (amb afectació especial per a la burgesia xinesa i asiàtica en general que té 8 bilions de dòlars en reserves) i 4) el iuan – i altres divises com el propi ruble i la rupia – així com els mecanismes de finançament i intercanvi xinesos sortiran enfortits.

Finalment, cal veure que les sancions siguin realment efectives o fins a quin nivell ho seran perquè la Xina i l'Índia (i

les mateixes empreses occidentals) poden intentar seguir fent negocis amb Rússia oficialment o mitjançant tapadores.

Punxada de la bombolla de deute fix i de la Borsa

A nivell immediat, l'imperialisme nord-americà no ha pogut evitar la punxada del mercat de deute fix ni de la Borsa: *"El Bloomberg Global Aggregate Index, (...) cau un 11% des del màxim de gener del 2021. (...) Equival a una caiguda del valor de mercat de l'índex de 2,6 bilions de dòlars, (2,3 bilions d'euros) pitjor que els prop de 2 bilions del 2008."* (Bloomberg, 23-03-2022).

Per la seva banda, *"L'índex Nasdaq 100 ha perdut més d'un bilió de dòlars en valor de mercat les darreres quatre sessions."* (Bloomberg, 11-04-2022).

El proteccionisme dels que van perdre la guerra comercial

Si abans hem vist la secretària del Tresor advocant pel proteccionisme, escoltem ara respectivament la presidenta del BCE: *"la desglobalització causada com a reacció a la invasió russa per garantir les cadenes de subministrament, així com la transició a una economia menys dependent de agents externs i verda podria "trencar el règim de la inflació""* (Expansión, 27-03-2022) i el president de Black Rock: *"La invasió russa d'Ucraïna ha posat fi a la globalització que hem viscut en les darreres tres dècades"*. (Financial Times, 24-03-2022).

En aquestes declaracions llegim l'impuls, la necessitat i el desig d'aixecar un mur, d'escapar del mercat mundial que se'ls ve a sobre com una allau, d'escapar de la sobreproducció que enfonsa la quota de guany i del tipus d'interès. Però això no ho determinen els desitjos d'aquest o altre personatge: *"Els baixos preus de les mercaderies constitueixen l'artilleria pesada que esfondra totes les muralles de la Xina i fa capitular els bàrbars més fanàticament hostils als estrangers."* (Manifest del Partit Comunista, 1848).

El que sí que poden fer i estan fent és intentar-ho: intentar aixecar aquest mur mitjançant guerres i bloquejos, intentar descarregar a la resta de competidors la destrucció de capital, intentar defensar-se des de les trinxeres que encara conserven de l'anterior repartiment del món i, en última instància, intentar **MORIR MATANT** forçant que el nou repartiment del món es decideixi a través de la tercera guerra mundial.

CONTRA LA GUERRA IMPERIALISTA, INTERNACIONALISME PROLETARI

El paper reservat al proletariat en el guió burgès que hem descrit i en els episodis posteriors és el de carn de canó en el camp d'explotació i en el front de guerra, tret que s'aixequi contra els explotadors com a classe *per sí* i no pel capital, que repregui la lluita de classe i es constitueixi en Partit Comunista Internacional.

De la primera guerra mundial i a l'escalf de la Revolució d'Octubre va sorgir la Internacional Comunista el 1919, òrgan per a la revolució internacional que va declarar al proletariat mundial:

"Enrecorda't de la guerra imperialista! Aquestes són les primeres paraules que la Internacional Comunista dirigeix a cada treballador, qualsevol que sigui el seu origen i la seva llengua. Recorda que, a causa de l'existència del règim capitalista, un grapat d'imperialistes va tenir durant quatre llargs anys la possibilitat d'obligar a tots els treballadors del món a degollar-se! Recorda que la guerra burgesa va sumir a Europa i al món sencer en la fam i la indigència! Recorda que **sense la liquidació del capitalisme, la repetició d'aquestes guerres criminals no sols és possible sinó inevitable!**" (...) "La guerra imperialista va confirmar una vegada més la veritat del que podia llegir-se en els estatuts de la I Internacional: **l'emancipació dels treballadors no és una tasca local ni nacional sinó una tasca social i internacional.**" (Estatuts de la Internacional Comunista, II Congrés, 1920).

Aquesta Internacional va sofrir una greu degeneració en el curs d'un breu període de temps en cometre una sèrie d'errors tàctics (front únic polític, 1921), tàctic-programàtics (govern obrer, 1922), organitzatius (la mal anomenada "bolxevització", 1924) que van conduir a la contrarevolució estalinista (el "socialisme en un sol país" o la mentida que a Rússia hi havia socialisme, 1926). Aquests errors van destruir a la pròpia Internacional, convertint-la en una sucursal subordinada a les necessitats de la construcció de capitalisme a Rússia. L'estalinisme no va ser la causa sinó el producte d'aquests errors i desviacions. Sense la superació completa i definitiva d'aquests errors tàctic-programàtic-organitzatius és impossible la represa de la línia de classe, del Partit Comunista Internacional. Sense la reapropiació del programa i de la teoria marxista és impossible una alternativa al guió macabre **reconstrucció-sobreproducció-crisi-guerra-destrucció**: "sense teoria revolucionària no pot haver-hi moviment revolucionari" (Lenin, Què fer?, 1903).

La contrarevolució estalinista va trencar la columna vertebral del proletariat mundial que sofreix encara les conseqüències d'aquesta derrota i de la falsa associació del socialisme amb el capitalisme esparracat que es va desenvolupar a Rússia i satèl·lits o Cuba (difícilment algú amb dos dits de front pot empassar-se que hi ha socialisme a la Xina). Ja el 1934, la Rússia estalinista havia entrat en la Societat de les Nacions, estigmatitzada per Lenin com la "cova dels bandits". El 1943, en plena segona guerra mundial, l'estalinisme dissolia el cadàver de la Internacional com a ofrena per a repartir-se millor Europa i el món amb la resta de potències imperialistes.

I bé, en la situació actual en la qual el capitalisme s'ha estès fins a l'últim racó del món i davant l'aprofundiment de la crisi de sobreproducció actual i l'agudització dels conflictes entre potències imperialistes **quina és la posició internacional dels comunistes?**

Avui com ahir, la posició militant comunista és la del **derrotisme revolucionari**, la transformació de la guerra imperialista en guerra civil revolucionària: "El proletariat no sols ha d'oposar-se a tota guerra d'aquest tipus, sinó que **ha de desitjar la derrota del 'seu' govern en tals guerres i utilitzar aquesta derrota per a una insurrecció revolucionària**, si fracassa la insurrecció destinada a impedir la guerra." (El programa militar de la revolució proletària, Lenin, 1916). Qualsevol defensa de la pròpia "pàtria" és traïr a la causa de la revolució: "**Els obrers no tenen pàtria, no se'ls pot prendre allò que no posseeixen.**" (Manifest del Partit Comunista, 1848).

Qualsevol il·lusió pacifista en un capitalisme sense guerres és un estupefaent social que lliura lligat de mans i peus el proletariat a la seva burgesia en el moment de la veritat: "6è (...) **sense la liquidació revolucionària del capitalisme, cap tribunal d'arbitratge internacional, cap debat sobre la reducció d'armaments, cap reorganització "democràtica" de la Lliga de Nacions poden preservar a la humanitat de les guerres imperialistes.**" (Condicions d'admissió, II Congrés de la Internacional Comunista, 1920).

"Es limitaran a maleir tota guerra i tot el militar, es limitaran a exigir el desarmament? **Mai es conformaran amb un paper tan vergonyós les dones d'una classe oprimida que sigui veritablement revolucionària.** Els diran als seus fills: "Aviat seràs gran. Et donaran un fusell. Pren-lo i aprèn bé a manejar les armes. És una ciència imprescindible per als proletaris, i no per a disparar contra els teus germans, els obrers d'altres països, com passa a la guerra actual, i com t'aconsellen que ho facis els traïdors al socialisme, **sinó per a lluitar contra la burgesia del teu propi país, per a posar fi a l'explotació, a la misèria i a les guerres, no amb bons desitjos, sinó venent a la burgesia i desarmant-la**" (...) "Només després d'haver desarmat a la burgesia **podrà el proletariat, sense traïr la seva missió històrica universal, convertir en ferralla tota classe d'armes en general, i així ho farà indubtablement el proletariat, però només llavors; de cap manera abans.**" (El programa militar de la revolució proletària, Lenin, 1916).

Aquest món s'enfonsa i amenaça amb arrossegar-nos amb ell, no tenim pegats o pedaços a posar-li sinó una nova societat per la qual lluitar i viure. I no una caricatura d'aquesta amb els noms canviats (com a Rússia, Cuba, la Xina, Veneçuela, etc.) sinó una societat veritablement comunista: sense treball assalariat, sense mercat, sense anarquia de la producció, sense Estat, ni crisi, ni guerres... en la qual **el lliure desenvolupament de cadascú serà la premissa del lliure desenvolupament de tots** (Manifest Comunista).

PER L'INTERNACIONALISME PROLETARI!

- *Rebuig a tot nacionalisme i a la solidaritat amb l'economia de l'empresa i amb l'economia "nacional".*
- *Derrotisme revolucionari contra la pròpia burgesia en temps de guerra comercial o militar.*
- *Organització conjunta i internacional dels proletaris de totes les llengües en el Partit Comunista Internacional per a la revolució comunista a escala mundial.*

ABAIX EL CAPITALISME CRIMINAL I ASSASSÍ!

LA PENETRACIÓ DE L'IMPERIALISME XINÈS A L'AMÈRICA LLATINA

En aquest informe, tractarem d'exposar com la Xina ve desplaçant els EEUU de la seva àrea d'influència històrica. Abans de veure més detalladament en què es concreta el SORPASSO de l'imperialisme xinès, hem d'observar a grans trets quina ha estat l'evolució del capitalisme a Llatinoamèrica des d'inicis del segle XX.

Del bloqueig al desenvolupament de les forces productives

Són diversos els factors que van bloquejar històricament el desenvolupament de les forces productives a l'Amèrica Llatina.

Les tradicions industrials precapitalistes exportades de la Península Ibèrica a Llatinoamèrica van ser un factor determinant que va ajudar a bloquejar el desenvolupament de les forces productives (de la indústria de tota Amèrica Llatina). En realitat, va ser el reflex intel·lectual i industrial de l'endarreriment d'Espanya i Portugal a Europa, després de la seva derrota en les guerres anticolonials d'aquestes metròpolis. Aquest endarreriment i paràlisi ja formava part de les burgesies criolles llatinoamericanes abans i després de la seva independència. Aquestes tradicions precapitalistes peninsulars, a més de bloquejar la modernització burgesa i bloquejar el desenvolupament econòmic, també van facilitar la penetració, la influència i el control del capitalisme imperialista anglès primer i l'estatunidenc després. Juntament amb tot això, les victòries anglo-estatunidenques en la primera i segona guerra imperialistes mundials, els van donar una prepotència i un sobrepoder que els permetia mantenir tota Amèrica Llatina com la seva GRAN RESERVA de matèries primeres abundants i barates. **GRAN RESERVA controlada i administrada per una burgesia compradora, però, en general, no emprenedora.** La burgesia rendista i parasitària llatinoamericana va facilitar aquest procés.

L'imperialisme espanyol va anar penetrant a Llatinoamèrica robant-li molts negocis als EEUU. La UE es va convertir en el seu segon soci, després dels EEUU. Però un nou competidor va entrar en el mercat, i sobretot a partir del 2005 va començar a invertir en el continent, a fer pactes comercials, tractats de lliure comerç... l'imperialisme xinès va començar a penetrar a Llatinoamèrica i a data d'avui és el primer soci comercial de molts dels països llatinoamericans, i a Centreamèrica els seus capitals es van colant malgrat tota la resistència que posen els EEUU per tenir sota el seu control el seu pati del darrere.

Mentre que la política general dels capitalismes més vells, ha estat saquejar sense més les matèries primeres d'Amèrica Llatina, el capitalisme xinès, que és el que va marcant el ritme tecnològic a nivell mundial, no només saqueja les matèries primeres de la regió, sinó que ve carregadet de bitllets: *"la Xina és el soci comercial més important i una font ja imprescindible d'inversions directes (uns 10.000 milions de dòlars invertits cada any a la regió)." (La Vanguardia, 28-04-2019).* I això és un caramellet a la boca de tota la burgesia, ja sigui de la local o l'estrangera, que ha obert les portes a l'imperialisme xinès. Desenvolupament d'infraestructures (carreteres, vies ferroviàries, metro, ports, etc.), formació en noves tecnologies, inversions en la indústria. La burgesia xinesa no solament s'ha dedicat a prestar diners a les burgesies llatinoamericanes o a quedar-se les seves matèries primeres.

Nombre d'assalariats a l'Amèrica Llatina

Un altre fet material que fa possible per la burgesia xinesa desenvolupar les forces productives a la regió ha estat

l'existència d'una enorme massa d'assalariats als quals poder explotar i extreure'ls **PLUSVALUA**.

Segons l'organització burgesa del Banc Mundial *"El 2021, la població total [incloses totes les classes socials] estimada d'Amèrica Llatina i el Carib era d'aproximadament 667 milions d'habitants (...). A la part sud del continent americà viuen aproximadament 431 milions de persones, mentre que l'amèrica central i el carib alberguen a un total de 80 milions d'habitants."*

L'única font de PLUSVALOR per al sistema capitalista és la classe proletària.

Per tant, cal mirar quin percentatge d'aquesta població correspon a la classe obrera.

Concretament, al 2019 comptava amb el 62,2% d'assalariats en relació a la població total (Banc Mundial). A aquestes dades se'ls ha de sumar la quantitat de proletaris que s'han vist abocats a treballar a l'economia submergida o informal: *"(...) el 70% dels llocs de treball que s'han creat en els últims mesos es troben dins de l'economia submergida. (...) al voltant del 76% dels treballadors independents, i una mica més d'un terç dels assalariats, eren informals, (...)"*. (Expansión, 27-09-2021). Segons dades de la burgesia OIT, entre 2019 i 2020, la força de treball "informal" ha representat **més de la meitat del total dels assalariats amb ocupació en almenys nou països llatinoamericans**: l'Argentina 46,4%, Bolívia 84,9%, el Brasil 47,1%, Xile 24,3%, Colòmbia 62,1%, l'Equador 63,5%, Mèxic 55,7%, Paraguai 68,9%, el Perú 68%, etc.

La gran massa d'assalariats d'Amèrica Llatina suposa un viver de mercaderia força de treball per la burgesia, la seva veritable mina d'or.

La Xina major soci comercial d'Amèrica Llatina

Observant les dades del comerç bilateral per l'any 2020 de les diferents regions de centre i sud amèrica podem observar el desplaçament de la UE i dels EEUU en favor de la Xina. Si bé l'any 2020, a causa dels confinaments, va haver-hi una baixada del comerç a nivell mundial, les següents dades ens serveixen per veure el percentatge que ocupa cada país en la seva relació comercial amb Amèrica Llatina. Les dades estan recollides d'un estudi de la Universitat de Northumbria amb dades de la Comissió Europea.

Mercosur (l'Argentina, el Brasil, Paraguai i l'Uruguai): la Xina és el primer soci comercial. El comerç amb la Xina va representar un 27,6% del comerç total (109.563M€), per sobre del 16,1% de la UE (63.735M€) i dels EEUU que va ocupar el tercer lloc amb un 12,7% (50.288M€). El volum de negoci amb la Xina va ser gairebé la suma del de la UE i els EEUU junts. El quart lloc el va ocupar Xile amb un 2,5%. El cinquè lloc el va ocupar l'Índia amb un 2,4%.

Per la regió andina (Colòmbia, l'Equador, el Perú, sense Bolívia): els EEUU van representar el 24,7% del comerç total (38.122M€) seguit per la Xina amb un 21,3% (32.879M€) que va desbancar a la UE que es va quedar només amb un 13,8% (21.326M€). Brasil i Mèxic van ocupar el quart i cinquè lloc (4,3% i 3,9%). El Japó el sisè (3,1%), Xile el setè (3,0%).

Carib: El primer lloc el van ocupar els EEUU amb un 41,6% del comerç total (25.635 milions d'euros); però la Xina ha aconseguit penetrar i va ser el tercer soci comercial representant un 11,3% del comerç total (6.943M€) seguint de prop a la UE que va tenir un 13% (7.979M€). El quart lloc el va ocupar Canadà i el cinquè i el sisè Brasil i Mèxic respectivament.

Centreamèrica (Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Hondures, Nicaragua i Panamá): els EEUU continuen sent el soci comercial principal amb un 42,7% del comerç total (29.862M€). El segon lloc el va ocupar la UE amb un 12,7% (8.878M€) però la Xina li trepitja els talons amb un 12,1% (8.418M€). El quart soci comercial va ser Mèxic amb un 8,2% (5.752M€).

Mèxic: les dades comparatives de Mèxic són de l'any 2018 i estan recollides de l'estudi *EU trade with Latin America and the Caribbean* (desembre 2019) el qual dona només els percentatges. A Mèxic, la Xina representava el 2018 el 10,2% del comerç total, guanyant-li el segon lloc a la UE (8,6%). Els EEUU van ser el seu primer soci comercial amb un 62,3%. El quart lloc el va ocupar Canadà (2,7%) i el cinquè Japó (2,5%).

Cal notar que el dèficit de la balança comercial EEUU-Mèxic ha anat en augment els últims anys: els EEUU importen de Mèxic més del que exporta. Si comparem el total d'intercanvi comercial entre 2014 (536.737,2M\$) amb el de 2020 (536.692,9M\$) veurem que per a un volum total d'intercanvi similar el dèficit comercial pels EEUU s'ha duplicat en 6 anys: el 2014 era de -54.772,8M\$ i el 2020 de -113.730,9M\$ (United States Census Bureau). A això influeix el conflicte comercial Xina-EEUU, que ha contribuït a que l'entrada de productes mexicans augmenti: *"les exportacions de béns Mèxic als Estats Units van ascendir a un valor de 33 mil 399 milions de dòlars, la qual cosa va representar un creixement de 10.9 per cent a taxa anual."* (El Financiero, 05-05-2021).

Quant a la Xina, aquesta té relació comercial amb Mèxic des de 1999. L'FMI intenta infructuosament frenar la penetració Xina a Mèxic, però el 2018, coincidint amb l'arribada al govern de la corrent de Manuel López Obrador, va haver-hi una onada de ciberatacs a empreses estrangeres amb inversions a Mèxic. *"Els atacs a empreses estrangeres són ja el segell de la presidència d'Andrés Manuel López Obrador. En repetides ocasions, ha dit que van venir a Mèxic a "saquejar" i signar contractes "lleonins" que "abusen" de l'erari. En particular, destaca a empreses d'energia espanyoles i mineres canadenques (...) Però la Xina, país les companyies del qual han anat conquistant terreny discretament a Mèxic, no pateix de l'hostilitat del president. Per contra, les seves firmes han guanyat contractes governamentals."* (El País, 27-04-2021).

"D'acord amb Luz María de la Mora, sotssecretària de Comerç Exterior de la Secretaria d'Economia, la Xina és un soci estratègic per a Mèxic, amb qui hem augmentat les nostres exportacions durant els últims 10 anys en 70.6%, i tan sols de gener a novembre de 2020 vam augmentar 11.5%. (...) La baixa d'aranzels que va iniciar el govern xinès des de 2019 per a 850 fraccions i que el 2021 ascendeixen a 883, va beneficiar les exportacions mexicanes." (Estrategia Aduanera, 11-02-2021).

El conflicte comercial de la Xina amb els EEUU ha influït en què una gran quantitat d'empreses xineses es reubiquin a Mèxic. *"A finals d'octubre de 2020, la Cambra de Comerç Jiangsu de la Xina a Mèxic donava a conèixer a la premsa que fins a 2025 milers d'empreses xineses de diferents sectors acceleraran les seves inversions a Mèxic (...) al voltant de 70.000 empresaris xinesos havien tret les seves inversions de territori estatunidenc i que, conseqüentment, els sectors que rebran major inversió xinesa a Mèxic serien el manufacturer, tèxtil, automotriu, bioseguretat i hidrocarburs."* (Amèrica Economía, 11-06-2021).

En la mesura en què Mèxic forma part del Tractat de Lliure Comerç entre EEUU, Mèxic i Canadà, els béns procedents de la Xina que inunden el mercat mexicà, a partir d'aquest, arriben a

l'estatunidenc. El sector privat mexicà es dedica a comprar béns intermedis xinesos perquè són més econòmics i de millor qualitat. Això vol dir que en realitat **es produeix a la Xina, s'empaqueta a Mèxic i es ven als EEUU.**

Xile: les dades de Xile també són del 2018 (del mateix estudi de la UE). La Xina és el seu primer soci comercial: un 25,8% amb un pes gairebé equiparable al dels EEUU (16,3%) i la UE (13,2%) junts. El quart soci és el Brasil (6,7%) i el cinquè el Japó (6,3%).

Pel 2020, el comerç bilateral Xile-Xina va ser de 45.009M\$. Amb els EEUU de 20.261M\$. Amb la UE de 15.493M\$. Al canvi en euros: 55.230M€ amb la Xina, 24.862M€ amb els EEUU; 19.011M€ amb la UE. És a dir, el comerç només amb la Xina va ser superior ja a la suma del comerç amb els EEUU i la UE junts.

De les exportacions xilenes al gegant asiàtic, el sector miner és el que té més pes i segons dades oficials de la duana xilena va augmentar durant l'any 2020: *"la Xina es va mantenir com el principal comprador de productes produïts a Xile, amb un 36,6% de participació sobre el total de les exportacions des de l'1 de gener al 31 d'octubre. El sector miner va representar el 79,2% dels enviaments, amb US\$ 16.318 milions, la qual cosa va implicar un augment d'un 18,7% respecte a igual període de l'any anterior. (...) van destacar els enviaments dels minerals de coure i els seus concentrats, que van representar el 51,8% de les exportacions del sector miner i, el coure, el segon en participació, amb un 39,1%, i una variació positiva del 24,3%."* Ara al coure se li suma el liti, i les empreses xineses pugnen amb quedar-se les licitacions per la seva extracció.

Bolívia: Les dades de Bolívia que dona el seu Ministeri de Relacions exteriors es corresponen al comerç de gener a març de 2020. Les dades estan separades entre importacions i exportacions i es donen en percentatges. Quant a les exportacions, el Brasil va ocupar el primer lloc (18%), seguit de l'Argentina (14%), l'Índia (11%), el Japó (9%), els EEUU van ocupar el novè lloc amb un 4%, igual que la Xina. Quant a les importacions, la Xina va ocupar el primer lloc (22%), seguida pel Brasil (20%), l'Argentina (8%), els EEUU (7%), el Perú (7%), Xile (4%), el Japó (3%), Rússia (3%).

Es pot observar com la Xina és el principal importador de mercaderies de Bolívia i com el Brasil és el seu principal soci comercial, seguit de l'Argentina. Per a Bolívia, els seus principals socis comercials els conformen els propis països d'Amèrica Llatina i en segon lloc països asiàtics.

D'aquestes dades podem concloure que la Xina és ja el primer soci comercial de Xile i el Mercosur en el seu conjunt; el segon soci de Mèxic i la regió andina. A Centreamèrica i el Carib ocupa el tercer lloc trepitjant-li els talons a la UE.

Sense comptar amb Mèxic ni Bolívia (aquest segon país per tenir només els percentatges) el comerç total de totes aquestes regions amb la Xina va ser en el 2020 de 213.003M€ i amb els EEUU de 168.769M€. És a dir, **la Xina va ocupar el primer lloc per al conjunt de tota la regió (excloent en el càlcul a Mèxic i Bolívia).** El volum del comerç va augmentar el 2021 però les dades del 2020 ens serveixen per veure el desplaçament dels EEUU i la UE en favor de la Xina.

De les dades recollides podem observar també com el Brasil i Mèxic són els dos països capitalistes de llatinoamèrica amb major pes en els intercanvis comercials, com també vam veure en "El Comunista" n°67 en analitzar les dades de les primeres 500 empreses per facturació a Amèrica Llatina de les quals el Brasil ocupava el primer lloc amb 170 i Mèxic el segon amb 142.

Tractats i acords comercials amb la Xina

La Xina té tractats de lliure comerç (TLC) amb tres països: Xile, el primer que va signar la Xina a Llatinoamèrica (2006); Costa Rica (2011), el Perú (2010). Un exemple de l'increment de l'intercanvi que van suposar aquests tractats es veu clar al Perú: "(...) Només en el 2019, el comerç bilateral va ascendir a 23,360 milions de dòlars, és a dir, 3.7 vegades més que abans de la implementació de l'acord." (Andina, 15-12-2020). A més, "Al Perú existeixen més de 170 empreses de capital xinès, amb una inversió acumulada de més de US\$ 30 mil milions." (ProActivo, 15-09-2020).

La Xina té acords comercials amb l'Argentina, Xile, el Brasil, Bolívia, el Perú, Colòmbia, Veneçuela, Panamà, República Dominicana, Cuba.

La Xina té acords també per implementar la seva ruta comercial la *Nova Ruta de la Seda* a Llatinoamèrica. Al maig de 2017 es va fer el primer fòrum de la *Nova Ruta de la Seda* i al maig de 2019 el segon. Però, el primer fòrum de la Comunitat d'Estats Llatinoamericans i del Carib (CELAC)-Xina es va realitzar ja el 2014 per arribar a acords sobre inversions en infraestructures, préstecs, etc. i recordem que els BRIC es van crear el 2001. La Xina es va adjudicar la concessió dels dos ports principals del Panamà ja el 1995 i va establir relacions comercials amb Mèxic el 1999 pel que la penetració del capitalisme xinès a Amèrica Llatina ve des de lluny.

Els països amb els quals fins avui la Xina ha arribat a un acord comercial per la *Nova Ruta de la Seda* són: República Dominicana, Cuba, Costa Rica, Antigua i Barbuda, Barbados, Jamaica, Panamà, El Salvador, Guyana, Veneçuela, Trinitat i Tobago, l'Equador, el Perú, Bolívia, l'Uruguai, Xile, l'Argentina. A data d'avui, el Brasil i Mèxic encara no han signat.

El Brasil va sortir de la CELAC al gener de 2020: "El govern de Jair Bolsonaro va anunciar aquest dijous que va decidir retirar al Brasil de la Comunitat d'Estats Llatinoamericans i del Carib (CELAC) per considerar que "donava protagonisme a règims no democràtics". (Dw, 17-01-2020). Però, el seu primer soci comercial és la Xina des del 2009: "El 2009, la Xina es va convertir en el major soci comercial del Brasil, deixant els Estats Units en un llunyà segon lloc. Avui, la Xina és el destí del 27% de les exportacions brasileres, els Estats Units representen el 12%." (diàlogochino.net, 07-01-19). "Els negocis entre els dos països es van traduir en uns **69.100 milions de dòlars**." (El País, 26-09-2020). Mentre els negocis amb els EEUU van ascendir a **29.800 milions de dòlars**. És a dir, menys de la meitat. El 32,3% de les exportacions agropecuàries del Brasil depenen de la Xina: "El sector agropecuari brasiler es va mantenir líder en les exportacions del país l'any passat, amb un augment del volum del 7,4 per cent. Part d'aquest lideratge es deu a les exportacions agropecuàries a la Xina, que van augmentar un 17 per cent i van passar a representar el 32,3 per cent del total." (Xinhua, 15-01-2021). El fort potencial productiu agrícola del Brasil no el pot menysprear la Xina amb la major població a nivell mundial. Amb l'Argentina també ha arribat a acords per l'alimentació de la seva població: "El govern argentí té avançat un memoràndum d'entesa amb la Xina (...) L'objectiu és exportar unes 900.000 tones de carn per any a Pequín. (...) s'estima que instal·laran en una primera etapa unes 25 granges productives d'aproximadament 12.500 porcs cadascuna, (...) Tot això significaria noves exportacions per uns 2.500 milions de dòlars." (Cronista, 12-07-2021).

El Brasil també és un dels principals exportadors de minerals del món. El seu principal recurs és el ferro, que per ser d'alta qualitat l'ha convertit en el tercer productor mundial: "El 2020 i

malgrat la pandèmia, el Brasil va augmentar la seva quota en les exportacions totals mundials de mineral de ferro amb destinació a la Xina en gairebé deu punts percentuals respecte l'any anterior". (Anave, 25-03-2021).

Tot això ha estat possible a causa del restabliment per part dels EEUU dels aranzels a l'alumini i a l'acer als aliats del Mercosur. El juny de 2018 els EEUU van suspendre els aranzels, en un intent fallit de no perdre la seva influència.

A més, la Xina té acords amb els principals bancs de Llatinoamèrica: amb el CAF-Banc de desenvolupament d'Amèrica Llatina i el Carib; amb el Banc Interamericà de Desenvolupament; el fons Xina-Mèxic per realitzar inversions en infraestructures, petroli, gas, manufactures...

L'aposta a nivell general de la burgesia llatinoamericana de la retirada del suport al capitalisme estatunidenc en favor del capitalisme xinès està fins a tal punt consolidada que amb una maniobra orquestrada i organitzada han fet un reemplaçament de titella al capdavant del Banc de Desenvolupament d'Amèrica Llatina (CAF). Després d'obligar a dimitir l'anterior, amb suport estatunidenc, acusant-lo d'assetjament laboral, el nou president del CAF, el candidat colombià, és el candidat recolzat per la Xina.

El capitalisme xinès també està introduint la seva moneda a Amèrica Llatina: "L'Argentina va demanar a la Xina una ampliació del seu swap bilateral de monedes en iuans (...) davant els forts venciments amb el Fons Monetari Internacional (FMI) (...) el govern argentí intentarà que el seu par xinès **estengui el seu bescanvi vigent de 130.000 milions de iuans (l'equivalent a USD 20.600 milions) en 20.000 milions de iuans addicionals, uns USD 3.000 milions.** (...) **El swap de monedes entre els bancs centrals de l'Argentina i la Xina representa més de la meitat de l'estoc total de les reserves brutes de l'Argentina.** (...) el Banc Popular de la Xina té un compte en iuans al banc central argentí, i aquest últim té un compte en pesos radicats a la Xina." (Infobae, 26-01-2022). El deute públic de l'Argentina amb l'FMI "ascendia a finals de l'abril passat a 323.192,6 milions de dòlars, prop d'un 89,5% del PIB." (EFE, 20-05-2020) i "en el cas d'Amèrica Llatina i el Carib la xifra seria de 81,6%." (La República, 15-10-2020). Aquest escanyament llança als països de Llatinoamèrica en braços de la Xina. L'any 2012, la Xina va signar un acord amb el Brasil per comerciar en iuans: "El Banc de la Xina finançarà el seu comerç amb el Brasil perquè aquest pugui efectivitzar-se en iuans. Mitjançant el swap, els diners són dipositats en el Banc de la Xina i es va descomptant a mesura que el Brasil compra productes provinents del país asiàtic. **Al seu torn, això li permet a la Xina comprar productes brasilers sense recórrer al dòlar.**" (El Papel, 05-07-2012).

Tots aquests acords posen en dificultats també la UE que ha d'admetre en paraules del seu propi ministre d'exteriors que el capitalisme xinès li ha pres la davantera: "'Crec que això ha de poder tenir una solució política perquè si no establim més i millors relacions amb Amèrica Llatina serem desplaçats per la Xina (...) ens han desplaçat, ja no som el segon soci comercial d'Amèrica Llatina, el segon és la Xina", assegura." (La Vanguardia, 17-12-2020).

Per la seva part els EEUU tenen tractats de lliure comerç amb Mèxic (el T-Mec, acord Canadà-Estats Units-Mèxic), Panamà, Colòmbia, el Perú, Centreamèrica (República Dominicana, El Salvador, Guatemala, Hondures, Nicaragua), Xile. Però això no ha frenat l'entrada de mercaderies i capitals xinesos.

Des que el 2012 entrés en vigor el TLC signat entre Colòmbia i els EEUU, les importacions de productes agrícoles a Colòmbia no han fet més que augmentar. Això ha provocat un descens en

el preu i un desplaçament d'aquests productes produïts en territori nacional, portant a la petita burgesia agrària a mobilitzar-se, arrossegant el proletariat del camp, a una lluita interclassista per salvaguardar els seus privilegis com a explotadors. "Segons l'Associació Colombiana de les Micro, Petites i Mitjanes Empreses (Acopi), fins l'agost d'aquest any havien ingressat al país més de 23.000 tones de papa com a "producte dels Tractats de Lliure Comerç (TLC) i l'obertura econòmica", per la qual cosa van demanar al Govern "defensar i fomentar la producció nacional". (EFE, 13-11-2020).

Dialècticament, aquest acord dels EEUU amb Colòmbia ha servit de base pel desplaçament de la massa d'assalariats del camp a la ciutat que el capitalisme xinès no ha trigat en apropiarse: "La Xina ja és el major inversor asiàtic a Colòmbia. Els 29 projectes que van arribar recentment representen inversions per US\$1.191 milions en regions com Antioquia, Atlàntic, Bolívar, Meta, Vall del Cauca i Bogotá. D'acord amb els inversors, amb això es generarien més de 31.000 llocs de treball." (Forbes, 27-04-2021). "En els últims dies, el Govern Nacional va concretar la signatura protocol·lària de l'adjudicació del projecte vial Ruta Carib 2, a la costa Atlàntica, que connectarà a Barranquilla amb Cartagena. (...) amb inversions per aproximadament \$4,3 bilions que generaran 4.800 llocs de treball directes." (Opinió Caribe, 22-08-2021).

Històricament els EEUU mai es van centrar en desenvolupar infraestructures a Amèrica Llatina actuant sobretot com a prestador i saquejador de matèries primeres, mantenint allà una burgesia compradora o rendista. No oblidem que els EEUU van promoure els cops militars en els anys 70 per frenar el desenvolupament d'una burgesia emprenedora el que va portar a l'anomenada "dècada perduda".

Però 50 anys després la situació ha canviat, i per contrarestar la penetració xinesa el 2018, els EEUU van haver de llançar un pla d'inversions en infraestructures, energia, etc... que van anomenar Amèrica Creix: "Des que es llancés la iniciativa en 2018 i s'ampliés en 2019, 10 països han signat acords Amèrica Creix amb Estats Units, incloent El Salvador, l'Equador, el Brasil, Hondures i Bolívia. (...) té planejat invertir més de 12.000 milions de dòlars en tota Amèrica Central durant els pròxims cinc anys." (ShareAmerica, 25-11-20).

Aquest pla no va quallar pel que al juny de 2021 els EEUU es van treure de la màniga un altre pla juntament amb els països del G7 (el Canadà, França, Alemanya, Itàlia, el Japó, el Regne Unit, els Estats Units). L'han anomenat Build Back Better World (Reconstruir un món millor...) i el seu pla és construir infraestructures en els "països en desenvolupament" fins a 2035, un negoci que han valorat en 40B\$.

Aquest pla arriba 10 anys després que la Xina iniciés la nova ruta de la seda, i més de 20 anys després que els capitals xinesos comencessin a desembarcar a Llatinoamèrica.

L'objectiu dels plans dels EEUU és reconquerir el seu pati del darrera: "Daleep Singh, l'assessor adjunt de seguretat nacional del president Joe Biden, inicia aquest dilluns una gira per Colòmbia, l'Equador i Panamà per començar a donar forma a un gran pla d'infraestructures (...) L'objectiu de la seva gira és escoltar idees per dissenyar un projecte d'infraestructures que Biden vol llançar com a alternativa al projecte xinès "One Belt, One Road" (...) "No es tracta d'exercir pressió, sinó d'oferir un producte millor" que el de la Xina, va subratllar el funcionari." (EFE, 27-09-2021).

Els EEUU enviant als seus alts funcionaris a fer de comercials al seu pati del darrera; encara que sense oblidar exercir pressió: "A Panamà, principal exponent d'aquesta escalada, el Govern

dels EEUU ha afirmat públicament al seu president que les seves relacions amb ells depenien del fet que la influència asiàtica no creixés. (...) sota l'administració Trump, el departament d'exteriors va ser encara més dur afirmant obertament que "Amèrica llatina no necessita un nou poder imperial". (Eleconomista.es, 18-10-2021).

No obstant això, malgrat les amenaces, els EEUU no poden evitar l'acostament dels països de Centreamèrica i el Carib a la Xina i a mesura que entren els capitals xinesos, aquests governs trenquen amb Taiwan i accepten a una sola Xina: Costa Rica (2007); Panamà (2017); República Dominicana (2018); El Salvador (2018), i l'últim, Nicaragua (2021).

A Taiwan li queden tan sols quatre aliats llatinoamericans: Guatemala, Hondures, Haití, Paraguai. I d'aquests, tant Paraguai com Hondures estan més aviat anant cap a establir les relacions diplomàtiques amb la Xina que a allunyar-se d'elles.

A més, els plans dels EEUU hauran de desbancar, no només el capitalisme xinès, sinó també a altres potències competidores: "El president d'El Salvador, Nayib Bukele, ha iniciat 2022, amb una visita oficial a Turquia (...) amb la finalitat de diversificar la dependència del país centreamericà del seu tradicional aliats, els Estats Units (...) "Tenim avançades conversacions i projectes d'inversió d'empreses turques en els ports d'El Salvador" va anunciar el president (...) inversió i intercanvi comercial al sector turístic i d'energia (amb la construcció d'una planta geotèrmica), i la possibilitat de venda de drons armats o fins i tot, va aventurar Bukele, el "llançament del primer satèl·lit salvadorenc, amb tecnologia turca" (...) Turquia manté acords de lliure comerç amb Xile i Veneçuela i està en negociacions amb l'Equador, Colòmbia, Mèxic i el Perú, així com amb Mercosur i l'Aliança del Pacífic." (El País, 23-01-2022). I en el con sud el president d'Argentina es reunia amb Rússia a Moscou aquest mes de febrer per a obrir-li les portes del continent: "En la seva xerrada tot sol amb Putin es va oferir com a "porta d'entrada" a Amèrica Llatina i va carregar contra els Estats Units que va acusar de tenir una influència negativa sobre el Fons Monetari Internacional". (El País, 04-02-2022). El Brasil es va reunir també amb Rússia al febrer de 2022.

Infraestructures

Segons un estudi de la RED ALC-Xina (*Monitor de la infraestructura xinesa a Amèrica Llatina i el Carib 2021*) sobre els projectes d'infraestructura realitzats per la Xina a Amèrica Llatina i el Carib durant 2005-2020, (no s'havien registrat projectes abans de 2005): "Els 138 projectes d'infraestructura xinesos van ser per una suma de 94,090 milions de dòlars i van generar 600,663 llocs de treball pel període." Aquestes dades no inclouen els anuncis de projectes, els projectes no finalitzats, ni la inversió estrangera directa. Per exemple no està inclòs l'anunci de projecte de 4 bilions a Colòmbia o els recents acords amb l'Argentina per construir una central nuclear i preses a la Patagònia, però ensenyen l'augment del pes del capitalisme xinès a les infraestructures.

Dels 138 projectes 6 van ser realitzats en el període de 2005-2009 per un valor de 1.216M\$; 40 van ser realitzats en el període de 2010-2014 per un valor de 30.616M\$; 92 en el període 2015-2020 per 62.257M\$. És a dir, els projectes han anat en augment. Per sectors, en tot el període 2005-2020 s'han dut a terme 53 projectes d'energia per valor de 44.394M\$; 48 projectes de transport que es van iniciar en la seva majoria a partir del 2015 per valor de 40.698M\$, li segueixen 10 projectes de ports per un valor de 2.481M\$, 8 de telecomunicacions per un

valor de 1.155M\$ i altres 19 projectes en diversos sectors que sumen un valor de 5.361M\$.

Dels països llatinoamericans en els quals el capitalisme xinès ha realitzat més projectes, l'Argentina ocupa el primer lloc amb 25 projectes per un valor de 25.226M\$ pels quals es va explotar a 73.937 treballadors, li segueix el Brasil amb 17 per un valor de 12.773M\$ i 157.112 treballadors i després l'Equador que ocupa el tercer lloc amb 19 projectes per un valor de 8.020M\$ i 81.236 treballadors. Com hem dit, les xifres totals incloent inversió estrangera directa i projectes no finalitzats són superiors: "L'Argentina va rebre des de 2005 projectes d'inversió en infraestructura per part del govern de la Xina, per més de **30.600 milions de dòlars** (...)." (TELAM, 04-09-2020). I els acords futurs no es queden curts: "L'Argentina i la Xina treballen en un pla d'inversió xinesa a mitjà termini en projectes d'energia, transport i infraestructura que arribaria fins als 30.000 milions de dòlars." (BAE Negocios, 14-02-2021).

Dels projectes de **telecomunicacions** cal destacar els projectes d'instal·lació de la xarxa **5G** pels que la burgesia Xina invertirà en formació als treballadors, com al Brasil: "(...) l'ecosistema 5G ja és responsable dels desafiaments en el mercat. Un d'ells és la falta de mà d'obra qualificada, (...) Huawei inverteix en educació i capacitació de la força laboral local. El 2021, donarem 12 laboratoris de fibra òptica (FTTH / FTTX) a les cinc regions del país". (Digitalpolicylaw.com, 21-07-2021). Al Perú també s'estan instal·lant xarxes 5G: "la Xina ha optat per accelerar la construcció de noves infraestructures (...) com ara xarxes 5G, línies de transmissió elèctrica d'ultra alta tensió, sistemes ferroviaris interurbans, centres de dades, intel·ligència artificial, internet industrial, entre altres. Això significa la construcció de centenars de milers fins a milions d'estacions de xarxes 5G, el que implica una major demanda de metalls, com el coure." (ProActivo, 15-09-2020). **Els EEUU no poden oferir això en no tenir la tecnologia i el seu interès està en bloquejar l'expansió del 5G.**

D'entre els projectes d'infraestructures duts a terme, és important observar els **ports**. Aquests són els majors ports operats per empreses xineses a l'Amèrica Llatina i el Carib:

Tots aquests ports són la porta d'entrada de les mercaderies xineses a tota Amèrica, inclosa Amèrica del Nord. Diversos d'aquests ports han estat adquirits per la Xina des de fa tan sols 2 o 3 anys. Els plans de reconquesta dels EEUU són una reacció a aquesta influència marítima que ha adquirit la Xina: "La Xina controla ja la gestió de ports en gairebé tot el Carib, amb la notòria excepció de República Dominicana, que ha decidit no

lliurar als xinesos cap infraestructura estratègica per no posar en perill la seva bona relació amb els Estats Units, de la qual tant depèn econòmicament. La Xina compta amb el port de major trànsit de les Antilles (Kingston, a **Jamaica**) i amb el principal port de l'aliat estatunidenc més pròxim a les seves costes (Freeport, a **Bahames**, a només 150 quilòmetres de Florida). (...) A l'abril de 2020 l'empresa China Merchants Port Holdings va passar a fer-se amb la majoria accionarial en una concessió per trenta anys del port jamaicà de Kingston, que és el de major trànsit de les illes del Carib i el més pròxim al Canal de Panamà, (...) Jamaica és el principal beneficiari dels préstecs públics xinesos a les Antilles, amb 2.100 milions de dòlars des de 2005, destinats a la construcció d'autopistes, ponts, edificis i altres infraestructures. A més, ha rebut una inversió de 3.000 milions per a l'explotació de bauxita i la producció de sucre. (...) Pequín també ha mostrat interès a desenvolupar un port a República Dominicana, però no ha aconseguit el seu objectiu. (...) No obstant, el 2018 el país va deixar de reconèixer a Taiwan (en l'estela del canvi que han realitzat diversos països centreamericans) i el 2019 va demanar un crèdit de 600 milions per a la millora de la seva xarxa elèctrica.

La Xina ha construït o gestiona molls també a **Bahames, Cuba, Trinitat i Tobago, i Antigua i Barbuda**. (...) A Cuba, la China Communications Construction Company (CCCC) es va encarregar de la construcció de la nova terminal del port de Santiago, inaugurat el 2019. (...) Part d'aquesta expansió de la influència xinesa a la regió ha estat l'obertura de nou centres Confucio (per a una població de només 41 milions d'habitants) i «regals» d'estadis de criquet per les nacions colonitzades per Anglaterra, com a Granada i Trinitat i Tobago." (ABC, 24-08-2021).

Els intents dels EEUU per frenar la presència xinesa es poden veure en el canvi de titella al capdavant del govern del Panamà: "Les inversions de la Xina al sector panameny d'infraestructura han disminuït dràsticament sota el govern de Laurentino Cortizo, just quan els Estats Units intenten contrarestar la influència del gegant asiàtic a Llatinoamèrica. L'Estat panameny va detenir el finançament del quart pont sobre el Canal de Panamà (...) El suspès projecte de US\$1.500 milions exemplifica els intents de limitar la influència de la Xina (...) El pont va ser adjudicat per l'administració de Varela al consorci Panamá Cuarto Puente, integrat per les signatures estatals China Harbour Engineering Company i China Construction Communications Company (CCCC). (...) L'administració de Varela també va atorgar al xinès Landbridge Group la construcció i operacions de la concessió pel port de contenidors PCCP, a la província de Colón. No obstant això, l'autoritat portuària AMP va iniciar el procés per a revocar la concessió al juny. (...) La Xina també està interessada en participar en el projecte de metro. No obstant això, el contracte es va adjudicar al febrer de 2020 al Consorci HPH Joint Venture, format per Hyundai Engineering & Construction i Posco." (Bnamericas, 07-10-2021).

Fusions i adquisicions d'empreses.

Hem pres les dades de l'Informe de la Comissió Econòmica per a l'Amèrica Llatina i el Carib, Cepal, organisme burgès adscrit a les Nacions Unides (denominada per Lenin com la cova dels bandits), sobre les fusions i adquisicions d'empreses a Amèrica Llatina per part del capitalisme xinès.

En el període 2005-2019, **la Xina va ocupar el segon lloc darrere dels EEUU en nombre de fusions i adquisicions d'empreses pel que fa a la quantitat de diners invertits**, que va ser de 83.000M\$ i "va tenir més pes que altres inversors

històrics de la regió, com Espanya, el Canadà, el Regne Unit o França.” (La Inversió Estrangera Directa a l’Amèrica Llatina i el Carib, 2021, CEPAL). De representar l’1,7% de fusions i adquisicions en el període 2005-2009, va passar al 16,3% del 2015-2019 i a un 23% el 2020.

D’aquestes fusions i adquisicions **26 van superar els 1.000M\$** representant el 82% del total. I dels 83.000M\$ totals, només dues empreses xineses van engolir gairebé 30.000M\$, una tercera part... Un bonic exemple de la concentració de capitals.

D’aquestes fusions i adquisicions del període 2005-2020 el Brasil es va emportar la major part, el 58%, seguit pel Perú amb un 18%, Xile amb un 11% i l’Argentina amb un 4%.

El capitalisme xinès es va centrar en un primer moment en adquirir empreses d’hidrocarburs, mineria, agricultura i pesca ja que encara estava desenvolupant el seu capitalisme a l’interior. Una vegada aquest cicle es va completar la potència productiva del capitalisme xinès va haver d’obrir les seves portes i es va posar a construir infraestructures de llarg a llarg del planeta per llançar les seves mercaderies a l’exterior.

Segons les dades d’aquest organisme burgès, els capitals xinesos s’han anat apropiant d’empreses o part d’empreses de capital angloamericà o europeu (valorades en més de 500M\$) per un total de **40.088M\$ durant el període 2005-2020**. Les fusions i adquisicions d’empreses valorades en més de 500M\$ van ser d’un total de 57.080M\$, el que significa que el 70% d’aquestes adquisicions per part del capitalisme xinès van ser destinades a menjar-se totalment o en part empreses de capital angloamericà i europeu. L’estudi al qual ens referim no dóna dades d’empreses adquirides de menys de 500M\$ (que suposen 25.920M\$ sobre el total) però és de suposar que d’aquests gairebé 26.000M\$ també hi havia capitals angloamericans i europeus.

Aquests són els milions que s’ha engolit el capital xinès en els sectors estratègics (energia, transport, mineria): 11.619M\$ d’empreses dels EEUU; 7.746M\$ d’empreses canadenques; 1.500M\$ de R.Unit; 19.223M\$ de la UE.

D’entre les empreses que ha adquirit el capitalisme xinès es troba la companyia elèctrica més gran del Perú i la tercera de

Xile: “La primera, va ser comprada per la Xina Yangtze per 3.600 milions, mentre la segona per State Grid of China per 3.000 milions.” (El Economista, 18-10-21). I a l’Argentina s’ha quedat part de les empreses més importants en extracció de petroli i liti: “Empreses xineses posseeixen projectes a Vaca Muerta (gràcies a Vaca Muerta, l’Argentina és el segon país amb més recursos de gas d’esquist i el quart en petroli no convencional), *gasoductes, mineria (or, liti), generació hidroelèctrica, eòlica, solar i nuclear (...)* la companyia xinesa Shandong Gold, propietària del 50% de l’operació a la mina Veladero al costat de la canadenca Barrick Gold, va comprometre us\$145,5 milions per a estendre la vida útil del jaciment fins a 2030 (...) **Ganfeng Lithium va desemborsar u\$s160 milions a Lithium Americas, amb seu a Vancouver, pel 50% del projecte de liti Cauchari-Olaroz, actualment en construcció.**” (Àmbito, 07-09-2020).

Aquestes són les quantitats totals d’adquisicions i fusions d’empreses de més de 500M\$ per país: el Brasil ocupa la primera posició amb 42.793M\$, seguit del Perú amb 14.585M\$, Xile amb 8.516M\$ i l’Argentina amb 3.410M\$.

Situació de la classe obrera a Amèrica Llatina

L’imperialisme xinès està desbancant els EEUU i la UE, però aquest canvi i tot aquest desenvolupament tecnològic i econòmic no significa que la classe obrera llatinoamericana experimenti millores en la seva vida material, **tot això es realitzarà sobre la base de l’exploatació de la classe obrera**. El proletariat llatinoamericà tenia i té les mateixes tasques revolucionàries que la resta del proletariat mundial: el derrocament violent de la pròpia burgesia (sigui local o estrangera) i del seu Estat, la instauració de la dictadura proletària com a estat transitori per instaurar la societat d’espècie: sense propietat privada, sense intercanvi mercantil, sense moneda, sense treball assalariat, sense classes socials, sense Estat. Aquesta revolució només pot ser internacional perquè internacional és el proletariat, per la qual cosa és de vital importància el rebuig de qualsevol solidaritat amb la pròpia burgesia o petita burgesia nacional, i qualsevol rebuig a fer costat a la pròpia burgesia en les seves aliances amb un o altre bàndol imperialista. **L’enemic està en el propi país, és la pròpia burgesia (Lenin).**

LLEGEIX, DÓNA SUPORT I DIFÓN LA PREMSA COMUNISTA!

The Internationalist Proletarian #8

Organic centralism: a vital question (I)

U.S. withdrawal from Afghanistan

Immigration as a weapon of war

Colombia: the matchstick and the boiling water

Evolution of the largest 500 companies in Latin America

Venezuela: parliamentarism drives the working class like cattle to the slaughterhouse

The overproduction crisis leads to imperialist war

With the PSOE-Unidas Podemos government the Spanish bourgeoisie remains at the forefront of world exploitation

Following the thread of time: The rise and fall of bourgeois

Workers of the World, unite!

THE INTERNATIONALIST PROLETARIAN

ORGAN OF THE INTERNATIONAL COMMUNIST PARTY

December 2021 – Issue 8 – Price: 2 € / 2,50\$

WHAT DISTINGUISHES OUR PARTY: The line that goes from Marx to Lenin, to the foundation of the Communist International and the Communist Party of Italy (Livorno 1921); the struggle of the Communist Left against the degeneration of the International, against the theory of the “socialism in a single country” and the Stalinist counterrevolution; the refusal of the Popular Fronts and the Resistance Blocs; the hard work of restoration of the revolutionary doctrine and organ, in contact with the working class, outside the personal and electioneering politicking.

U.S. WITHDRAWAL FROM AFGHANISTAN

On August 31, 2021, the last American soldier left Kabul airport on time, after almost 20 years of military occupation. It was the deadline of that fiasco granted by the Taliban for the US to completely withdraw its troops from Afghanistan. The military US Democratic government was following in the footsteps of the previous Republican government, in yet another demonstration that, regardless of the intentions of individuals, it is the material reality that imposes itself. (Continues on page 2)

CONTENTS

Organic centralism: a vital question (I)	p. 2
U.S. withdrawal from Afghanistan	p. 5
Immigration as a weapon of war	p. 13
Colombia: the matchstick and the boiling water	p. 15
Venezuela: parliamentarism drives the working class like cattle to the slaughterhouse	p. 18
Evolution of the largest 500 companies in Latin America	p. 20
The overproduction crisis leads to imperialist war	p. 21
With the PSOE-Unidas Podemos government the Spanish bourgeoisie remains at the forefront of world exploitation	p. 23
The rise and fall of bourgeois civilization (1951)	p. 29

COLOMBIA: THE MATCHSTICK AND THE BOILING WATER (page 15)

The petty bourgeoisie is like WATER: it can boil and do it in the most revolting way but it can never cook. No. The proletarian class is like MATCHSTICK: it appears inert and still, but has the potential to ignite and generate a revolutionary fire. The condition for the matchstick to maintain its capacity to ignite, its revolutionary potential, is that it does not get wet with water, even if it is the most scandalous and bubbling water in the world.

THE RISE AND FALL OF BOURGEOISE CIVILIZATION (page 29)

“The petty bourgeoisie is the reformist one, and it is called the ‘populists’, the artisans of opportunism, the parliamentarians and the progressive organizations, exchanging loyalty across the shores, both sides claim to have the recipe for the mighty river to follow its braided and fertile banks. But in the great banks the current breaks every bank, comes out of its bed and ‘jumps’, as the Po jumped at Ghibellina and Hibernia in an unexpected direction, sweeping over the two scathed banks in the unstoppable wave of the submarine resistance of every ancient form of alien, molting society like the earth with a new face.”

L'ÚLTIMA REFORMA LABORAL EN L'ESTAT ESPANYOL: UNA CORTINA DE FUM PER A LA CLASSE OBRERA

A finals del 2021 el govern de l'estat espanyol, conformat per una coalició dels partits parlamentaris burgesos PSOE i Unidas Podemos (del qual forma part el falsament denominat Partit Comunista d'Espanya – PCE, que és un partit anticomunista i burgès fins a la medul·la des del seu naixement) i secundat pels partits nacionalistes perifèrics i altres components rebatejats del clàssic Front Popular, va aprovar una sèrie de modificacions en la legislació laboral. Pretenien vendre aquest "canvi", de cara a la seva galeria i les masses obreres, com una suposada derogació de la reforma del 2012 (realitzada per un govern del PP).

La reforma es va aprovar, sense canviar-li ni una coma, després que fos acordada pel govern amb les organitzacions del sindicalisme subvencionat CCOO/UGT (en la pràctica, part integrant de l'estat) i les organitzacions patronals CEOE i CEPYME. És a dir, **comptava amb el suport de tota la burgesia espanyola en bloc**, petita, mitjana i gran empresa. La presidenta del Banc Santander i veritable presidenta d'Espanya SA declarava sobre tot això ni més ni menys que: *"Sobre l'aprovació de la reforma laboral (...) Botín ha considerat "molt important" i "molt positiu" allò acordat i que s'hagi fet "de manera consensuada". "Crec que aquesta és la manera de fer les coses", ha sostingut Botín (...)." (Europa Press, 02-02-2022).*

La reforma estava ja beneïda per la burgesia i després va venir la farsa parlamentària de la seva posterior convalidació. Per a això un dels diputats del PP, formalment oposats a la reforma, que suposadament havia de votar en contra, va votar a favor "per error", per després fer escarafalls sobre el sistema de vot telemàtic. Això no és més que un altre exemple de l'**engany organitzatiu que suposa la democràcia**, i de com totes les votacions es cuinen prèviament, en defensa dels interessos generals de la patronal: *"El Govern de l'Estat modern no és més que una junta que administra els negocis comuns de tota la classe burgesa."* (Manifest del Partit Comunista, K. Marx i F. Engels, 1848).

La gran burgesia europea està pressionant perquè es duguin a terme, en tots els estats de la UE, reformes per homogeneïtzar encara més les legislacions, cobertures, tipologies contractuals, etc. Amb la seva moneda, lleis, pesos i mesures i en general mercat únic, a la UE, actualment **l'Estat europeu és el veritable Estat**, i les administracions nacionals, regionals i locals no són més que sucursals d'aquest Estat. També la reforma aprovada quant a l'anomenada estabilització del personal interí o temporal en les administracions públiques forma part d'aquest paquet. L'objectiu general d'aquesta política europea és intentar reduir el risc d'esclat social, alhora que es fan passos cap a una major centralització de la gestió de les reconversions industrials i de les conseqüències de la crisi capitalista, tant a nivell de cada estat com a nivell europeu. Amb l'anomenada estabilització es persegueix a més reforçar la fidelitat dels membres de l'estructura de l'estat que han i hauran d'exercir tasques repressives en un o altre grau. **L'aprovació d'aquestes reformes era de fet un dels requisits perquè l'estat espanyol pogués accedir al primer tram del paquet d'inversions anomenat Next Generation UE**, que totes les faccions de la burgesia ibèrica esperen com voltors per poder repartir-se.

Quant al seu contingut, **la reforma és una operació estètica** per presentar com treballadors fixos tots aquells que fins ara es comptaven com temporals o fins i tot com aturats, fomentant la contractació "fixa-discontinua" en lloc de temporal

i facilitant encara més les suspensions de contractes col·lectius (coneguts com ERTOS) en lloc dels acomiadaments. És a dir, en tots dos casos enviar els treballadors a gastar la prestació de desocupació quan considerin que no necessiten mà d'obra que explotar, sense haver d'acomiar-los i pagar indemnitzacions, però podent disposar d'ells quan sigui necessari. Això li serveix a la burgesia per no patir en els moments de major demanda de mà d'obra un desproveïment de treballadors i així evitar una alça en els salaris com ha succeït amb la represa epilèptica de la producció després dels confinaments i per les aturades a les cadenes de subministraments. Alguna cosa semblant pretenen amb l'anomenat mecanisme RED, dirigit a fer que l'Estat assumeixi les pèrdues i la reconversió de sectors sencers. Aquest "mecanisme" ja ha estat posat en marxa recentment en el sector de les agències de viatge, i probablement ho anirem veient en acció en altres sectors.

S'ha venut com una gran millora la tornada de la prioritat aplicativa dels convenis sectorials per sobre dels d'empresa en matèries com els salaris, que en la pràctica ja existia per mandat judicial. Però, **realment la prioritat aplicativa dels convenis sectorials sobre els d'empresa significa alguna cosa per la classe obrera?** Els convenis sectorials els negociaven i negocien les organitzacions del sindicalisme subvencionat, i a més d'establir condicions de MISÈRIA s'incompleixen sistemàticament. El fons de la discussió sobre la prioritat aplicativa dels convenis és el de **si el negoci de les comissions i la VIDORRA que es peguen els venedors d'obres que els negocien es realitza a nivell de la seva federació estatal, provincial o d'empresa.**

Mentrestant, el que per descomptat no es qüestiona en cap mitjà burgès ni el sindicalisme subvencionat gran o petit, és la brutalitat que representa que hi hagi més de 4.000 convenis a l'estat espanyol (sectorials, provincials, autonòmics o d'empresa), amb totes les seves categories, per mantenir a la classe obrera ben separada i compartimentada perquè els salaris sempre vagin a la baixa.

Al que sí li han donat bombo les petites empreses de serveis sindicals que competeixen amb les grans empreses capitalistes CCOO-UGT, és que aquesta reforma no deroga l'eliminació de les indemnitzacions de 45 dies o dels salaris de tramitació en cas d'improcedència que es van introduir amb la reforma del 2012. Però, realment els salaris de tramitació en cas d'improcedència de l'acomiadament (que en la pràctica paga l'estat, no les empreses) servien per prevenir els acomiadaments? No, i no només no servien per prevenir els acomiadaments sinó que **servien per adormir i fins i tot anul·lar la determinació dels treballadors per la defensa intransigent del lloc de treball.** Els qui ploren per la pèrdua dels salaris de tramitació i majors indemnitzacions són els advocats i sindicalers que van a comissió en els judicis dels treballadors.

Segons s'anunciava a la premsa, segons deien la socialdemocràcia i els sindicalers al servei del capital, tots els mals del proletariat venien per l'anterior reforma... amb la nova tots s'acabarien. Això és el que han estat venent a la classe obrera. Però el periòdic burgès Expansión, premsa dirigida a la burgesia i que no consumeix la classe obrera, resumeix bé el contingut real de la reforma: *"El més important de la reforma laboral és que pacífica un tema, el de la derogació o no de la precedent. (...) **Es mantenen les bases fonamentals de la***

normativa anterior.” (Expansión, 29-12-2021). És a dir, no canvia res.

Per alguna cosa la patronal estava d'acord en aprovar-la i la va defensar aferrissadament. Aquesta reforma ha estat una decisió d'Estat, de l'Estat burgès al complet, inclòs el sindicalisme subvencionat. El mateix president de la CEOE va intervenir ni més ni menys que en el Congrés Confederal de CCOO d'octubre del 2021, un parell de mesos abans de signar la reforma, fent unes declaracions tan sinceres com les següents: *“(…) per nosaltres, vosaltres no sou els cocos, sou les Comissions Obreres. (…) tindrem diferents maneres de veure-ho, formes de com podem arreglar-ho, de com podem solucionar-ho, però jo us asseguro, i tingueu present, que l'empresa espanyola, els empresaris grans, mitjans i petits, els empresaris d'Espanya, quan s'asseguin en aquest cas amb Comissions, amb UGT, (...) i fins i tot, quan ens asseguem amb el Govern us asseguro que serem capaços de treure aquest gran país que tenim que es diu Espanya, que val la pena. Moltíssimes gràcies, moltíssima sort.”* Per a aquesta tasca el sindicalisme subvencionat compta amb l'ajuda de l'estat burgès, que després de passar el 2021 de 8,9 a 13,8 milions d'euros en subvencions a aquests “sindicats”, ha augmentat de nou la partida fins als 17 milions d'euros el 2022. (Europa Press, 08-03-2022).

Mentre augmenta la inflació (amb un IPC interanual, calculat deliberadament a la baixa, ja gairebé del 10% al març, i amb increments molt superiors del preu de diversos dels productes que realment consumeix la classe obrera) els titelles al capdavant del govern espanyol no tenen objeccions a afirmar que els salaris no han d'incrementar-se en el mateix percentatge per evitar que l'alça de l'IPC *“acabi impregnant la resta de l'economia.”* (La Vanguardia, 11-01-2022). I els gossos falders del sindicalisme subvencionat proposen la utilització de la inflació mitjana o de la subjacent (més baixa que l'IPC) per calcular les pujades que acordin. (La Vanguardia, 24-01-2022). Tots ells continuen repetint com papagais l'absurda tesi que Marx ja li va rebatre a Weston en “Salari, Preu i Guany” (1865) sobre la suposada influència de l'alça dels salaris en els preus. L'única cosa que realment ocorre, tal com s'exposa en aquest text fonamental del marxisme i com tots els portaveus i economistes de la burgesia intenten amagar, és que *“la pujada dels tipus de salaris només conduirà, al cap i a la fi, a una baixa general de la quota de guany”*, i res més. La mentida mil vegades repetida des de fa tants anys en tots els mitjans burgesos (inclòs tot el sindicalisme subvencionat) que l'alça dels salaris redoblaria la inflació, només amaga el fet **que la inflació, sense pujades salarials almenys equivalents, al que condueix realment és a una BAIXADA SALARIAL**, i a un redoblament de l'explotació obrera, en sol benefici de la burgesia.

La burgesia espanyola té en el PSOE un gran defensor dels seus interessos de classe. Gairebé totes les reformes laborals a l'estat espanyol les ha anat aprovant el PSOE (i no només després de la transició, sinó també durant la II República – llei de jurats mixtos, llei de “vagos y maleantes”, etc. –). N'hi ha prou amb fer un petit repàs dels governs que van aprovar les reformes de major importància anteriors a la del 2021:

1980 UCD: Estatut dels Treballadors (reducció de dies festius, indemnitzacions, etc.).

1984 PSOE: Flexibilització de la contractació temporal.

1992 PSOE: Major flexibilització de la contractació temporal.

1994 PSOE: Introducció de les ETT's i facilitats en acomiadaments col·lectius.

1997 PP: Creació de la primera indemnització de 33 dies per any (en lloc de 45).

2001 PP: Creació d'indemnitzacions de 8 dies pels contractes eventuals.

2002 PP: Creació de l'acomiadament “expres”.

2006 PSOE: Extensió de les indemnitzacions de 33 dies per any.

2010 PSOE: Generalització de l'acomiadament objectiu (20 dies per any) i de la indemnització de 33 dies per any

2012 PP: Eliminació de la indemnització de 45 dies per any i dels salaris de tramitació en cas d'improcedència.

La crisi capitalista i la guerra imperialista comporten i comportaran una recrudescència de les condicions de treball i de vida de la classe obrera. **No serà l'eliminació de cap reforma, ni el retorn a una situació anterior, la que acabarà amb aquesta situació.** Els qui plantegen aquest tipus de “lluïtes” només pretenen ennuvol·lar els ulls de la classe obrera i utilitzar-la per fins parlamentaris.

La realitat laboral de la classe obrera és sempre molt pitjor que el que la llei burgesa recull. Fins i tot en la lluita econòmica diària, si la classe obrera davant una modificació legal imposada per l'Estat burgès, prengué com a punt de referència reivindicatiu el moment anterior a aquesta llei, llavors és obvi que hem perdut abans de començar i que la burgesia sempre aconseguirà consolidar les seves retallades prèvies simplement portant-les una mica més enllà. Prenguem l'exemple de l'edat de jubilació: a l'estat espanyol la van pujar de 65 a 67 anys. La reivindicació de la classe obrera de l'estat espanyol hauria de ser llavors tornar a fixar-la en 65? No, la reivindicació sindical immediata hauria de ser poder jubilar-se als 50-55 anys amb el 100% del salari.

El que necessita la classe obrera és convertir els centres de treball en vespers de lluita classista en els quals mitjançant l'acció directa i la vaga aconseguixi impedir a la Patronal aplicar tot el que la seva llei li permet i més. Estenen i unificant progressivament aquestes lluites cap a una taula reivindicativa única per tota la classe obrera, que puguem imposar a través d'una veritable VAGA GENERAL. Només trencant amb la camisa de força del sindicalisme subvencionat i organitzant-nos a nivell sindical en el pla del sindicalisme de classe podem aspirar a frenar les rebaixes o aconseguir millores, encara que siguin momentànies mentre duri el capitalisme.

La realitat és que en la societat capitalista **els proletaris no tenim res a perdre excepte les nostres cadenes.**

Només reprenent l'arma del marxisme i organitzant-nos en el Partit Comunista Internacional podem aspirar a eliminar definitivament l'arrel d'aquesta situació i de totes les crisis i guerres: el treball assalariat, els diners, el mercat, i la condició de mercaderia de la classe obrera. En el “Fil del Temps” que publiquem a continuació, escrit el 1949, es rebla aquest important clau, perquè l'espantall de la lluita contra les suposades “ofensives patronals”, actuals i que vindran, no ens desviï del nostre objectiu històric: **LA REVOLUCIÓ SOCIAL ANTICAPITALISTA.**

LLUITA DE CLASSE I "OFENSIVES PATRONALS" (SEGUINT EL FIL DEL TEMPS XXVII)

(Battaglia Comunista, nº 39 del 19 al 26 de octubre del 1949)

AHIR

Els errors en la pràctica de la lluita proletària i les ruïnoses desviacions d'aquesta, que han caracteritzat històricament l'època de la primera guerra mundial i en la segona l'època de la guerra i la postguerra, estan estretament lligats a la pèrdua dels fonaments crítics del mètode marxista

Marx va coordinar la previsió de la insurrecció revolucionària dels treballadors amb les lleis econòmiques del desenvolupament capitalista.

Els revisionistes del marxisme han volgut trobar defectuosos el sistema, enfortits pel retard d'un segle en què es trobaria la *nostra* revolució, mentre que Marx, per les condicions canviants dels mitjans de connexió i comunicació mundial, preveia una marxa més ràpida que la de la revolució burgesa, i pretenen que aquelles lleis fossin errònies i que l'esdevenir més modern del règim burgès hauria desmentit la tesi central: cada vegada més riquesa en un pol, cada vegada més misèria en l'altre.

I des de fa cinquanta anys se citen les estadístiques de l'augmentada taxa del salari, de l'augmentat radi i taxa dels consums del treballador industrial, els resultats de la vastíssima maquinària de les reformes socials que tendeixen a salvar de la caiguda a la fam absoluta als treballadors expulsats fora del cicle de l'activitat assalariada per accident, malaltia, vellesa i desocupació. I, d'altra banda, es pretenia que tinguessin un valor com a substitut de les exigències socialistes l'extensió de les funcions de la màquina estatal central, el seu suposat control sobre els alts rendiments i els pics excessius de l'especulació capitalista, la seva distribució a tothom de beneficis i serveis socials i col·lectius.

Tot això en la visió revisionista tendia a dissenyar la possibilitat "progressiva" d'una cada vegada millor distribució dels fruits de la producció entre els qui havien participat en ella, caient cada vegada més la poderosa aspiració socialista en les mòrbides baixeses d'una campanya d'untuosos filantrops per la ximple paraula de "justícia social", bagatge teòric i literari anterior a l'obra de Marx i exterminada per aquesta sense pietat.

El capitalisme va ser portat del poemet idíl·lic als horrors de la tragèdia de la boja carrera monopolista i imperialista que va tenir un primer desenllaç a la guerra de 1914; i l'evidència que, quan aquest persisteix, viu i creix, alhora creixen i s'estenen la misèria, el sofriment i la massacre, es va reflectir en un vigorós retorn dels partits obrers a les posicions radicals i a la batalla que té com a objectiu la destrucció, no l'esmena del sistema social burgès.

Després de la confirmació teòricament encara més decisiva de la Segona Guerra, els anys que van transcórrer plantegen el greu problema d'una falta de reacció revolucionària dels mètodes d'acció proletària en el món.

La llei general de l'acumulació capitalista va ser exposada per Marx al Llibre I d'*El Capital* en el cap. XXIII. El primer paràgraf parteix de la premissa que el progrés de l'acumulació tendeix a elevar la taxa dels salaris. La difusió de la producció capitalista a gran escala, com en l'exemple anglès des de principis del segle XV fins a mitjan segle XVIII, i com d'altra banda a tot el món modern a la segona meitat d'aquest últim, amb la demanda d'un major nombre d'assalariats fa que *"es produeixi un augment dels salaris"*. És en va, per tant, voler desmentir a Marx amb el fet que els salaris dels esclaus del capital no han descendit. Perquè immediatament després de les paraules citades, Marx va

escriure'n les altres: *"les circumstàncies més o menys favorables en què viuen i es multipliquen els obrers assalariats no fa canviar gens ni mica el caràcter fonamental de la producció capitalista"*.

I aquest caràcter fonamental, la llei general de què es tracta, no va ser fixat per Marx únicament en la relació obrer-patró, sinó en la relació del conjunt de les dues classes. La composició d'aquestes varia contínuament. En la classe burgesa la riquesa acumulada es concentra dividint-se en un nombre de mans cada vegada menor i sobretot en un nombre cada vegada menor de grans empreses. En el punt d'arribada d'aquesta perspectiva està expressament el «límit que serà aconseguit únicament en el moment en què tot el capital social sigui reunit en una sola mà ja sigui d'un únic capitalista com d'una societat de capitalistes». Engels va comentar al 1890 que aquesta previsió del 1864 va ser verificada pels «novíssims trusts americans i anglesos». El llavors marxista radical Kautsky va reiterar vint anys després que el fenomen s'havia estès per tot el món capitalista. Lenin va desenvolupar, al 1915, la teoria completa de l'imperialisme.

L'escola marxista té els materials per a completar el text clàssic amb les paraules: *"... o fins i tot en l'Estat capitalista nacionalitzador, tingui aquest al capdavant als Hitler, Attlee o Stalin"*.

A l'altre costat de la trinxera social, Marx segueix en aquesta anàlisi central, com en tota la seva obra, no l'oscil·lació de la compensació, sinó la composició de la població no posseïdora i la seva distribució variable en exèrcit industrial de reserva. I construeix la seva llei general en el sentit que, amb l'expansió i l'acumulació del capitalisme, passi el que passi amb la taxa de remuneració dels assalariats temporalment ocupats en les empreses, creix el número absolut i relatiu de tots els que estan en reserva sense tenir ni tan sols els ingressos del treball dels propis braços. En el quart paràgraf del mateix capítol ell arriba a l'enunciat de la llei en qüestió, que porta el nom de llei de la misèria creixent: *«La magnitud relativa de l'exèrcit industrial de reserva creix, per consegüent, a mesura que creixen les potències de la riquesa. I com més gran és aquest exèrcit de reserva en proporció a l'exèrcit obrer en actiu, més s'estén la massa de la superpoblació consolidada, la misèria de la qual es troba en raó inversa als turments del seu treball. I finalment, com més creixen la misèria dins de la classe obrera i l'exèrcit industrial de reserva, més creix també el pauperisme oficial»*.

Misèria i pauperisme per a l'economista filisteu són el no tenir per a menjar. Segons el monjo catòlic citat per Marx s'ocupa d'això la caritat, segons els conqueridors d'avui dia d'Amèrica, la UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration (1943-1947). La misèria per a Marx és aquella per la qual el llàtzer proletari, per la incessant "expansió i contracció" de l'empresa burgesa, entra i resorgeix de la tomba de la falta quotidiana de mitjans, i aquesta misèria creix perquè creix desproporcionadament el número dels que es troben tancats entre les barreres d'aquestes dues alternatives: matar-se a treballar per al capital o morir-se de fam.

El clau dels revisionistes de Marx era que aquest hagués començat a revisar-se al si mateix del 1848, en escriure *El Capital*. La prova que no havien entès mai un Kolaroff està en el fet que el mateix Marx en aquest passatge cita en una nota el seu escrit anterior al mateix *Manifest. La Misèria de la Filosofia* escrita contra la *Filosofia de la Misèria* de Proudhon al 1847. La referència a la nota es col·loca immediatament després de les paraules: *"Aquest caràcter antagònic de la producció*

capitalista". El passatge autocitat en la nota diu que les relacions de producció actuals "només fan brollar la riquesa burgesa, és a dir, la riquesa de la burgesia, destruint al mateix temps sense parar la riquesa d'uns certs individus pertanyents a aquesta classe i engendrant un proletariat cada vegada més nombrós".

Punt, aquest, per tant, central del marxisme, de fet pedra angular d'aquest, que està *CADA VEGADA MÉS EN PEU*, en la carrera històrica 1847-1874-1949.

El proletariat és el miserable, és a dir, el sense-propietat, el sense-reserva, no el malpagado. La paraula va ser trobada per Marx en un text del 1774, segons el qual com més proletaris té un País, més ric és aquest. "Només pot dir-se 'proletari' - defineix Marx- a l'obrer assalariat que produeix i valora 'capital', veient-se llançat al carrer tan aviat com ja no li serveix de res a Monsieur Capital". Amb infinita perspicàcia Marx es burla de l'altre autor que parla del "proletari de la selva verge". L'habitant d'aquest n'és el propietari, no és un proletariat: "Ho seria si la selva verge l'explotés a ell, en comptes d'explotar-la ell a ella".

L'ambient de la pitjor barbàrie és aquest modern bosc que se serveix de nosaltres, un bosc de xemeneies i baionetes, de màquines i d'armes, d'estranyes bèsties inanimades que s'acarnissen amb carn humana.

AVUI

La situació de tots els sense-reserves, reduïts a tal estat perquè són dialècticament ells mateixos una reserva, ha estat espantosament agreujada per l'experiència de guerra. La naturalesa hereditària de la pertinença a les classes econòmiques fa que estar sense reserva sigui una cosa més greu que estar sense vida. Després del pas de les flames de la guerra, després del bombardeig sistemàtic, els components de la classe treballadora, no menys que després de qualsevol altre desastre, no sols perden amb màxima probabilitat l'ocupació contingent, sinó que veuen destruïda també la mínima reserva de béns mobles que en cada habitació està composta per mobles rudimentaris. Els títols del posseïdor sobreviuen en part a qualsevol destrucció material, perquè són drets socials sancionats per a l'explotació d'uns altres. I per a escriure encara amb caràcters en flames la marxista llei de l'antagonisme ve l'altra constatació a l'abast de tots que les indústries de la guerra i de la destrucció són les que condueixen als màxims guanys i a les màximes concentracions de riquesa en mans restringides. No es queden enrere la indústria de la Reconstrucció, i el bosc dels negocis i dels plans Marshall i ERP (European Recovery Program) tria al Gran Oficial Xacal com el seu digne Delegat Administrador.

Les guerres han fet caure doncs sense possibilitat d'equivoc a altres milions i milions d'homes a les files dels que no tenen res més a perdre. Aquests han donat a la cara del revisionisme el cop de *knock out*. La consigna del marxisme radical havia de ressonar tremenda: *els proletaris no tenen res a perdre en la revolució comunista excepte les seves cadenes*.

La classe revolucionària és la que res ha de defensar i no pot creure més en les *conquestes* amb les que se'ls va enganyar en els temps d'entreguerra.

Tot va ser compromès per la infame teoria de la "Ofensiva burgesa".

La guerra havia de donar lloc a la iniciativa i a l'ofensiva d'aquells que no tenen res contra la classe que té i domina tot, i va ser per contra etiquetada com la plataforma de llançament

per a accions de la classe dominant dirigides a retirar al roletariat inexistents beneficis, avantatges i conquestes de temps passats.

La praxi del partit revolucionari es va bescanviar en una praxi de defensa de tutela i de reclam de "garanties" econòmiques i polítiques que es va pretendre que havien estat adquirides per la classe proletària, allí on eren precisament les garanties i les conquestes burgeses.

No només en la frase final el Manifest havia esculpit aquest punt central, resultat d'una anàlisi de tot el complex social que anys d'experiència i de lluita havien desenvolupat, sinó en un altre dels quals Lenin defineix com els passatges oblidats del marxisme:

"Els proletaris no poden conquistar les forces productives socials, sinó abolint la seva pròpia manera d'apropiació en vigor, i, per tant, tota manera d'apropiació existent fins als nostres dies. Els proletaris no tenen res a salvaguardar; han de destruir tot el que fins ara ha vingut garantint i assegurant la propietat privada existent".

Va ser el final, en l'exemple italià, per al moviment revolucionari quan, per ordre de l'encara viu Zinoviev, que a un preu car va pagar aquests descuits sense remei, es van llançar totes les forces per a defensar "garanties" com la llibertat parlamentària i el compliment constitucional.

El caràcter de l'acció dels comunistes és la iniciativa, no la rèplica a les denominades *provocacions*. L'ofensiva de classe, no la defensiva. La destrucció de les garanties, no la seva preservació. En el gran sentit històric és la classe revolucionària la que amenaça, és ella la que provoca; i per a això ha de preparar-la el partit comunista, no per al tamponament aquí i allà de suposades fuites en la barcota de l'ordre burgès, que hem d'enfonsar.

El problema del retorn dels treballadors a cada país sobre la línia de la lluita classista està en aquesta connexió revifada entre la crítica del capitalisme i els mètodes de la batalla revolucionària.

Fins que tota l'experiència dels desastrosos errors del passat no sigui utilitzada, la classe treballadora no escaparà de la protecció exorbitant dels seus jactanciosos salvadors d'ofensives amenaces i provocacions que *podrien* sorgir demà, i que se'ls presenten intolerables. Fa almenys un segle que el proletariat té davant i damunt el que no pot tolerar, i que com més temps passa, més intolerable es tornarà, segons la llei de Marx.

**LLEGEIX, DÓNA SUPORT I DIFÓN
LA PREMSA COMUNISTA
"EL COMUNISTA"**

**PER CORRESPONDÈNCIA (sense més dades)
Apartat 52076 – 28080 MADRID – ESPANYA
www.pcielcomunista.org – pci@pcielcomunista.org**